Tode.

Fungi Mecklenburgenses Selecti.

FVNGI MECKLENBVRGENSES SELECTI.

AVCTORE

HENRICO IVLIO TODE

SYNODI WITTENBVRGENSIS PRAEPOSITO ET V. D. APVD PRITZIERENSES MINISTRO. SOCIET. BEROL. AMIC. NAT. CVR. NEC NON NAT. CVR. HALENS. SOD.

FASCICVLVS I.

NOVA FVNGORVM GENERA COMPLECTENS.

TABVLIS VII. AENEIS ADIECTIS.

LVNEBVRGI 1790.

APVD IOH. FRIED. GVIL. LEMKE.

Im Wald und Feld, auf Bergen und in Gründen
Dich, unausſprechlich Mächtiger,
Unendlich Guter, Herrlicher,
Gott, aller Welten Gott, dich ſuchen, und dich finden:
Selbſt da, noch da, dich finden, wie du biſt
Und wie du wirkeſt, du, deſs Name heilig iſt,
Wohin dem eklen Stolz den Blick zu richten grauet,
Wohin ſo gar der Geiz nicht ſchauet,
Welch eine Seligkeit!
O Luſt, durch kein Gewiſſensnagen,
Kein Ungeſtüm im Herzen und im Magen,
Nicht durch Transſcendentalitäten
Und keinen Qualm der Interpreten
Geſtumpft, verbittert und entweiht!

Der wunderſame Menſch blickt einmal; muſs,
Gedrungen durch des Schickſals Schluſs,
Nun einmal um ſich blicken, um an Dingen
Vor ihm verbreitet, Wonne ſich
Und ſeinem Geiſt ſtets gröſsre Schwingen
In ihrem Aufſchluſs zu erringen.
Doch, armer Erdbewohner, ſprich,
Wohin ſoll, zum voraus verſichert vom Gewinn,
Das Auge deiner Seele dringen?

Die

Die Welt, des Elends Vaterland,
Der Schauplaz aller Nichtigkeiten,
Verrückungen und Albernheiten,
Ist gar zu arm für unsern Frieden;
Zu arm, des Schauens Müh uns triftig zu belohnen.
Sieh, wie ihr grosses Narrenfest
Zu jeder Zeit, in allen Zonen,
Ihr stetes Wechseln von Grimassen und Altären,
Ihr steter Drang hin zu — ja, zu Montgolfieren!
Den Mann von feinerm Sinn und richtigerm Verstand
Nur selten lächeln macht; viel öfter ihn hienieden
Bald gähnen und bald seufzen läſst.

Heil, Heil dem Mann, den nichts so sehr vergnügt,
Als überall nach Gott zu fragen,
Um ihn den Wurm, den Halm, den Schimmel zu befragen!
Denn sonder Antwort werden sie
Fürwahr ihn nie entlassen; aber wie,
O, wie wird solche stets sein Herz durchglühn! wie wird
Den wilden Forst, den er durchirrt,
In einen Tempel schnell verwandelt er erblicken!
Welch froh Erstaunen, das aus weitem Aug' ihm quillt!
Ha, welch ein schauderndes Entzücken,
Das mit des nahen Gotts Gefühl sein Herz durchdringt!

Sieh da, mein Freund, Erwartung, die nicht triegt!
Sieh da das Gegengift der schärfsten Lebensplagen!
Sieh da bey frühen, späten Tagen
Den Wonnequell, der nie versiegt!

PRAE-

PRAEFATIO.

Cum priſcus iam Hippocrates artem longam, vitam vero breuem eſſe, queribunda voce moneat, cum inſuper prooemium longum et alte petitum, praeſertim ſi puſillo operi praefigatur, lectores facile faſtidio afficiat: gauderem equidem, ſi fuſiori praefatione opuſculo huic praetexenda ſuperſedere poſſem. Verum enim vero cum, quod hic pertractandum mihi ſumſi argumentum, ipſeque libri titulus inuidioſum quid et altius ſpirans habere videantur: nae, opus, ſuſpicor, mihi, reipublicae botanicae incelebrato ciui, erit, vt Communi, ad quod trepidulus accedo, me annunciem et de inſtituto meo haſce pagellas beneuole lecturis rationem reddam. Age, breuiloquentiam, quoad eius res ſinit, in his exponendis colamus!

Igitur quinque iam ferme luſtra elapſa ſunt, ex quo ſtirpes Mecklenburgenſes inueſtigare atque colligere incepi, ab Ill. Mvrray, Georgiae Auguſtae decore, vt omni opera in id negotii incumberem, per litteras humaniſſimas excitus. Primus ita (abſit inuidia) factus ſum, qui plantas hoc in Ducatu ſponte naſcentes modo ad leges methodi adſtricto congeſſit; Floram nimirum Mecklenburgenſem concinnaturus. At enim cum, neſcio an nimium lentus feſtinarem, an de hac quantum eius fieri poſſit, lautiſſime dotanda nimis ſollicitus eſſem, ſine vlla opera mea ac impendio illa compta ſatis ac ditata nuper in publicum prodiit. Ab anno inde MDCCLXXVIII fungi, quos prae caeteris regni vegetabilis ciuibus infauſta caligine merſos indignabundus comperi, me tota mente totisque viribus attraxerunt: primum quidem eo conſilio, vt, quibus me circumfuſum videbam, tenebris diſcuſſis, per ſaltus ſenticoſos ſcabroſosque viam mihi panderem; ſubinde vero facie mirandum in modum varia, ita vt eximia venuſtate ſtirpium nimium quantum vulgo neglectorum ſpretorumque attonitus ac captus. Quamobrem per annos iam duodecim integros, ſtudio temporis ſucceſſu efferueſcente magis, quam deuigeſcente, et

diuturna

diuturna propemodum opera, regionis huius fungos conquisiui, comparaui, descripsi, depinxi. Ex amplissima eorum congerie hosce tandem segregare fasciculatimque publici iuris facere, qui aut ad plane incognitos, aut saltem ad nondum rite descriptos pictosque pertinent, operae pretium duxi.

Initium iam ab iis facio, qui cum genera hucusque nota plane respuere videantur, nouorum, sub quibus commode militent, condendorum curam mihi imposuerunt. Quodsi sint, quibus in creandis eiusmodi nouis generibus forte nimis largus videar, hos, sibi persuadeant, enixe rogo, me, si nomina noua ac inaudita crepare mihi libuisset, numerum eorum facili negotio admodum augere potuisse. Sed contra ea de industria multa hinc facientia suppressi et complures fungos structura et textura perquam memorabiles etiam nunc ἀκεφάλους in aduersariis scriniisque meis reliqui, ne scilicet entium praeter necessitatem multiplicandorum cupidus viderer. Expleantur gloriolae istius nominatiuae gaudio, qui hanc affectantur; aucupium eius parum sane pellicere potest hominem in aetatis meae gradu decliuo et vanitatis illius, cui nomenclaturae formulaeque loquendi, vt caetera humana, subiectae sunt, testem iam veteranum.

Magnorum quorundam Nominum hypotheses nouas, vel nov. antiquas, de fungorum vera generatione et natura, vt de loco in Systemate naturae rite illis assignando, nuspiam neu corroboratum, neue refutatum iui, pacis scilicet non minus, quam breuitatis studiosus.

Synonymorum, vt optimi Botanicae solidioris praesidii, omnem curam habui, quod vero rarius fungos hic descriptos stipent, nemo facile mirabitur, qui hos maxima ex parte ad rarissimos minimosque pertinere cognouerit.

Icones eorum plerumque admodum ampliatas repraesentaui, rationibus grauissimis a Cryptogamistographo laudem meam excedente, celeberrimo HEDWIG, allatis eiusque exemplo permotus.

Genera mea secundum methodum e diuersa seminum sede deriuatam coagmentaui; alium autem locum SCLEROTIVM in SYNOPSI subsequente occupat, alium in libro, ad habitum generis huius et ad obscuriora quaedam in eo obuia si respicis, fortasse aptiorem.

Sed

Sed vt non omnia possumus, sic non omnia videmus omnes: quare si mihi, in naturae minimis partimque aciem oculorum haud hebetem omnino effugientibus versanti, subinde acciderit, vt quaedam obseruatu digna, quin necessaria, non viderim, nemo sanus, spero, hoc mihi vitio vertet, praesertim cum, vbi coecutire me sensi, quid? quod id modo suspicatus sum, lectoribus animi mei fluctuationem ingenue sim confessus. At poteram quaedam perperam videre, nubem, vt aiunt, pro Iunone amplexus? Omnino poteram; homo enim sum, sensuum ludificationibus non minus, quam summus LINNAEVS, argutissimus HALLERVS, oculatissimus MICHELI, expositus. Quod si me, ab oculis caeterum laborisque patientia sic satis valentem, humani quid hic illic reapse passum inuenerint viri cordati, aequos mansuetosque iudices se mihi praestituros confido; inprimis si in iis, quae hic tracto, peruestigandis exponendisque illi ipsi desudarunt, horum proinde laborum discrimina et aerumnas temporis aeque ac oculorum suorum impendio probe noscunt. Caeterorum epicrises cassas non valde curo, haec mea qualiacunque serae illi diei aequo animo committens, quae ingenii figmenta destruit, naturae vero iudicia confirmat.

Quod reliquum est, si haec mea prima in alienam messem falcis immissio publica iis arrisisse resciuero, quibus placere curae mihi cordique est, fasciculo subsequenti Halophyta et Sphaerias, gentes enodatione curatiori dignissimas, recensebo. Faxit vero DEVS T.O.M. vt conamina mea in SVI, mirabiliter magni in mirabiliter paruis, gloriam laudationemque cedant.

Scribebam haec PRITZIERI, in Comitatu Schwerinensi, ipsis Idibus Martii MDCCXC.

SYNOPSIS METHODICA GENERVM.

Semina fungorum ſunt

I. vel nuda — conſpicua
  1. in ſuperficie integra fungi (ſeſſilis) SPERMODERMIA.
  2. in parte ſuperficiei — ſcil. eius
    a. margine MESENTERICA.
    b. apice ACROSPERMVM.
    c. capitulo integro
      α. glabro
        *) ſolido STILBVM.
        **) concauo ASCOPHORA.
      β. hirſuto MEDVSVLA.
    d. pilei ſuperficie
      α. ſuperna TVBERCVLARIA.
      β. inferna HELOTIVM.

II. vel tecta — (ante tempus fructeſcentiae)
  1. volua
    a. fugaci. disrumpenda TYMPANIS. MYROTHECIVM. VOLVTELLA.
    b. perſiſtente, findenda HYSTERIVM.
  2. cortice fatiſcente VERMICVLARIA.
  3. ſubſtantia fungi
    a. ſeſſilis SCLEROTIVM. PYRENIVM. XYLOSTROMA.
    b. ſtipitati CHORDOSTYLVM.
  4. Vaſculo peculiari ſeminifero — (*Fungi eiaculatorii ſeu Carpoboli.*)
    a. ſolido PILOBOLVS. THELEOBOLVS.
    b. veſiculari SPHAEROBOLVS. ATRACTOBOLVS.

I. SPERMODERMIA.

Fungus ſimpliciſſimus, globoſus, ſeſſilis: ſubſtantia ſpongioſa; polline ſeminali conferto corticis vicem ſubeunte.

1. SPERMODERMIA *clandeſtina*.

S. pulvinata, perennis; ſeminibus atris.

In corticis quercini putreſcentis ſuperficie interna ſparſim nidulantur fungilli pulvinati, ſeſſiles, duarum vel trium linearum diametro; ſubſtantia ſpongioſa, ſucculenta, coloris e fulvo fuſceſcentis; ſeminibus minutiſſimis, rotundis, nitentibus, atris, confertis, corticem mentientibus. Majo & Septembri inveni.

OBS. Corticem apparentem ex ipſis ſeminibus eſſe conflatum inde conſtat, quod ea partim dejecta ad baſin fungorum cernuntur.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 1.

a. Fungi cortici arboreo inſiti magnitudine naturali.

b. c. Fungus cortici exemtus, lente vitrea auctus,

b. integer,

c. ad amuſſim ſectus.

II. SCLEROTIVM.

Fungus ſimpliciſſimus, globoſo-oblongus: ſubſtantia tenaci, duriuſcula, centro demum ſubhiante; cortice inſeparabili, ſuperne nunquam dehiſcente; fructificatione interna, ignota.

OBS. Notis hisce genus novum a Lycoperdo ſatis diſpeſcitur.

1. SCLEROTIVM *purpureum*.

S. ovale, perpendiculare, glaberrimum, minimum, ſparſum.

Oculo ſolummodo armato conſpicuum, non niſi ſemel a me, in ramuli quippe quernei dejecti plaga quadam epidermidis experte deprehenſum, initio Martii. Forma ovalis; ſuperficies glaberrima, nitidiuſcula purpurea; ſubſtantia pradura; baſis in cortice defixa.

OBS. Sub hoc genere militare juſſi fungillum non ſolum ob naturam rigidam, ſed quoque ob germinationem ejus vernalem, utpote quæ in Sclerotiis eſt characteriſtica.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 2.

Fungi magnitudine aucta.

2. SCLEROTIVM *immerſum*.

S. ovale, decumbens, glabrum, aequale.

α. Luteſcens.

Figura plerumque ovalis, interdum rotundata, pulvinata; ſubſtantia alba, duriuſcule valida; cortex inſeparabilis, nunquam corrugandus, ſtraminei coloris. Longitudo fungi differt a ſemilineari ad linearem &. ultra. In ſuperficie ramulorum emortuorum primo vere ita provenit, ut rupta epidermide cortici eorum quaſi immerſus appareat.

OBS. Memorabile mihi videtur, volumen fungi ſeneſcentis palam imminui, ita tamen, ut ſuperficies ejus nunquam rugoſa evadat.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 3.

a. Fung

a. Fungi magnitudine & ſitu naturali.

b. c. Fungus lente ſpectatus,

b. a latere viſus;

c. deſuper ſectus.

β. album.

Colore cutis modo alba, nonnunquam candida, a varietate α diverſum. At non in corticibus ſolum ramorum putreſcentium, ſed quoque radicum arentium, v. c. Crataegi Oxyacanthae, protuberat, ibi minus immerſum, quam alias, & forma ſæpiuſcule globoſa.

γ. clandeſtinum.

In ſuperficie averſa corticis frondis quercinæ putreſcentis ſemel inveni initio Aprilis. Figura plerumque ovato-oblonga, ſubſinuata, compreſſa, ſæpiuscule inæquali; colore dilute paleaceo; longitudo interdum trium linearum. In rimis corticis arborei ſedem ſibi figit fungus rariſſimis annumerandus.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 4.

a. Fungi cortici arboreo immerſi magnitudine naturali.

b. Fungus a cortice ſemotus.

c. Idem ſecundum longitudinem diſſectus.

3. SCLEROTIVM *ſubterraneum.*

S. globoſo-difforme, aggregatum, ſubterraneum.

α. muſcorum.

Radicibus muſcorum denſe adhærent fungi rotundati, coloris aurei, ſuperficie tuberculoſi, 2-3 lineares, formam demum admodum variam induentes; ſubſtantia concolore, compacta, ſubſucculenta, inſipida; cute membranacea, glabra. Semel inveni varietatem hanc ſub initium Julii.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 5.

a. Fungi magnitudine ac ſitu naturali;

b. Fungus a loco natali remotus.

β. truncorum.

Proveniens fungus, semen sinapis magnitudine haud æquans, succrescendo demum 3-6 linearum mensuram longitudine superat, tuberculosus, ut præcedens varietas, evadens, quacum omnino fere convenit, excepto magnitudine & substantiæ colore albo. Immensum numerum horum fungorum, haud raro connatorum, reperi ad radicem annosæ cujusdam quercus succisæ circumfusum, in superficie propemodum terræ, seu vix ac ne vix quidem hac tectum. Mense Augusto.

OBS. Varietas haecce ortum dat Agarico cuidam e numerosa familia, quam Moucerons Galli vocant, (Agaricus esculentus *Murr. Syst.* 14. *p.* 976.) & in hac speciatim ad eos pertinenti, quorum character peculiaris pileus fucatus est. Agaricus iste proxime accedens ad illum, quem *Schaefferus* pinxit *tab.* 59, substantiam integram fungi nostri tam avide consumit & in succum ac sanguinem convertit, ut de hoc demum nil nisi cutis remaneat.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 5. c. d.

c. Fungus magnitudine naturali.

d. Idem transversim sectus.

4. SCLEROTIVM *Semen.*

S. sphæricum, nigrescens, corrugandum, sparsum.

Sphæria Brassicæ *Dickson pl. cryptog. p.* 23, ob synonyma, quibus adde *Relh. Cantabr. n.* 1057.

Sphærula magnitudine seminis sinapis, sed sæpe lineari sesquilineari que diametro, glaberrima, initio nivea, mox flavescens, tum fulva, post fusca, demum nigra, cute tum in rugulas contracta. Substantia solida, rigidula, attamen succulenta, alba. Primo vere, quin durante adhuc hyeme, in omnis generis plantarum foliis caulibusque, humi jacentibus, & putredine correptis, ubique fere locorum in conspectum venit fungus, jam sparsim, jam vero densiore agmine proveniens, firmiterque plantis ope rudimenti styli adhærens, rugas autem nactus sponte decidit.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 6.

a. Fungi aetate impares, magnitudine naturali.

b. c. Fungus amplificatus:

b. vetu-

b. vetulus.

c. per centrum fectus.

5. SCLEROTIVM *Mucor*.

S. ellipticum, decumbens, aggregatum.

α. fungorum.

In fungis putridis maculae apparent albidae, quae lente perluftratae corpora elliptica, glabra, congefta manifeftant. Color albicans in fungo fenefcente fit cinereus. Durities ejus tactu fe prodit. Augufto.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 7.

a. Fungorum congeries magnitudine nativa.

b. Fungus per lentem vifus.

β. lignorum.

Granis filigineis quoad figuram fimilis fungus tam parvus eft, ut aciem oculorum vulgarem facile effugiat. Color cutis fulvus, fufcefcens; fubftantiae albus. Gregatim in feftucis, fruftulisque lignorum crefcit Aprili, perrarus.

6. SCLEROTIVM *radicatum*.

S. fphaericum, bafi producta, radicatum, fparfum.

Terreftris, ater, fparfim proveniens fungus ad medium usque a folo prominens, diametro ferme lineari. Pellicula laevis, membranacea; fubftantia compacta, fubfucculenta, in centro demum dehifcens; radix fibrofa. Semel inveni, folo humido, umbrofo, Septembri.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig 8.

a. Fungi magnitudine ac fitu naturali.

b. Fungus terra extractus.

c. Idem verticaliter fectus.

7. SCLEROTIVM *complanatum*.

S. pyriforme, complanatum; ftipite breviffimo.

Prodiens fungus ovato-elongatus, laevis, fubpellucidus, albus, fuperne fenfim

dilatatur, pyri formam obtinens, simul flavescit, fulvum mox, denique vero e fusco ferrugineum colorem assumit, jam plane opacus; successu simul temporis adeo comprimitur, ut demum complanatus evadat. Veri nominis cutis an adsit, adhuc dubium; saltim illa est a carne inseparabilis. Substantia alba, tam tenax in fungo adulto, ut cartilagineam non immerito vocaveris; attamen initio succi est plena. Superficies fungi exoleti corrugatur & tum semina minutissima, ovalia, nitidula, alba, eam quasi incrustant. Stylum cylindricum, brevissimum, ochraceum, ubi capitulo jungitur, circumfluit circulus coccineus. Appropinquante vere, quin etiam medio hyeme sub nive, fungus hic, 2 lineas plerumque longus, putrescentibus foliis, culmis caulibusque sparsim insidet; sed hyeme abeunte simul disparet, postea non inveniendus.

OBS. Species haec ob fructificationem externam & stipitem admodum a reliquarum natura abludit, ad Stilba mea, de quibus infra, fortassis ablegandа: sed obstt substantia dura, interne demum dehiscens.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 9.

a. Fungi aetate prima, florente, provecta.

b-d. Fungus lente ampliatus,

b. junior,

c. sub tempus fructescentiae,

d. adultus, e vertice sectus.

8. SCLEROTIVM *villosum*.

S. sphaericum, villosum, aggregatum.

α. album.

Magnitudine arenulae modicae; color corticis melleus, villarum albidus; substantia alba, duriuscula, e centro perpendiculariter ad basin usque exterebrata. In caulibus Solani tuberosi semiputridis. Aprili & Majo, frequentissime.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. 10.

a. Fungi aggregati, magnitudine naturali.

b. c. Fungus lente adauctus.

b. a latere ſpectatus.

c. ad amuſſim per centrum ſectus.

β. ferrugineum.

Color villarum huic varietati amœne ferrugineus; ſeneſcens eundem in modum exterebrata reperitur; ſed a vertice, villis non obſito, per centrum deorſum. In cæteris utraque varietas conveniunt, magnitudine puta, figura, colore, nec non tempore locoque natalibus.

OBS. Maſſam hujus ſpeciei, ut plerarumque hoc genere comprehenſarum, demum hiulcare, nullum eſt dubium; ſed an ſemper in varietate utraque eo, qui hic traditur, modo fiat, res forte eſt altioris indaginis. Commemoro quæ vidi & ut vidi.

Figurae explicatio.

Tab. I. fig. II.

Fungus mole auctiore.

III. MESENTERICA.

Expanſum gelatinoſum, venoſum; margine fructificante.

I. MESENTERICA *tremelloides.*

M. gelatinoſa repens, complanata, venoſa; margine tumido.

α. lutea.

Mucilago, citrino vel aureo colore, nodulo ſimilis, prævⅰis imbribus a ramis deciduis ſecamentisque lignorum pullulat, mox in venas ſerpentes, fili modici craſſitie, diſtrahenda, quarum ſubſequentes ramificationes membranula gelatinoſa, ſulphurea, interdum virideſcente, rugoſa, invicem ita junguntur, ut meſenteriforme expanſum conſtituant. Margo tum intumeſcit, læte luteum colorem aſſumens: quare de hoc ceu ſede fructificationis videtur non eſſe dubitandum. Ambitus fungi ellipticus Agaricorum dimidiatorum, margine ſinuato lobato. Diametro majori 2-3 uncias aequat. Tempore vernali pluries, ſed & auctumno inveni.

OBS. Planta delicata intra 12 horarum ſpatium aura calidiore ita corripitur, ut præter bracteolas quasdam minutiſſimas, conglomeratas, nullum ſui veſtigium relinquat.

Figurae

instructæ firmiter adhærent ramis, quos serpendo arripiunt & digitorum in morem nonnunquam amplectuntur. Fungus denique in centro nigrescit ibique dehiscens tandem rumpitur. Diameter ejus 2-3 unciarum. Auctumno viget, sed raro obvenit.

Figurae explicatio.

Tab. II. fig. 15.

a. Fungus adultus magnitudine naturali.

b. Fungus senescens eadem magnitudine.

OBS. Vereor sane, ne fungus abnormis quibusdam huc magis compactus, quam reliquis hujus generis speciebus amice consociatus videatur; sed profecto, quo me tandem cum eo vergam, nescio.

V. STILBVM.

Fungus stipitatus, gelatinosus, aggregatus; capitulo diaphano, nitente, solido, persistente, externe fructificante.

1. STILBVM *vulgare.*

S. capitulo sphærico; stipite cylindrico, crassiusculo.

Adeo parvum, ut nudo oculo ægre agnoscatur. Album colorem mox in ochraceum mutat, in capitulo saturatiorem. Seminibus hoc albis conspergitur, minimis, rotundis. Stipes æque nitidus, ac capitulum. Fungus denique decumbit. In caudicibus variorum arborum semiputridis, auctumno frequentissimus.

Figurae explicatio.

Tab. II. fig. 16.

a. Fungorum turma magnitudine naturali pictorum.

b. Fungi quidam forma admodum extensa.

2. STILBVM *bulbosum.*

S. capitulo sphærico, stipite attenuato, bulboso.

Stipes vix visibilis, lævis, primo attenuatus, tandem vero cylindricus, debilis, subflexuosus, definit in bulbum hemisphæricum, glabrum, griseum, qui sensim compressus denique vero complanatus fit, colore in ochraceum mutato. Capitulum

album

albnm pulvifculo feminali ochroleuco obducitur. Auctumno poft pluvias denfas obvenit, fed rariuscule, in culmis, ftipulis foliisque putridis, fuperne tectis, unde ad fungos fubterraneos merito referendus hic nofter. Fabrica ejus tam tenella, ut microfcopio admoto illico flaccefcat. Rudius commoti capitula decidunt. Magnitudo fesquilinearis.

Figurae explicatio.

Tab. II. fig. 17.

a. Fungorum magnitudine naturali pictorum agmen.

b-d. Fungus admodum auctus:

b. tempore fructefcentiae;

c. effoetus;

d. emortuus

3. STILBVM *rubicundum*.

S. capitulo ovato, compreffo; ftipite attenuato.

E minimis, vix ac ne vix quidem oculo haud armato contemplabilis. Capitulum candidum, pellucidum, ovato-compreffum; pollen ejusdem coloris; ftipes laevis, fubpellucidus, capillari-attenuatus, rubicundus, demum lutefcens. In caudicibus fagorum, recens caefarum, e quarum fucco extravafante, infpiffato, ita ftipes emergit, ut inferne Perichaetio cinctus videatur. Aeftate haud raro obvenit.

Figurae explicatio.

Tab. II. fig. 18.

Fungi juniores, feniores, magnitudine naturam longe excedente.

4. STILBVM *minimum*.

S. capitulo ovali, compreffo, ftipite capillari.

α. nigripes.

Sui generis minimus, non nifi lentis ope diftincte cognofcendus fungillus capitulo elongato-ovali, admodum nitente, paleacei coloris, oculos mox allicit. Stipes capillaris, rigidulus, grifeus, demum nigrefcens. Longe lateque agmine denfiffimo perrepit ligna humida putrefcentia; praecipue vero ramulis quercinis, putredine correptis, inhabitat. Martio, Aprili fatis frequens.

Figurae explicatio.

Tab. II. fig. 19.

Fungi admodum ampliati in situ naturali.

β. flavipes.

A varietata priori differt capitulo non ita elongato, aureo, & stipite luteo, qui cum pellucidus sit, de latere visus albus apparet. Lignarius æque; sed multo rarior. In trunco conspicatus sum subputrido fagi, Julio.

5. STILBVM *turbinatum*.

S. capitulo turbinato; stipite cylindrico, ad capitulum contracto.

Fungus delicatissimus, lineam circiter longus, oculo nudo vix commode visibilis. Capitulum, pyri inversi, apice compressi, forma, ochraceum, si soli obvertitur, superne fulvum colorem prodit. Fructescentiæ tempore polline seminali albo conspergitur. Stipes gelatinosus, debilis, superne albus, pulverulentus; inferne glaber, subpellucidus, dilute ochraceus. Inveni Martio in libro putrescente caudicis faginei.

Figurae explicatio.

Tab. II. fig. 20.

a. Fungi magnitudine & situ naturali.

b. Fungus adolescens & fructificans, uterque magnitudine impense aucta.

6. STILBVM *pubidum*.

S. capitulo ovato; stipite inferne incrassato, pubido.

Admodum parvum delicatulumque, ut præcedens species. Capitulum exacte ovale e guttula limpidissima intra 24 horarum spatium condensatur & pelluciditatem amittit, colorem tum candidum assumens a polline, mox integram ejus superficiem occupante. Stipes candidus, capillaris, tenuissimus, lævis, a medio ad basin usque duplo crassior. Superficies integra styli incrassati filamentis byssinis, longiusculis, rigidiusculis, divisis, squarrosis, candidis, hirta. Reperi in foliis pinus sylvestris putridis post pluvias tonitrua comitantes, Augusto.

Figurae explicatio.

Tab. II. fig. 21.

a. Fungi magnitudine ac situ naturali.

b. c.

b. c. arbitrarie auctus

b. ante statum fructescentiae;

c. hoc in statu.

VI. ASCOPHORA.

Fungus erectus, stipitatus: capitulo globoso-oblongo, inflato, opaco, elastico, externe fructificante; stipite setaceo.

*) *Liberae.*

1. ASCOPHORA *Mucedo.*

A. libera, aggregata: capitulo sphaerico ad stipitem rumpendo; stipite setaceo, longo.

Nudis oculis spectatus fungus Mucori Mucedini L. quam simillimus apparet; ast enim vero valde ab illo differre microscopii usus curiosior illico docet. Capitulum, initio guttula aquea, pellucida, postquam stipitem nactum est, diaphanum esse desinit cavumque fit, colorem jam fuscum, mox atrescentem monstrans. Superficies ejus pulvisculo longe minutissimo, albido-griseo, quasi afflata tum videtur, polline scilicet seminali delicatissimo. Rumpitur vero hoc capitulum semina explodens, vi quadam elastica, ad insertionem styli eo pacto, ut cutis quaquavorsum ab illo secedentis margo aperturam perexiguam, circularem in capituli basi efficiat. Quod cum a stipite liberatum collabascat, ab hoc ita exipitur, ut nutans in superficiei internae vertice suffulciatur. Ruptura pedetentim tam dilatatur, ut capitulum denique formam hemisphaericam, seu cupulae inversae, induat. Stipitis semper pellucidi, trilinearis, color primum albus, postea e cinereo nigrescens. Obvenit in panibus similagineis mucescentibus.

Figurae explicatio.

Tab. II. fig. 22.

a. Fungillorum agmen magnitudine nativa pictorum.

b-h. Fungus quam maxime auctus:

b. junior, capitulo pellucido;

c. idem, capitulo nigrescente;

d. adultus,

d. adultus, in ſtatu fructeſcentiæ;

e. ſeneſcens, capitulo ad ſtylum rupto;

f. Capitulum ſtipitis apice titubans, diſſectum;

g. idem hians ad extremum;

h. idem e vertice ſectum, tempore fructeſcentiæ.

2. ASCOPHORA *fragilis.*

A. libera, conferta: capitulo ſphærico, in medio diſſiliente; ſtipite ſetaceo, breviuſculo.

An Mucor IV. a. *Gled. Method. p.* 162?

Globuli arenulæ magnitudine, albidi, conferti, initio ſeſſiles, poſtmodum ſtipite ejuſdem coloris, brevi, pellucido inſtructi. Capitula a polline ſeminali candeſcentia, leviter tacta diſſiliunt. In carnibus elixis repoſitis, præcipue in apice linguarum bubularum ante 3, 4. dies coctarum.

OBS. Dubius fungum huc voco, naturam licet Aſcophorarum omnino prodat; fragilitas enim ab illa quodammodo abhorrere videtur.

Figurae explicatio.

Tab. III. fig. 23.

a. Fungorum ceſpes magnitudine naturali pictorum.

b. Fungi lente ampliati.

3. ASCOPHORA *Stilbum.*

A. libera, ſparſa: capitulo ovato, nitido; ſtipite ſetaceo, breviſſimo.

Ad minimos, qui unquam ſe mihi obtulerunt, fungos pertinet, non niſi lentis ope ſub aſpectum veniens. Capitulum ante fructeſcentiæ ſtatum candidum, nitidiſſimum. Stylus hoc brevior, ejuſdem vero coloris. Semina non vidi; nec diſſecare tantillæ molis fungum mihi poſſibile fuit: quare plura de eo commemorare nequeo, pari jure fortaſſe Stilbis annumerando. In fimo equino non plane recenti, extus intusve, auctumno.

Figurae explicatio.

Tab. III. fig. 24.

Fungus, uti ſub lente apparet.

4. ASCO-

4. ASCOPHORA *ovalis.*

A. libera, sparsa: capitulo ovali, demum corrugando & multifariam subrumpendo; stipite setaceo, longiusculo.

Ascidium ovatum (*mihi*) *in den Schriften der Berl. Gesellsch. naturf. Freunde, Vol.* III. *p.* 247. *tab.* 4. *fig.* 4-6.

Descriptionem amplam de fungo hoc peramœno & rariori l. c. jam dedi, quam hic repetere non lubet. Ad ea, quæ ibi sunt dicta, sollummodo ad jiciam, ad indolem ejus pertinere, quod apices ramorum, lignorumque occupare amet. Capitulum post stylum progerminat, guttulæ aquæ limpidissimæ simile; sed in formam mox abit ovalem & priusquam a semine niveo conspergitur, argenti instar nitet. Stipes attenuatus in basin deltoideam terminatur. Cutis capituli admodum tenax & membranosa non semper, modo saltim visibili, rumpitur; contrahitur autem semper post fructescentiam plus minus in varias rugas. Fungillus exinde nullam ferme mutationem externam subire videtur; asservo enim ejus exempla quædam jam decennalia, sed adhuc incorrupta. Septembri & mensibus proxime sequentibus post pluvias frequentiores.

OBS. Evitandæ ἀμφιβολιας causa nomen generis Ascidium cum Ascophora commutavi, cum in regno animali, ut postea vidi, Ascidia nomen genericum constituat.

5. ASCOPHORA *cylindrica.*

A. libera, gregaria: capitulo cylindrico, corrugando; stipite setaceo, breviusculo.

Ascidium cylindricum (*mihi*) *in den Schriften der Berlin. Gesellsch. naturf. Freunde, Vol.* III. *p.* 248. *tab.* 4. *fig.* 7-9.

Ad ea, quæ l. c. de hac specie commemoravi, non habeo quod addam.

**) *Aggregatae.*

6. ASCOPHORA *limbiflora.*

A. aggregata, limbiflora: receptaculi communis convexi, demum depressi, margine fructificante; capitulis globosis, nutantibus, deciduis; stipitibus capillaribus, laxis.

In superficie adversa foliorum Rubi idaei sparsim prodeunt tubercula convexa, seminis papaveris magnitudine, fulvi flavescentis coloris; substantia submolli, superficie æquali. Depressa sensim facta Pezizam imitantur. E margine eorum confertim erumpunt globuli lutei, stipitati, penduli & decidui. Floret Junio.

Figurae

Figurae explicatio.
Tab. III. fig. 25.

a. Placentulæ fungiferæ magnitudine naturali.
b-f. Fungus fasciculatus admodum auctus:
 b. proveniens;
 c. sub initium fructescentiæ;
 d. in ipso fructescentiæ statu.
 e. Ichnographia fungi in hoc statu desuper secti.
 f. Capitulum stipitatum.

7. ASCOPHORA *disciflora*.

A. aggregata, disciflora: **receptaculo communi convexo; capitulis ovato-elongatis, deciduis; stipitibus setaceis.**

α. solida.

In superficie foliorum aversa Rosæ albæ hortensis, quin in ipsis calycum segmentis, gregatim prodeunt corpuscula rotunda, complanata, puncti majusculi mensura; substantia subsolida, colole aureo, area granulata, margine æquali. Ex his propullulant confertim fungilli capitulis ovato-elongatis, polline ex nigro saturate spadiceo inductis, subnutantibus, deciduis; stipitibus tenuissimis, pellucidis.

OBS. Varietatem hanc indigitare videtur *Gleditschius* in epicrisi Ascidio ovato, a me descripto, subjuncta *in den Schriften der Berl.n Gesellsch. naturf. Freunde. Vol.* III. *p.* 250.

Figurae explicatio.
Tab. III. fig. 26.

a. Placentulæ fungiferæ magnitudine naturali.
b. Eaedem lente auctæ.
c-d. Icones fungi admodum amplificati:
 c. ante tempus fructescentiæ;
 d. sub initium ejus;
 e. in statu fructescentiæ ipso.
f. Capitulum solitarium fructificans, stylo insidens, forma extensissima.

β. byssina.

Receptaculum commune, seu placenta fungifera, in hac varietate texturam byssinam

byſſinam habet, quare tabeſcit, & denique vix ſui veſtigium relinquit. Capitula tam elongata, ut haud incommode cylindrica dixeris. Quoad reliqua cum varietate α congruit. In ſuperficie averſa foliorum Rubi idaci, Septembri, rarius.

Figurae explicatio.

Tab. III. fig. 27.

c. Placentulæ fungiferæ magnitudine naturali.

b. Placentula ſolitaria fructificans maximopere aucta.

OBS. Dubius admodum & ferme anxius poſtremam hanc ſpeciem cum præcedente Aſcophoris adjungo, cum ab illis nimium recedere mihi videantur. Receptaculum & capitula majuſcula, ponderoſa, naturam ſane ſingularem & ab aliis notis fungorum generibus admodum diverſam manifeſto indicant. Pucciniis quidem *Micheli* accedunt; at in his ſemina ſingulatim pediculo ſunt inſtructa, quod longe aliter hic habet, capitulo nimirum ſeminiſero ſtipitibus ſingulis inſidente. Adde quod in Pucciniis corpus fructificans ſit erectum, fiſtuloſum, ſubdigitatum; ſed vereor, ne vel harum ſtructura & fructificatio jam ſatis ſit explorata.

VII. MEDVSVLA.

Fungus globoſus, ſtipitatus, confertus: capitulo & ſtipite ſolidis; fructificatione externa, filiformi, flexili, colliqueſcente.

OBS. A Sphaeriis differt ſtylo, capitulique ſtructura; ab Aſpergillis *Mich.* filis ſeminalibus flexuoſis, liqueſcentibus, & ſtipite habitiori, breviori; Trichias *Hall.* facie ſolummodo æmulatur.

1. MEDVSVLA *labyrinthica.*

M. conferta, humilis, labyrinthica, lutea.

Fungus quantus quantus lineæ dimidiatæ longitudinem vix aſſequens, denſo agmine progerminat. Capitulum globoſum, ſolidum, ſubſtantia fibroſa, colore teſtaceo, villis luteis hirtum. Stipes brevis, teres, craſſus, tomentoſus, farctus, capitulo concolor. Unius ubique capitelli villi denſi & flexuoſi contiguo proximorum fungulorum capillitio ita intricantur, ut tota congeries ſtratum quoddam tomentoſum oculo armato ſiſtat, ſulcis labyrinthicis ubique peraratum. Liqueſiunt villi hi, ſeu filamenta, & liquamen hoc confluens in cruſtulam poſtea concreſcit reſinoſam,

finosam, friabilem, aurantiam, integrum fungorum cespitem superne obtegentem: quare nil obstare videtur, quominus villos hosce pro sede fructificationis habeamus, nimirum aut ex seminibus ipsis contiguis, seu consertis, conflatos; aut hæc massæ cuidam viscidæ immixta continentes. Fungorum cespites 1-2 uncias longi, 2-3 lineas lati. Inveni horum perplures in trunco Mali asciato, jam dudum sub dio jacente, post imbres iteratos, initio Septembris.

Figurae explicatio.

Tab. III. fig. 28.

a. Cespes fungorum magnitudine naturali.

b. Idem amplificatus

c. desuper visus;

d. transversim visus.

e. Fungus solitarius tempore fructescentiæ, lente auctus.

f. Idem e vertice sectus.

VIII. TVBERCVLARIA.

Fungus pileatus, stipitatus, gelatinosus: pileo tuberculoso-papillato, stipiti arcte appresso, superficie superna fructificante; stipite crassissimo, farcto.

OBS. Non confundendum genus hoc cum Tubercularia clar. *Wiggers Primit. p.* 87. A Lachno *Retzii Prodr. n.* 1647 habitu discrepat; cum Tremellis vero, genere huc usque vulgivago, substantia solum gelatinosa convenit.

1. TVBERCVLARIA *vulgaris*.

T. sparsa: stipite ventricoso-globoso; pileo convexo, tuberculoso-rugoso, margine subrepando.

α. subsessilis.

Tremella purpurea *Hoffm. Veget. cryptog. p.* 29. *Tab.* 6. *f.* 2. Synonyma quoque ibi vide, quibus addenda

Sphæria tremelloides *Willden. Berol.* 1210. *Timm. Megap. n.* 1172.

Descriptionem fungi vulgatissimi accuratam & amplam cel. *Hoffmannus* dedit l. c.

l. c. Lapidibus, ut vocantur, cancrorum adſpectu quam ſimillimus, capitulo plerumque acus mediocris magnitudine. Pileus vel miniatus, vel purpureus, vel rufus, vel badius, ſuperficie initio æquali; ſed demum plerumque undato-tuberculoſa, ſulcoque uno ac altero notata; margine profunde appreſſo, interdum ſemel inciſo. Subſtantia cerea, rubicunda, aquæ immerſa naturam prodit gelatinoſam. Semina minutiſſima, globoſa, albida, fructeſcentiæ tempore integram pileoli aream occupant. Stipes ventricoſo-globoſus, baſi acuminatus, glaber, farctus, fibroſus, externe interneque ex ſpadiceo fuſcus, pileo quaſi eſt immerſus, ad inſertionem ab hoc linea badia diſtinctus. Totus ferme in corticibus frondium ramorumque arentium abditus latet, pileo epidermidem perforante. Lætiſſime viget in ramulis reſectis & emortuis Aeſculi Hippocaſtani *L.* tempore hyberno & vernali.

OBS. 1. Haud raro in fungi grandævi putreſcentis ſtipite intrinſecus & extrinſecus circum ejus baſin globuli confertim generantur minimi, ovales, cinnabarini, vertice pertuſi, ſuperficie glaberrima, papillata, quos intus tum inanes, ſuperficie ejusdem coloris æquali, nitente; tum vero mucilagine rubra plenos inveni (Septembri) id, quod Sphæriæ ſpeciem fragiformem manifeſtat, ad Sphæriam rubram *Wigg. Holſ. n. 935. Willden. Berol. n. 1109.* niſi illa ipſa eſt, (orificii enim diverſa ſtructura exiguum in Sphæriis diſtinguendis, combinandis momentum affert) proxime accedentem. Sphæria hæc dubio procul in cauſa fuit, ut cel. *Weigel Obſ. p. 46* fungum noſtrum pro Sphæria compoſita haberet, cum is ſolummodo Sphæriæ cuidam ſimplici paraſiticæ, aliorum fungorum, quid? quod quarundam Sphæriatum compoſitarum more, incunabula alimentumque præbeat: id, quod in Sphæria Stigmate fieri jam animadvertit cel. *Hoffmannus l. c. pag. 7. in Obſ.* huic ſubnexa; eſt enim, quam detexit, Peziza pulchra coccinea, veri nominis Sphæria, ſed e familia vaſtiſſimi hujus generis usque adhuc non deſcripta.

2. Deprehendi ſemel in ligno putreſcente Pinus ſylveſtris *L.* fungulum ſparſim creſcentem, gelatinoſum, noſtro ſimillimum; pileo pulvinato, æquali, niveo et, quod huic ſpeciei proprium, deciduo; ſtipite ſubtereti, ochraceo. Martio.

Figurae explicatio.

Tab. IV. fig. 30.

a. Fungorum agmen magnitudine & ſitu naturali depictorum.

b-d. Fungus ampliatus

- b. cortici arborum infixus;
- c. hoc erutus, oblique ſpectatus;
- d. ad perpendiculum ſectus.

 β. ſtipitata.

margo interim dilatatur & undulatus evadit: eo pacto crenulatus, ut incisurae, seu sulci altius impressi, per stipitis superficiem uno eodemque tractu continuati, fungi desuper spectati faciem quodammodo stellarem, vel floriformem, reddant, dum a latere contemplatus columellam canaliculatam utcunque aemulatur. Effoetum & tunc temporis haud raro umbilicato-excavatum, omnibusque villis orbatum, dentibus humanis molaribus corruptis & cariosis quoad figuram non inepte assimilaveris. Color demum ex cereo fulvus. Basis fungi innititur fibris byssinis in modum telae arachnaeae pertextis. Sub finem Octobris & Novembri.

Figurae explicatio.

Tab. IV. fig. 34.

a. Fungus extuberans magnitudine naturali.
b. Idem ut primum pileus in conspectum venit.
c. Idem, pileo adulto.
d. Idem, pileo jam aliquantulum depresso.
d. Idem, pileo jam perfecte depresso.
f. Idem, stipite non nisi obsolete sulcato.
g. Idem, stipite jam profunde sulcato.
h. Idem exoletus.
i. Fungus ad amussim sectus.

IX. HELOTIVM.

Fungus perpendicularis, fugacissimus: stipite capillari; pileo minuto, convexo, inferne nude fructificante?

OBS. Differt hoc genus a Lachno cel. *Retzii in den Abhandl. der K. Schwed. Acad. d. Wissensch. v. Jahr 1769. p. 254. n. 60.* coll. *Scand. n. 1643.* habitu, vitae duratione & fructificationis sede probabili.

1. HELOTIVM *glabrum.*

H. fugacissimum, candidum: pileo & stipite glabris.

Habitus propemodum Agarici clavi *L.* Altitudo stipitis sesquilinearis. Pileus minutus, superne convexus, inferne arcuatus, utrimque glaber, aequalis. Fungulus

bovini *L.* exgrumantis faciem hac ætate fungus imitatur. Sed jam pileus fit pulvinatus, margine appreſſo & revoluto; ſtipite vero a conica paulatim in attenuatam, quin denique in cylindricam formam transfigurato. Circa fructeſcentiæ tempus prior colliculis criſpari incipit, margine detorto, undulato, repando-lobato; colore vero in fuſcum, poſtremo ſpadiceum verſo. Polline minutiſſimo cano ubique conſpergitur. Caro ſubſucculenta mollis, fuſco-ferruginea, a cute inſeparabilis. Stipes farctus, candidus, externe ſubtomentoſus, nonnunquam bifidus, pileo inſertus, volvæ non firmiter inhærens. Fungus ſemilineam vix altus & primum admodum tener, naturam poſtea ſatis firmam prodit. Volva perſiſtens. In alburno pluviis macerato ramorum querneorum arentium, conſpicatus ſum catervatim creſcentem, Auguſto.

Figurae explicatio.

Tab. III. fig. 33.

a. Fungi magnitudine ac ſitu naturali.

b- h. Fungus admodum auctus,

b. proveniens;

c. ſtipite progerminante;

d. pileo primum comparente;

e. eodem adulto;

f. fungus in ſtatu Fructeſcentiæ;

g. fungus ſtipite bifido;

h. fungus ad amuſſim ſectus.

4. TVBERCVLARIA *ſulcata.*

T. ſparſa, ſulcata, integra: ſtipite craſſiſſimo, crucibuliformi, cum pilei depreſſi ſuperficie inferna, integra, connato.

Fungus Aſtroites *Scop. Pl. ſubterr. p.* 117. *n.* 71. *t.* 45. *f.* 2.

Non niſi in hiatibus & fiſſuris truncorum ſalignorum longævorum hic locorum progerminat, ſparſim, interdum 2 ad 3 fungis coaleſcentibus. Admodum parva initio, ſed denique haud raro diametro ſemiunciali. Stipes primus efformatur, villis albis minutiſſimis pubidus, ſubgloboſus, vertice ſcilicet aliquantum in altum protracto. Pilei mox primordia in ejus apice ſe produnt, bracteæ ſimilia peltæformi, glaberrimæ, flavo-fulvæ. Aſt ſenſim complanatur & denique fit depreſſus;

 margo

capfula inprimis perfiftente, volvata; 4) a genere fequenti, cupulæ repletura, quæ hic eft ficca, feminibus nudis, conglebatis, difpergendis conftans; in Myrotheciis vero illa eft vifcido-lenta, non difpergenda, feminibus, ut in Phallo impudico *L.* liquamini huic infperfis.

1. TYMPANIS *faligna*.

T. feffilis, coriacea, atra, aggregata: cupula fubelongata, volva marginali difcreta; fartura feminali denfa, minuatim difpergenda.

E ligno ficco falicum denfe prorepit fungillus, globuli longe minutiffimi, atri forma; fed fuccrefcendo globularem figuram cum cylindrica fæpiufcule commutat, apice femper obtufo-truncato. Dehifcit hic capfula glaberrima, nitidula, quo facto volva marginalis, feu velum quoddam, textura candida, bombacina, apparet, femina minima, granulato-conftipata, atra obtegens. Sed rumpitur paulo poft, colore jam in fufco-rubellum tranfeunte, & femina difperguntur, quare capfulæ caffæ tum Pezizæ nigræ faciem præ fe ferunt. Figura & altitudine fungus adultus admodum variat, fæpe bifidum, interdum digitatum, haud raro deformem & connatum fe monftrans, apice nonnunquam prominulo. Ut de natura ejus notabili penfim inquirerem, multa exempla a cl. *Timmio* peramanter mihi funt miffa, vere medio lecta.

Figurae explicatio.

Tab. IV. fig. 37.

a. Fungi magnitudine & fitu naturali picti.

b-i. Fungus admodum auctus.

b. protuberans;

c. capfula magis e ligno emergente;

d. velo fub afpectum veniente;

e. eodem perfecto;

f. eodem rupto;

g. capfula, ut poft veli interitum polline repleta in oculos incurrit;

h. capfula feminibus excuffis.

i. Fungi forma & ætatis gradu diverfis.

XI. MYRO-

XI. MYROTHECIVM.

Fungus cyathiformis: cupula superne volvata; repletura feminali lento-vifcida.

OBS. Differentia generis hujus novi a confimilibus ex Obfervat. ad proxime præcedens facta innotefcit.

1. MYROTHECIVM *roridum*.

M. feffile, bombacinum, niveum: cupulis hemifphæricis, connatis, roridis; margine in volvam continuato; repletura feminali turgida, fufca.

Expanfum, feu vellus, bombacinum, niveum, lignifedum, unam ad duas uncias longum, dum complanari incipit, cupulis femilinearis diametri denfe approximatis favi inftar mox lacunatum apparet, quæ maffa vifcida fufca, cerato fimili, femina minima immixta continenti, fcatet. Quoplus cupularum compages floccofa fubfidet; eo plus facies ejus favoginea; fed ambitus illarum ex circulari tum fit elliptico-angulatus. Deftillant laticem ut videtur fubvifcidum, fed pellucidum, ut aquæ puriffimæ. Semina liquamini infperfa & huic ferme concoloria fuperficiem ejus occupant, & forte ibidem generantur. In feftucis, ramentis affulisque querneis ac pineis, humi jacentibus & crebro humectatis. Aprili, Majo.

OBS. Invenimus varietatem, repletura feminali ex cinereo nigrefcente.

Figurae explicatio.

Tab. V, fig. 38.

a. Fungi magnitudine & fitu naturali.

b–f. Fungi lente ampliati

b. juniores & adulti, rorantes;

c. grandævi.

d. Cupula fegregata velo integro;

e. eadem velo dehifcente;

f. eadem veli laciniis fecedentibus.

2. MYROTHECIVM *inundatum*.

M. feffile, bombacino-membranaceum, candidum: cupulis polymorphis, con-

natis;

natis, inundatis; margine in volvam continuato; repletura feminali modica, viridi, nigrefcente.

In fuperficie Agarici exficcati cujusdam albi, nigrefcentis, me fciente nondum diftincte defcripti, nec picti, ad familiam vero Agarici integri L. referendi, eminent expanfa bombacina variæ figuræ ac magnitudinis, quæ lacunata evadunt: cupulis nimirum excavata approximatis, initio rotundis, lenticulæ fæpiffime diametro; fed poftea admodum dilatatis deformatisque. Repleturæ, feu maffæ vifcidæ, color eft viridis; at feminibus granulatis poftmodum defuper tecta nigrefcit. Cupulæ fæpenumero aqua hifce feminibus fuperfufa ftagnantur; cœlo licet fereno ac fudo. Textura earum denique tam condenfatur, ut membranacea ferme vocari queat. Junio, Julio.

Figurae explicatio.

Tab. V. fig. 39.

a. Fungi quidam magnitudine naturali.

b-d. Iidem amplificati

- **b.** prima ætate;
- **c.** tempore fructefcentiæ inftante;
- **d.** tempore fructefcentiæ ipfo.

3. MYROTHECIVM *ftercoreum.*

M. feffile, membranaceum, nigrum, aggregatum: cupulæ margine in volvam fugaciffimam cotinuato? repletura feminali turgida, albida, fufcefcente.

In ftercore canino, aeri diutius expofito, extus apparent granula longe minima, nigra, aggregata, mufcarum retrimento fimilia, quæ lente vitrea perluftrata cyathiformia agnofcuntur, Pezizis vulgaribus admodum affinia, extus tomentofa, colore caftaneo. Volvam marginalem non vidi, forte fugaciffimam. Repletura feminalis admodum tenax. Fungus inter rariffimos referendus vegetat Aprili.

Figurae explicatio.

Tab. V. fig. 40.

a. Fungi magnitudine & fitu naturali.

b. c. Fungus mole adaucta pictus

- **b.** adultus;
- **c.** exolefcens.

4. MYROTHECIVM *hispidum.*

M. sessile, coriaceum hispidum, fuscum sparsum: cupulæ margine in volvam continuato; repletura seminali fuscescente, subpellucida.

Diameter vix lineam æquat. Figura fungi, dilute fusci, initio globosa, sensim compressa fit. Superficies externa cupulæ pilis acerosis hirta. Volva marginalis iisdem pilis, sed aliquantulum longioribus, constat. Massa seminalis primum subpellucida. Fungus denique Pezizarum more constringitur & crispatur. In cortice frondis aridæ Rosæ caninæ *L.* tempore pluvioso inveni eum sub finem Maji. Aeque rarus ac præcedens.

Figurae explicatio.

Tab. V. fig. 41.

a. Fungi magnitudine ac situ naturali.

b-d. Fungus lente ampliatus

b. volva marginali adhuc clausus;

c. tempore fructescentiæ, velo recedente;

d. senescens.

5. MYROTHECIVM *dubium.*

M. sessile, parabolicum, aggregatum: cupula cortice proprio & volva marginali destituta; repletura seminali nigrescente, exigua.

E ramulis dejectis Rosæ caninæ protuberat magnitudine seminis papaveris, epidermidem elevans, quæ ibi colore gaudet sature ac amœne fusco, apice vero ochroleuco mox dehiscit, quo facto liquamen seminale tenuius intus apparet. Non nisi semel obviam mihi factum, Martio.

OBS. Forte fungulus hic anomalus mera pustula est, succo extravasato distenta, forsan vero rudimentum alius fungi: v. c. Sphæriæ cujusdam e familia compositarum, viscidarum, in lucem nondum protractarum. Accedit saltem ad Sphæriam natantem (mihi) his adscribendam, de qua, Deo sospitante, tempore ac loco alio agam.

Figurae explicatio.

Tab. V. fig. 42.

a. Fungi magnitudine ac situ naturali.

b. c, Fungus lente auctus

b. capfula claufa;
c. hac aperta, feu rupta.

XII. VOLVTELLA.

Fungus hypocrateriformis, ftipitatus: pilei fuperficie fuperna punctato-umbilicata, margine primum revoluto; repletura feminali fimilari, ftipite brevi, fetaceo.

OBS. Cum generibus X & XI admodum congruit: fed ab utroque tum area punctata-umbilicata, tum ftipite manifefto recedit.

I. VOLVTELLA *volvata*.

V. volvata, coriacea, fparfa; cupula hypocrateriformi; volva marginali difcreta, revoluta, diffiliente; repletura unguinofa, in refinam coagulanda, comminuenda; ftipite perbrevi.

Color fungi albus, fulvefcens, demum flavofufcus. Diameter pilei linea minor. Formam hic hypocrateris cum patellae demum permutat. Volva candida, membranacea ita diffilit, ut fruftatim concidat. Repletura feminalis, cerati primo confiftentia, obdurefcit. Facies illi denique placentulæ refinofæ, coloris ex fature fufco nigrefcentis. Excutitur hæc palam e cupula & comminuitur, quod vero quomodo fiat, inter excutiendum puta, vel poftmodum, in tantulæ molis fungo difficile eft dictu; id cognitum compertumque habeo, maffam illam feminalem tandem plane difparere. Area punctata & umbilicata tum vifibilis fit, colore ferrugineo, quaqua tecta erat, jam tincta. In ramulis exfuccis Pruni fpinofæ L. Septembri, poft dies humidas, aliquoties fe mihi obtulit.

OBS. Ex potulis, aream punctatam reddentibus, maffam feminalem primo liquidam fudare, in aprico eft: id, quod affinitatem novi hujus generis cum Octofpora, genere, feu, ut nominatam mallem, ordine Hedwigiano luculenter arguit.

Figurae explicatio.

Tab. V. fig. 43.

a. Fungi magnitudine & fitu naturali delineati.
b-g. Fungus lente admota vifus.

b. Fungus

b. Fungus junior desuper spectatus;
c. idem in obliquum flexus;
d. idem, volva jam diffiliente;
e. idem, volva plane destructa;
f. idem, disco punctato & umbilico jam conspicuis;
g. Ichnographia fungi adulti per centrum disci desuper secti.

2. VOLVTELLA *nuda*.

V. nuda, fugacissima, sparsa: pileo, plano, nudo, primum revoluto, demum disciformi simulque punctato-umbilicato; stipite brevi, setaceo.

Diameter pilei linearis; structura fungilli tam tenera, ut vita solum ephemera gaudeat. Pileus candidus, quando margo ejus revolutus, cum disco orbiculatam, seu omnimodo planam formam induit, punctatus primum & umbilicatus apparet, tum vero depressus fit, centro nonnunquam umbonato. Semina candida tam minuta sunt, ut eorum infarctus, porulos pilei initio abscondens, oculo vel armato perceptu difficilis fit. Color stipitis niger. In culmo triticeo putrido semel vidi fungum longe rarissimum. Septembri.

OBS. Placentæ seminalis comminuendæ absentiam speciem hanc a congenere præcedente nimio plus repellere, ecquis non videt? attamen habitus utramque arcte conjungit, cujus solius rationem, ze tam perplexa, hic esse habendam, equidem autumavi.

Figurae explicatio.

Tab. VI. fig. 44.

a. Fungi aliquot magnitudine situque naturali.
b-e. Fungus lente auctus
b. ætatis vere desuper visus;
c. idem inferne spectatus;
d. Fungus decrepitus transverse contemplatus;
e. idem desuper visus.

 XIII. HYSTE-

XIII. HYSTERIVM.

Fungus labiato-globoſus, ſeſſilis: volva, ſeu capſula, labiato-findenda; ſubſtantia ſublabiata, prominente, externe ſeminifera.

OBS. Novum miratuque dignum genus hoc indicavi *in den Schriften der Berlin. Geſellſch. naturf. Freunde. Tom.* V. *p.* 53: ſed cum id temporis non niſi unicam ejus ſpeciem noſſem, definitionem l. c. datam jam cum caſtigatiore commutavi.

1. HYSTERIVM *quadrilabiatum.*

H. ſubgloboſum, ſparſum: volva fungoque labiatis.

Deſcriptionem figuramve vide ſis l. c. *p.* 54. *tab.* 2. fig. 1-6.

2. HYSTERIVM *bilabiatum.*

H. ovale, ſparſum: volvæ rima labiata; fungo exlabiato, prominulo.

Priori ſimile magnitudine arenulæ, loco natali, progerminandique modo & tempore; ſubſtantia porro volvæ ſtupoſa, alba; fungi vero ipſius ſimpliciſſimi ſuperficie glabra. At diſſimile figura ovali; ſubſtantia fungi ſubgelatinoſa, ſuperficie ejus æquali, ſeu labiis protuberantibus ſemper experte, dilute olivacea, ſeminibus minutiſſimis albis adſperſa. E rima volvæ parum eminet. Vita fungilli breviſſima. Semel modo ſe mihi obvium dedit in ramuſculo emortuo Pruni ſpinoſæ L. Martio.

Figurae explicatio.

Tab. VI. fig. 45.

a. Fungorum agmen, magnitudine nativa pictorum.

b-g. Fungus maximopere ampliatus.

- b. Fungus volva ſuperne jam diffindenda;
- c. idem tempore fructeſcentiæ, rima volvæ diſtenta, uti deſuper viſus apparet;
- d. idem, uti hoc tempore transverſim intuenti in oculos incurrit.
- e. Fungus volva exutus;
- f. idem quoad longitudinem diſſectus.
- g. Ichnographia fungi, volva incluſi, fructeſcentiæ tempore ad amuſſim ſecti.

XIV. VER-

XIV. VERMICULARIA.

Capsula globosa, sessilis, corporibus vermiformibus, liberis, seminiferis, repleta.

OBS. Fructificationis modo a Lycoperdo, ut a Trichia *Hall.* satis recedit, filis scilicet seminiferis liberis.

1. VERMICVLARIA *Pseudosphaeria.*

V. globosa; aggregata: capsula granulata, nigra; filamentis seminiferis, liberis, nudis, albis.

Capsula subcompressa, tenera, non fragilis, ut in Sphaeriis, nudo oculo puncti instar apparens, filis brevibus, laxis, confertis repleta, quae seminibus minutissimis albis circumquaque sunt obducta. Filamenta haec vermiformia tabescendo demum labascuntur, colore tum in aureum, vel potius aurantium, mutato. Capsula utrum demum dehiscat, an fatiscat; dicere nequeo. In libro rami quernei putrescentis semel observavi, Martio.

Figurae explicatio.

Tab. VI. fig. 46.

a. Fungi magnitudine & situ naturali picti.

b-d. Fungus lente auctus

b. a latere visus;

c. e vertice sectus.

d. Fila vermiformia seminifera.

2. VERMICVLARIA *pubescens.*

V. globosa, sparsa: capsula pubescente, bicolore; filamentis liberis, nudis, canis.

Magnitudo capsulae subcompressae fere ut seminis Brassicae; superficies byssina, albida; textura levidensis, colore saturate aureum Arsenici rubri imitante. Filamenta vermiformia seminifera incana, tenerrima, coarctata. Obvenit in ramulis dejectis, sarmentisque aridis, tempore pluvioso, Julio.

Figurae

Figurae explicatio.
Tab. VI. fig. 47.

a. Fungi magnitudine & situ naturali.
b. c. Fungus microscopio amplificatus
b. a latere visus;
c. ad perpendiculum sectus.

3. VERMICVLARIA *hispida*.

V. pulvinata, sparsa: capsula hispida, nigra; setis primordialibus volvam fugacem in vertice constituentibus; filamentis seminiferis liberis, demersis, albidis.

Primam speciem magnitudine aequat. Capsula, pomi aurantii forma, prima aetate ubique hispida, setis nempe in vertice ita conniventibus, ut ejusmodi volvam radiatam constituant, qualis in Pezizis saepiuscule observatur. Eodem nempe modo setae primordiales consertae, fungo magis magisque se extendente, dirimuntur & recedunt; sed tum, ut in Pezizis, capsula non aperitur, sed, mirabile dictu, clausa, seu integra, remanet: superne tunc glaberrima, nitidiuscula apparens, colore dilutius nigro; vertice depresso-umbilicato, postremum decussatim rugoso. Fila vermiformia albida, licet libera, medullae tamen cinereae, mollicellae, furfuraceae immixta reperiuntur, id quod huic speciei peculiare est. Fungillus caeterum satis firmus, cortice scilicet, seu capsula lenta, membranacea instructus, formam quodammodo infulae, qua utuntur principes, habet. Reperi illum in ligno putrescente Sambuci nigrae L. Aprili, una solum vice.

OBS. Obveniunt, ut ex descriptione palam est, in hac specie, nonnulla phaenomena, quae in definitionem genericam non omnino quadrare videntur; sed modus praecipue fructificationis me perpulit, ut fungum ad Vermicularias ablegarem.

Figurae explicatio.
Tab. VI. fig. 48.

a. Fungi magnitudine & situ naturali picti.
b-e. Fungus admodum amplificatus
b. volva adhuc clausa, seu integra;
c. eadem jam dissoluta.
d. Fungus obsolescens;
e. Fungus adultus, e vertice dissectus.

XV. PY-

XV. PYRENIVM.

Fungus globofus, feffilis, integerrimus: cortice, feu fubftantia, femina nuda, conglobata nuclei inftar includente.

OBS. 1. Differt hoc genus fructificatione non filamentofa 1) a Lycoperdo *L.* 2) a Trichia *Hall.* 3) a Mucore feptico *L.* fummo jure apud cl. *Wiggerfium Holf. p.* 112. novum genus, nomine Fuliginis ex *Hall.* petito, conftituente; 4) a Mucore cruftaceo, erecto, cæt. *Mülleri. Abh. d. K. Schw. Acad. d. W.* 1769. *p.* 68. *t.* 3. *f.* 2-5. eodem cum Mucore fpongiofo *Leyff. Hal.* 2. *n.* 1274.

2. Superfunt in una alterave fpecie, quas fub hoc genere confociatas hic fifto, nonnulla adhuc altius rimanda, quæ confectari mihi quidem huc usque non licuit.

1. PYRENIVM *lignorum.*

P. globofum, fparfum: cortice bombacino; nucleo feminali fatifcente.

α. vulgare.

Forma globofo-compreffa, fæpiufcule ovato-elongata, diametro lineæ unius in tres & quod excurrit. Cortex candidus, bombacinus, tener, fubfidens & in vertice præfertim fungi evanidus. Nucleus, granulis minimis conftat conglebatis, æruginis æris amœniffimo colore, quæ femina mihi videntur. Auctumno poft pluvias iteratas in virgultis emortuis ramulisque decuffis crebro confpicitur, quandoque fparfim, fæpe vero agmine denfiffimo crefcens.

Figurae explicatio.

Tab. III. fig. 29.

a. Fungi magnitudine fituque naturali delineati.

b. Fungus lente auctus, ad perpendiculum fectus.

β. aureum.

Tantum fabrica a fungo jam jam defcripto difcrepat, ut ægre pro mera ejus varietate haberi poffe videatur. Figura ovalis compreffa; cortex tomentofus, diffiliens, coloris aurei; nucleus mollicellus, comminuendus, colore ex albido ad aurantium vergente. Sparfim habitat fungulus tener, perrarus, lineam longus, in ligno nudo ramorum fagineorum putrefcente. Majo.

2. PYRENIVM *metallorum*.

P. compressum, adscendens, imbricatum, hirsutum: pulpa furfuraceo-lamellata: nucleo seminali globoso, duriore.

Fungus magnitudine semini papaveris dimidiato æquiparandus, aggregatus e metallo progerminat, forma initio pulvinata, colore aquæ marinæ cum viridi æris mixtæ. Superficie ferme integra inferiore id ætatis adhæret natali sedi; sed temporis progressu e complanandi marginis ambitu fere omni prodeunt cilia nivea nitida, simulque superficies superna fungi hucusque tomentosi, sed jam hirsutuli, colore lætissimo cæruleo, Vltramarino pictorum simili, exsultare incipit. Tum vero totus marginis ciliati anfractus solo avellitur eumque in modum elevatur, ut jam fungus ex sessili erectus, vel strictus, fiat, quarta circiter marginis parte, ut Boletus versicolor L. sedi affixus; Agaricorum Boletorumque imbricatorum habitum hac nova directione præ se ferens. Substantia ejus spongiosa bracteolis minimis, subtitissimis, convolutis, friabilibus, æruginis æris colore constat. Nucleum, quem circumdat, atro-fuscum, compactiorem, duriusculum, nec diffractu facilem, inveni. Monstravit mihi fungillum jucundissimum, rarissimum, unicumve, quem unquam e metallis enatum vidi, e sclopeti manualis tubo interne extuberatum Vir Generosissimus *C. von Laffert*, in *Grossen-Welzin* Toparcha, rerumque naturæ a teneris unguiculis observator sagacissimus ac diligentissimus, et, quæ sua est humanitas propensusque in me animus, quo facilius naturam plantæ a se detectæ sciscitarer, sclopetum ipsum benignissime mihi commodavit. Durabilis admodum fungus hic singularis videtur; persistentem saltem jam nosco. Primum vidi mense Augusto anni proxime præterlapsi.

Figurae explicatio.

Tab. VI. fig. 49.

a. Fungorum magnitudine naturali pictorum agmina.

b-e. Fungus forma extensiore repræsentatus

- b. proveniens;
- c. adultus, a latere visus.
- d. Fungi imbricati desuper visi.
- e. Fungus ad amussim sectus.

OBS. Figura d. fungi adulti ferme cernui & proni, non vero, uti naturæ eorum est consentaneum, ad angulum rectum a solo elevati videntur, at non in adumbratione fungorum

rum ipforum, fed in fine modo plagæ natalis, in relatione ad eos pingentis incuria nimis obliquatæ, peccatum eft.

3. PYRENIVM *terreftre.*

P. globofum, aggregatum; pulpa gelatinofa; nucleo cereo fubrecedente.

An Lycogala terreftre etc. *Mich.* F. G. p. 216. n. 5. t. 95. f. 5? forte fungus junior; defcriptione certe ac figura cum noftro fatis convenit.

Fungi rotundati, fæpenumero globofo-elongati, depreffi, pifi magnitudine modici, interdum multo minores, confertim e folo proveniunt nudo, fterili, fqualido. Subftantia, feu pulpa, eorum gelatinofa, indurefcendo gummata, fuperficie externa eft obfolete papillofa; interne vero aequalis, utrobique coloris aurantii. Nucleus, ejusdem cum pulpa formæ ac coloris, ab hac tandem quaquaverfum, fola bafi excepta, fecedit, ut quafi inflata appareat. Malchino mihi primum exempla mifit amiciffimus mihi *Timmius*, Junio; fed & a me ipfo poftea lectum.

OBS. Verifimile quidem admodum eft, maffam inclufam, feu nucleum, ab includente, feu pulpa, confiftentia non folum, fed & ftructura differre, globulum proin, de quo egimus, nil nifi concretum feminum minutiffimorum effe; at enim ne de his, quæ mihi in perfcrutatione fungi innotuerunt, quicquam filentio præteream, vacillantem paululum in mea fententia reliquit pulvifculus fulvus, quo fuperficiem ejus adfperfam inveni. Nihil enim obftare videtur, quo minus hic pro femine habeatur, cum 1) fungi natura primitus fit gelatinofa Tremellarum, quarum quidem pars maxima ejusmodi fructificatione fuperficiali infignitur; tum quod 2) ipfe in nucleo fementem nec jam formatam, neque hujus rudimenta diftincte obfervaverim: quare poffibilitas omnino fubeft, fubftantiam fungi omnem omnino effe fimilarem, gelatinofo-unguinofam puta, quæ pro ratione diverfa, qua rigefcit, h. e. extrorfum plus, quam introrfum, heterogenea demum videri, eademque de caufa inter rigefcendum perfacile intus dehifcere poteft. Accidet igitur fortaffis, ut, fungilli indole penitius quondam explorata, hic e Pyreniis excenturiatus aliquorfum, fub genere, inquam, a noftro plane diverfo, militatum abire jubeatur.

Figurae explicatio.

Tab. VI. fig. 50.

a. Fungorum cefpes magnitudine naturali pictorum.

b. c. Fungus lente ampliatus

b. integer.

c. medio diffectus.

XVI XY-

XVI. XYLOSTROMA.

Expanſum coriaceum, bilaterale, deforme, interpolatum: ſuperficie lævi, aequali; globulis ſeminalibus minutiſſimis, intus fibrillis fungi inſidentibus

1. XYLOSTROMA *giganteum*.

X. centrale, lobatum, giganteum, ochroleucum: centro fungi ex tranſverſo ſecti compreſſo-elongata; lobis radiantibus, diviſis, decreſcentibus.

Fungus ampliſſimus *Scop. Pl. ſubterr.* p. 116. n. 69. t. 44.

Oak-Leather *Raj. Syn.* p. 25 n. 27. teſte *Lightf. Scot.* p. 1004, qui ſub Byſſi candidæ ſuæ varietate β fungum noſtrum deſcribit.

Centralem voco fungum immanem, quod in centro ſemper truncorum adhuc vegetantium, præſertim in quercubus vetuſtis, quarum jam fracta ſunt cacumina, generetur. In his trunci axem primum occupat, & mox faciem quodammodo fuſiformem, ſeu, ut rectius dicam, cunei ancipitis, h. e. duorum cuneorum vertice connatorum, aſſumens, directione horizontali ſimul & verticali arborem penetrat, actione ſua in modum cunei ſpatium magis magisque dilatatum, quod ſuccreſcendo inveſtiat, repleatque, ſibi acquirens. Idem quoque de alis, ſeu lobis, e centro communi radiorum inſtar truncos permeantibus, pluriesque diviſis, valet: hi enim ceu totidem cunei elongati e centro tranſverſali trunci corticem verſus directi conſiderandi ſunt, lignum proinde quacunque penetrant, findentes, in quod ope humoris cujusdam, quem continent, aciduli tanto facilius efficitur, quippe fibrarum lignearum compagem ſolventis earumque corruptelam accelerantis; quo enim pertingit fungus, putridum & plane exſuccum reddit arboris lignum. Subſtantia fungi alutæ, ſeu nebridi belle elaboratæ, admodum ſimilis eſt, lenta, elaſtica, tactu ſuavis, extus glabra, æqualis, colore ochroleuco, magis aut minus albicante; intus fibrillis validis denſe perplexis albis contexta, quibus adhærent ſemina longe minutiſſima, quæ ſimulatque fungus dirumpitur, nubeculæ inſtar in altum ſublata diſparent. Natura gaudere videtur fere incorruptibili, ut ex fragmentis ejus, a me jam ultra ſeptennium ſarta tecta, ſine ulla habitus deformatione conſervatis, conjicio. Diameter minor ſubſtantiæ centralis lineas 3 usque ad 6 aequat, lamellarum

vero

vero majorum, ubi e centro egrediuntur, bilinearis craſſities, hac jugiter, ut jam monuimus, antrorſum decreſcente. Longitudo perpendicularis fungi ſtupefaciens, integrum ſcilicet arborum truncum pedetentim pervagantis. Sæpius illam decempedalem, nonnunquam hac multo, quin duplo forte majorem comperi. Ignem exſiccatus optime fovet, odorem tum adustione ſpargens haud ingratum: quare quin, curatura vel mediocri adhibita, ex illo fomes igniarius parari poſſit, minime dubito.

OBS. Maximus hic indigenerum et forte omnium omnino globi terraquei fungorum plus una de cauſa valde memorabilis, mihi videtur. Nam 1) quæſtio hic oritur, quo demum pacto fit, ut ſemina ejus in cor quaſi arboris duriſſimæ penetrent, ibi germinatura? Adſtupuit jam lynceus *Scopoli* ſimili naturæ mirando in fungorum ſubterraneorum geneſi, l. c. p. 119. 2) Fungus noſter, rudis viſu indigeſtaque moles, admodum pro ſententia eorum propugnat, qui omnem veri nominis fungum non niſi e veri nominis ſemine oriri contendunt.

Figurae explicatio.

Tab. VI. fig. 51.

a. Fragmentum fungi in varios lobos expanſi, magnitudine naturali pictum: (adhærentibus illi ligni exeſi particulis.)

b. Truncus arboris transverſim ſectæ, ut diameter centralis fungi una cum lobis inde radiantibus, ita ut ligni putredo, pari paſſu cum fungo procedens, tanto facilius conſpici queat.

c. Particula lobi diſſecti admodum aucta, quo melius fungi fructificatio illuceat.

XII. CHORDOSTYLVM.

Fungus ſtipitatus, tenaciſſimus: capitulo globoſo, interne fructificante, ſubdeciduo; ſtipite longiſſimo, tenaciſſimo, ſubramoſo.

OBS. Differt a Mucore Mucedine L. ſtructura præſertim valida ac firma, vitæ ſpatio & ſtipite fere ſemper ramoſo, vel diviſo; a Byſſo vero fructificationis ratione diverſum eſt, ut ab Usnea cl. *Wiggers* s. ab Usnea *Scopoli Subt.* p. 94. in omnibus ferme differt.

1. CHORDOSTYLVM *capillare.*

C. erectum, ſparſum: ſtipite capillari, glabro, integerrimo; capitulo ſphærico, fatiſcente.

Stipes capillaris admodum tenax, unciam ut plurimum longus, albidum colorem mox spadiceo mutans, principio rectus, adultior flexuosus, tum vero reclinatus est & denique complanatus tortilisque fit, sulco utrimque longitudinaliter jam exaratus. Capitulum minutissimum & in oculos vix incurrens, ochroleuci coloris, vertice demum nescio quomodo ruptum, seu, si mavis, dissiliens, pulverem spargit dubio procul sementivum, qui utrum pulpa ipsa capituli fatiscentis, an polline, usque eo capsulae incluso, constet, fungorum scrutatori vel acerrimo haud facile, puto, unquam liquebit, globuli etenim maturescentes succussu quovis de stylo deturbantur, tum vero in examen non amplius revocandi. Fungus sparsim ramis ramulisque deciduis ac emortuis increscens haud raro per aestatem occurrit, imbribus praeviis.

Figurae explicatio.

Tab. VI. fig. 52.

a. Fungorum grex magnitudine naturali pictorum.

b-f. Fungus lente auctus

- b. junior;
- c. adultus;
- d. tempore fructescentiae;
- e. aetate provectus.
- f. Capitulum e vertice dissectum, nempe ut semel, lente & cultello misere in subsidium vocatis, structuram tum ejus internam vidi.

2. CHORDOSTYLVM: *byssoides.*

C. erectum, byssinum, aggregatum: stipite capillari, debili, ramoso, pulverulento-tuberculoso; ramis subdivisis, patulis; capitulis terminalibus globosis, circumscissis? majusculis, deciduis.

Insolitae admodum naturae planta adeo parva & subtilis est, ut oculo non armato facile lateat. Capitulum globosum glabrum, atrofuscum, majusculum, circumscissum, seu, si mavis, protuberantiis longe minimis pulverulentis, rosaceo-congestis, fuscis, immersum, stylo insidet flexo, aeque fusco, grumulis pulverulentis concoloribus, confertis, distincto; ex quo prodeunt rami ejusdem cum stipite naturae. Excussis globulis terminalibus ut illi albescunt & decumbunt, grumulis pulveru-

b. Fungi ætate diverſi.

c. Capitulum fungi junioris per verticem ſectum.

XVIII. PILOBOLVS.

Fungus ejaculatorius, ſtipitatus: ſtipite capillari, ſuperne ventricoſo, hydrophoro; placenta ſeminifera dejicienda pileum conſtituente.

1. PILOBOLVS *cryſtallinus*.

P. fugax, cryſtallinus, aggregatus: ſtipite pellucido, rorido, luteſcente; pileo compreſſo, glutinoſo, atro.

Mucor obliquus *Scop. Carn.* 2. *p.* 494. *n.* 1643.

Pilobolus cryſtallinus *Tod. in deu Schriften der Berlin. Geſellſch. naturforſch. Fr. Tom.* V. *p.* 46. *t.* 1.

Hydrogera cryſtallina *Wigg. Holſ. p.* 110. *n.* 1156.

Mucor urceolatus *Dickſ. Pl. cryptog. p.* 25. *t.* 3. *f.* 6.

Ad deſcriptionem uberiorem hujus fungi l. c. a me ſuppeditatam nil hic addendum invenio, niſi me varietatem, capſula ſolum hydrophora, aliquantum ſtrictiori, a ſpecie vulgatiſſima differentem, in ſtercore humano ſemel obſervaſſe.

XIX. THELEOBOLVS.

Fungus ejaculatorius, ſeſſilis, ſphæriæformis: ſubſtantia & placenta ſeminali dejicienda ſolidis, gelatinoſis.

1. THELEOBOLVS *ſtercoreus*.

T. globoſo-compreſſus, croceus, confertus: ſubſtantia conſidente; placenta, vel vaſculo ſeminifero, papillæformi, circumſciſſo.

Magnitudo fungi ſemine papaveris aliquantum major. Facies primo admodum Sphæriæ flavæ: placenta nempe ſeminali papillæ in modum prominente. Forma hujus noſtri principio ut pomi aurantii, ſuperficies glabra; ſed Pezizarum more

 basin

bafin verfus pilis eft inftructa, fibrarum radicalium vices obeuntibus. Quando propullulat, color ei eft pallide luteus; aft vertitur hic amplius ampliusque in croceum. Color aureus primum in vertice fungi apparet, qui mox intumefcens placentam feminibus fœtam ejusdem coloris, pulvinatam, glaberrimam, nitidam, ita protrudit, ut margini fungi in membranulam, feu volvam marginalem, terminato, hac ad medium usque oblaqueatus, ceu cupulæ cuidam infideat, unde faciem tum acquirit circumfciffam. Sed vi mox infigni elaftica ex illa ftridulus projicitur, quo facto alveolus, quem mole fua expleverat, jam fuperficie nitidus fubvifcidusque patet. Dilatatur vero abhinc tantopere, altitudine interea temporis femper decrefcens, ut tandem vertex fungi in planum, ut loquuntur Geometræ, horizontale transmutetur: quare demum truncatus & Elvelis, quas Difcos *Scopoli* nominat, fimilis apparet, margine fcilicet ejus membranaceo evanefcente. Cum vero omnes hae phafes brevi admodum temporis fpatio abfolvantur, in ftatu jam jam defcripto, poftremo ut plurimum reperitur fungus, cum Patellis cl. *Wiggers* tum perfacile confundendus. Cutis ejus membranofa; fubftantia albida, mollis, gelatinofa. Fungus exoletus denique rufefcit. Vafculum feminale ob nimiam minutiem cum glabritate conjunctam cultello rite diffecare non potui, attamen folidum mihi vifum fuit. Agminibus denfiffimis poft tempus pluviofum provenit fungillus, ovulorum minutorum pifcium congeriem fimulantibus; & quod illi peculiare eft, folummodo in fuccerda; attamen femel eum in ftercore quoque humano inveni, femper vero menfibus Junio & Julio.

OBS, Perfuafum eft mihi, fungos fortaffe bene multos, qui Pezizarum truncatarum formam habent, revera ad Theleobolorum genus pertinere, præfertim fi fint κοπρωνοικοι; attamen huic generi minime fubjungenda eft Patella minima *Wigg. Holf. p.* 107. coll. *p.* 111, licet fit ftercorea & ratione formæ cum fungo noftro, imprimis quando veterafcit, adeo conveniat.

Figurae explicatio.

Tab. VII. fig. 56.

a. Fungorum agmen magnitudine naturali tantillum majori depictorum.

b-h. Fungus lente adauctus

b. proveniens;

c. adultior, vafculo feminali jam fe exferente;

d. fungus in ftatu fructefcentiæ;

e. idem,

e. idem, fructescentia jam jam peracta;
f. idem hac aliquantisper jam consummata;
g. idem grandævus;
h. idem ætatis flore ad amussim sectus.

XX. SPHAEROBOLVS.

Fungus ejaculatorius sessilis, globoso-concavus: vertice radiatim findendo; vesicula seminifera globosa, ejicienda.

Carpobolus *Micheli.*

OBS. Optimo exemplo genus hoc Michelianum a *Linnaeo* eliminatum restituit cl. *Willdenow Berol. p.* 414. Sed necesse erat, ut nomen Carpoboli nimis vagum jam cum alio commutaretur.

1. SPHAEROBOLVS *stellatus.*

S. globosus, volvatus, liber: volva fugaci, albida; fungi concavi, bi-lamellati lutei, dehiscentis limbo patenti-reflexo, stellato; vesicula seminifera albescente.

Lycoperdon Carpobolus *L. Sp. pl.* 2. *p.* 1654.

OBS. 1) Omitto hic nominis hujus trivialis crebram repetitionem, in Floris recentioribus haud raro obvii, cum ex sola, ad quam earum conditores ibi provocare solent, auctoritate Linnaeo-Micheliana non satis constet, utram de duabus varietatibus insequentibus viderint & innuant.

2) Volvam fungi nuncupo integumentum ejus externum, cereum, albidum, omnes veræ volvæ notas habens; fungum ipsum volvæ nomine insigniri noluerim: nec a se impetrare id potuit dispex *Hallerus.* Historiam cæterum ejus ut post *Micheli* hic repetitam, nemo, credo, facile expectabit.

α. bi-stellatus.

A varietate sequenti diversus substantiæ lamella utraque: h. e. interiore non minus, quam exteriore, stellatim findenda, priorique una cum vasculo seminali ejaculanda.

Mich. F. G. *p.* 221. n. 1. *t.* 101. *f.* 1.

Hall. hist. p. 119. n. 2175.

Lycoperdon Carpobolus *Batſch.* Jen. p. 153. Deſcriptio concentrata, fida; aſt fungus non ſemper 6-fidus, ſed pluries 7-fidus, in noſtra ſaltem regione, invenitur.

β. uni-ſtellatus.

Varietas hæc a præcedente admodum diverſa: fungi nempe lamina interiore una cum globulo ſeminifero minime ejaculanda; ſed in loco priſtino poſt fructeſcentiam perſiſtente; margine ejus inſuper non ſtellatim fiſſo, ſed obſolete ſolummodo inciſo, vel emarginato. Nec lamina exterior tam fiſſa apparet, ut in varietate α.

Mich. p. 221. *n.* 2. *t.* 101. *f.* 2.

Lycoperdon Carpobolus *Fl. dan. t.* 865. Figura cum natura admodum conveniens, & quantum varietas hæc a priori diverſa ſit, primo obtutu utramque comparantem edocens; ſed omiſſas in veſicula ſeminali doſeo venas turgidulas, illam ubique, ut arteria coronaria cor humanum, cingentes.

OBS. 1) Spectaculum ſingulare præbet obſervatori agitatio vehemens in fluido, liquenti melli ſimili, fulvo-fuſco, fundum fungi junioris inundante, conſpicua, quando veſicula ſeminalis primum ex eo liquore formatur & emergit: vivere omnia, ſeu motu animali huc illuc ferri diceres. Idem ſpectaculum offert veſicula hæc quando exploſioni proxima vim quandam externam patitur: quare miror, *Hallerum* nil horum unquam vidiſſe.

2) Fungum haud admodum rarum lignarium eſſe & auctumno vigere, inter omnes conſtat.

2. SPHAEROBOLVS *roſaceus.*

S. urceolatus, nudus, immerſus, candidus: limbo roſaceo-reflexo; veſicula ſeminifera albeſcente.

α. floriformis.

Magnitudo quandoque præcedentis, interdum hoc minor; ſed multum ab illo differt forma & orificio ſemper aperto, limbo roſaceo-reflexo; colore candido; ſubſtantia non bi-lamellata, coriacea; ſitu porro non libero, cum ad limbum usque ſit lignis immerſus; materia demum viſcidula, ante formationem veſiculæ ſeminalis membranula tecta, quæ tandem in veſiculam illam ipſam abit. Quibus omnibus adde, ſpeciem hanc priori longe eſſe rariorem & præcipue in aridis fagorum ad-

modum

modum juniorum radicibus, nec non interdum in cortice ramorum emortuorum Pruni spinosae L. gregatim nidulare. Floret auctumno.

Figurae explicatio.

Tab. VII. fig. 58.

a. Fungi ligno immersi magnitudine naturali.

b-d. Fungus per microscopium visus.

b. Vesicula seminifera jam protuberante.

c. Fungus vesiculam hanc ejaculans.

d. Fungus junior desuper sectus.

β. repandus.

Non nisi limbo repando & basi subcomplanata a varietata α differt. Detexi florentem in radice exsiccata Carpini Betuli L.

Figurae explicatio.

Tab. VII. fig. 58.

Fungus lente auctus ad perpendiculumque sectus.

XXI. ATRACTOBOLVS.

Fungus ejaculatorius, sessilis, cupularis, operculatus: vesicula seminifera fusiformi, ejicienda.

1. ATRACTOBOLVS *ubiquitarius.*

A. pezizaeformis, albus, aggregatus; vesicula seminifera rubicunda.

Peziza annularis *Batsch. Fung. cont.* I. *p.* 201. *t.* 26. *f.* 139.

Admodum parvi & abnormis fungi catervae nudis oculis farinae sparsae instar apparent; lente vero perlustratae cupulae albae agnoscuntur limbo patente, seu deflexo, operculo plano, umbonato, ejusdem coloris tectae, extus, uti superficies cupulae, granulato. Vesicula seminifera fusiformis, seu elongate ovalis, glaberrima, pellucida, rubicunda, recta, laticem concolorem, seminibus procul dubio permixtum, fovet. Vi sua elastica vesicula haec operculum cupulae, quod ubi limbus deflectitur, illi quasi agglutinatum est, trudit, (unde ei facies umbonata,) usque dum, hoc revulso & propulsato, e carcere quasi suo tempore fructescentiae exsiliat, erup-

 tionem

tionem simulac fecit, comminuenda. Mirabilis profecto hujus fungilli videtur procreatio ac habitatio; post pluvias enim, praesertim ubi coelum tonat, dense cadentes ubique ferme & ubi alium nunquam fungum vigere cernas, h. e. in superficie adversa, ita ut aversa, lapidum, ossium, lignorum, caet. humi jacentium, praecipue in eorum rimis, sulcis ac cavernulis, aquam pluvialem aliquamdiu retinentibus, quam copiosissime provenit: quare illi nomen ubiquitarii indidi. Caeterum ejus semina cum pluvia in terram deferri, ex iis, quae jam retuli, sole, puto, clarius est. Augusto.

Figurae explicatio.

Tab. VII. fig. 59.

a. Fungi magnitudine naturali.

b-g. Fungus admodum auctus

- b. operculo clausus;
- c. hoc remoto apertus.
- d. Operculum fungi.
- e. Fungus ad perpendiculum sectus.
- f. Vesicula seminifera;
- g. eadem ex apice dissecta.

SYNONY-

SYNONYMA OMISSA.

1. Ad SCLEROTIVM *Semen* p. 4. addendum:

   Lycoperdon oleraceum *Pollich. Palat.* III. *p.* 310. *n.* 1199.

   (Descriptio fungi veterascentis.)

2. Cum ACROSPERMO *lichenoide* p. 9. conferendus

   Lichenis physodis var. prima *Scop. Carn.* 2. II. *p.* 393. *n.* 1405. (1)

   (Ergo jam huic fungus quidam lichenoidaster innotuit.)

3. ASCOPHORAE *Mucedini* p. 13. adjiciendus,

   Mucor roridus *Willden. Obss. bot. im vierten Stück des Magazins für die Botanik. p.* 18. *n.* 21. *f.* 17.

4. VOLVTELLAE *nudae* p. 29. adscribatur

   Peziza amenti *Batsch. Fung. cont.* I. *p.* 211. *t.* 27. *f.* 148.

   (Differt solummodo magnitudine & colore.)

INDEX.

INDEX.

ERRATA.

Pag. VII. lin. 21. *post verba* immissio publica *inserenda sunt sequentia*: ex sententia mihi succedit eamque.

— 4.	— 1.	*lege*	stipitum	*loco*	truncorum.
— 6.	— 10.	—	stipulis	—	culmis.
— 7.	— 25.	—	sinuato-lobato	—	sinuato lobato.
— 15.	— 12.	—	saltem	—	saltim.
— 36.	— 7.	—	elongato	—	elongata.
— 45.	— 4.	—	fig. 57	—	fig. 58.
Ibid.	— 15.	—	ligno inhærens	—	ad perpendiculum secta.
— 47.	— 5.	—	conferenda	—	conferendus.
Ibid.	— 18.	—	elongato-ovali	—	fusiformi.
Ibid.	— 25.	—	*deleantur verba*	—	fusiformis seu.

FVNGI MECKLENBVRGENSES SELECTI.

AVCTORE

HENRICO IVLIO TODE

SYNODI WITTENBVRGENSIS PRAEPOSITO ET V. D. APVD PRITZIERENSES MINISTRO. SOCIET. BEROL. AMIC. NAT. CVR. NEC NON NAT. CVR. HALENS. SOD.

FASCICVLVS II.

GENERVM NOVORVM APPENDICEM ET SPHAERIARVM ACAVLIVM SVBORDINES III PRIORES COMPLECTENS.

TABVLIS X AENEIS ADIECTIS.

LVNEBVRGI 1791.
APVD IOH. FRIED. GVIL. LEMKE.

PRAEFATIO.

Quandoquidem talium Virorum, quales inſtituti mei judices mihi praeſertim exoptavi, comprobatum hoc ſcio: iter incœptum alacriter pergo et, DEO auſpice, jam generibus fungorum vulgatis appropinquo. Sed priusquam, quae Fasciculo hoc novo ſunt pertractata, attingimus; ne officio noſtro quoad ea, quae in priori ſunt tradita, deeſſe videamur: potiora ex iis, quae ibi annotanda, accuratius evolvenda ac caſtiganda poſtea comperi, jam breviter, age, perſtringamus.

MESENTERICA *tremelloides* β. p. 8. interdum longe ſatis lateque ſerpit. Sic a me viſa eſt nuperrime, ſuperficiem rami abietini, carie exeſi, in modum ferme Byſſi ſubterraneae SCOP. *carn. ed.* 2. *n.* 1451, late tegens.

ACROSPERMVM *lichenoides*, p. 9. in praeſenti nil mihi, praeter Lichenis cujusdam foliacei, decumbentis, varietas videtur; niſi forſan peculiarem generis jam dicti ſpeciem in planta noſtra agnosci præoptas; habitus enim vere omnis eam a genere novo propulſat.

In MEDVSVLAE *labyrinthicae* Tab. III. fig. 28. c. d. e. ſuppeditata effigie ſtipes duplo ſaltem craſſior, contra vero brevior pubidusque

pingi

jusdam, ad *Cirriferarum* fubordinem pertinentis, fed aut tempeftate, aut cafu alio interveniente, corruptae ac deformatae. Aft vero cum de H. bilabiato huc usque non nifi pauculis exemplis, eundem ramulum incolentibus, fim potitus, cumque infuper illud, ficuti loco excitato monuimus, naturae admodum tenerae fluxaeque fit; in tanto discrimine huic fungillo porro fidere, tutum confultumve minime reor. Cum vero fungorum rima transverfali conchaeque figura notabilium, huc usque vero erronum, feu acephalorum, fpecies quaedam inveniuntur, durabiles fatis, ac vulgares, quo omnis palpi, oculis forte iterum obtrudendi, formido longiffime removetur: hujusmodi dionaeos fungulos fub unum genus, cui Hyfterii nomen, immutato ejus charactere, denuo pofui, congregare mihi libuit, quorum jam fpecies tres Fasciculo hoc fecundo defcriptae inveniuntur atque depictae.

Adjeci infuper novorum generum triadem, ut pleraque a me hactenus evulgatorum, microfcopicae, fi ita loqui fas eft, fodalitatis, quae, licet, pro re nata, definitione in fingulis aeque perfecta & completa praemunire non potuerim, hoc non obftante, Viris ingenuis, recta via rem fecum reputantibus, nec nifi aequa poftulantibus, haud ingrata fore fpero. Ad naufeatores autem, fi qui funt, et omnivolos quod attinet, hosce omnes ac fingulos, imprimis vero fi forfan nova Syftemata moliuntur, data hac occafione etiam atque etiam rogo, ne generibus meis novis ullam fibi moleftiam creari circulosque fuos turbari finant; quin tacito pede haec omnino tranfeant perfuafiffimumque habeant, fungillos meos, ut Syftemata fua, viam certo effe inventuros.

E fphae-

E Sphaeriis a me lectis eas solummodo huc evocavi, quae aut e rariorum, quin rarissimorum, numero sunt; aut quarum saltem structura eas prae caeteris memorabiles reddit. Ab acaulibus incipiendo harum subordines tres, ex mea decuriatione priores, *Pulverulentas* puta, *Globiferas* ac *Styliferas*, hic recensui, reliquos cum Sphaeriis caulescentibus in Fasciculum tertium, DEO juvante, reponens.

Saepius in descriptione Sphaeriarum nostrarum mentio fit tunicae cujusdam earum internae, e coagulo gelatinae, qua turgere plerumque cernuntur, formata: quae, cum primo a *celeberr.* WEIGEL observatam crediderim, sacculi Weigeliani nomine a me signatur; sed pensitatis denuo & sollicite collatis, quae de sacculo hoc in Observationibus suis botanicis passim strictimque profert Vir longe eruditissimus mihique benevolentissimus: persuasum jam mihi est, eum membranam potius illam candidam, nitentem, a pluribus postmodum scriptoribus botanicis notatam, (Tapetium candidum nobile BATSCH. *cont.* I. *p.* 137.) innuere. Loco igitur sacculi WEIGELII semper dici debuisset sacculus viscosus; loco autem sacculi Batschiani, Weigelianus, seu byssinus; sed rerum signa, terminos, inquam, quos vocant technicos, haud in magno ponemus discrimine, dummodo de rebus ipsis inter nos conveniamus. De sacculi caeteroquin utriusque differentia confer sis, quae pag. 8, Obs. 2. disseruntur.

Iter per Sphaeriarum regionem senticosam obnubilamque persequendo, raram per occultos ducere semitam calles, nimium, proh dolor!

lor! ſum expertus. Multa intento oculo incaſſum ſpectavi; compluscula per nebulam quaſi conſpexi; quaedam, ſpero, detexi.

Proœminari tandem deſino; ſed non niſi honore Viris, ex humatate aeque ac doctrina ſua ornatiſſimis, qui conſilio & re in concinnandis hisce pagellis me juvare dignati ſunt, gratiſſima in Eos mente prius perſoluto.

Vale, LECTOR BENEVOLE, et TIBI, NATVRAE, ac ejus GENITORI vive.

XXII. EPICHYSIUM.

Fungus sessilis, rotundato-concavus; seminibus ecaudato-globosis, distichis, filamento ramoso, aream internam obrepenti, affixis.

1. EPICHYSIUM *argenteum*.

E. Cornu copiae forma, albidum, nitidissimum, stercoreum; fauce obliqua in fundo umbilicata.

Substantia fungi membranacea; figura propemodum Cornu copiae: h. e. infundibuliformis, limbo aut elliptico, aut reniformi, patenti-reflexo; margine obsolete repando passimque subtilissime inciso; diametro plerumque sesquilineari. Faux, seu corpus ipsum fungi inferne attenuati, a linea perpendiculari plus minus recedit, centro fundi umbilicato. Assurgunt inde filamenta ramosa argentei coloris ac nitoris, quae spirarum fere in modum discum fungi anfractibus suis ad oram usque vestiunt, &, ut lente admota elucescit, corporibus minutissimis, ut videtur, globosis, contiguis, aeque argenteis colore nitidisque, quae pro seminibus habeo, utrique lateri affixis, stipantur. Superficies fungi externa laevis,

colore

colore ex albido virescente. Ope fibrarum quarundam, ceu totidem radicularum, ſtercori bovillo, cui ad orificium usque eſt immerſum, arcte adhaeret. Corrugatam demum oram monſtrat totusque contrahitur. Media aeſtate ſparſim prodit; aſt perraro.

Obs. Interdum limbo gaudet perfecte rotundo, quod cum accidit, faux non obliquatur.

Figurae explicatio.

Tab. VIII fig. 60.

a. b. Fungi magnitudini naturali depicti.
 a. Stercori immerſi;
 b. hoc eruti.

c–e. Fungus ampliatus
 c. oblique viſus;
 d. perpendiculariter ſectus.
 e. Segmentum fungi admodum auctum, quo facilius hujus fructificatio cerni queat.

XXIII. PERICONIA.

Fungus globoſus, ſtipitatus; ſeminibus ſeſſilibus, decutiendis, capitulum ac ſtipitem ubique obducentibus.

1. PERICONIA *lichenoides*.

P. capitulo globoſo, veſiculari; ſtipite capillari, recto, rigidiusculo.

E caulibus plantarum varii generis, humi putreſcentium, poſt pluvias tepidas progerminant fungilli mucoriformes, aggregati, in oculos haud armatos vix incurrentes. Veſicula exacte globoſa & ſtipes capillaris firmulus, rectus, ſenſim pulviſculo fuſco obteguntur, qui fructeſcentia peracta primo de ſtipitis parte ſuprema, tum autem de reliqua ejus ſuperficie, ſub idem vero tempus de veſicula quoque dejicitur: quo facto fungus argenti inſtar nitet, cujus quoque colorem jam monſtrat. Capitulum poſtea collabeſcendo coarctatur ad medium, ſeu conſtringitur, ſicque

ficque formam ſphaericam cum ovali commutat, denique vero fit rugoſum. Vehementius ſi concutitur, decidit; ſtipes tum deflectitur; ſed nunquam decumbit. Reperi fungillum e cruſta tenuiſſima, plana, atra, quam maculam atram forte rectius dixeris, pullulantem, menſe Junio.

OBS. 1. Juniorem non vidi, quare de colore ejus, priusquam a ſeminibus incruſtatur, rationem reddere nequeo. Veſiculae partem inferiorem, his nondum obductam, pellucidam & Sanguinis draconis, ut loquuntur Pharmocopolae, amoeniſſimo colore tinctam vidi.

2. Deſcriptio hujus fungi lucem, opinor, haud parvam affundit Chordoſtylo byſſoidi noſtro *(Faſc. I. p. 31. t. 7. f. 53.)* Utrique nempe fungo ſtylus eſt pulvere deciduo conſperſus, et poſt fructescentiam argentei nitoris; utriusque capitulum deciduum; uterque denique ab humore calido ortum & alimentum trahit et, ad habitum omnem ſi reſpicis, ad mucores referendus. Quicquid eſt, planta l. c. deſcripta ad hanc noſtram multo propius accedere videtur, quam ad Chordoſtyla.

Figurae explicatio.
Tab. VIII fig. 61.

a. Fungi magnitudine & ſitu naturali picti.

b-g. Fungus eximie augmentatus.

b. Fungus pulvsiculo ſeminali dum obtegitur.
c. Idem, hoc jam quaquaverſum conſperſus.
d. Idem, hunc decutere incipiens.
e. Idem, pulvere omni excuſſo.
f. Idem, ut capitulo deturbato demum apparet.
g. Veſicula fructificans deſuper per verticem ad amuſſim una cum ſtyli particula diſſecta.

XIII. HYSTERIVM.

Fungus oblongo-acuminatus, cavus, ſeſſilis, linea transverſali ſuperne findendus, ſeminibus globoſo-ecaudatis, discum obducentibus.

OBS. 1. Rationes, quibus conpulſus characterem hujus Generis Faſcic. I. p. 30. ſuppeditatum immutavi, Praefatio edocet.

g. Medium hoc genus inter Pezizas & Lichenes; leprosos, tuberculatos puta, seu Verrucarias *Wigg*. Ab his & nominatim a Lichene scripto L. (L. hebraico & pulicari *Hoffm*. Lich. I. 13. 14. t. 3. fig. 2. e. f.) separat praesertim constans fungi cavitas, seminibus nunquam farcienda, sed hic solummodo obducenda; ita ut crustae absentia.

1. HYSTERIVM *candidum*.

H. fusiforme, papyraceum, aggregatum.

Admodum pusillum, ut greges ejus farinae sparsae grumulae videantur. Substantia fungi ac color chartae scriptoriae similis. Appropinquante fructescentiae tempore ab apice uno ad alterum usque superne finditur & tum area interna apparet pulvere sementivo minutissimo obducta. Senescens rugosulus fit, labiis inflexis. In caulibus ex putredine cavis Brassicæ oleraceæ albæ vigentem saepius vidi, Aprili.

Figurae explicatio.

Tab. VIII fig. 62.

a. Fungorum grex magnitudine nativa depictorum.

b. Fungi lente aucti, alter junior; alter senior.

2. HYSTERIVM *caeruleum*.

H. elongato-ovale, membranaceum, crustaceum, sparsum.

Tantillum priori majus; figura scaphulæ; substantia tenuissima; superficies laevis; color dilute caeruleus. Fissuris, seu rimulis ligni quasi infixus cernitur, qualibet cymba macula cingitur nigra, quam si crustam nuncupare mavis, per me licet. Semel modo exempla hujus plantæ vidi sparsim e frusto rami quercini emortui & cortice nudati protuberantia, Septembri. Non nisi aperta inveni; id, quod facit, ut figuræ & crustæ apparentis habita ratione verear, ut fungus hujus loci sit.

Figurae explicatio.

Tab. VIII fig. 63.

a. Fungi magnitudine ac situ naturali picti.

b. c. Fungus ampliatus

b. ligno inhaerens;

c. e ligno remotus.

3. HYSTE-

3. HYSTERIVM *nigrum*.

H. fusiforme, coriaceum, obvelatum, aggregatum.

In epidermide ramulorum emortuorum Quercus observavi pustulas oblongas, acuminatas, quae dum fissura longitudinali aperiuntur, fungum detegunt inclusum, fusiformem, laevem, coriaceum, concavum, nigrum, velo fusco, tomentoso, angusto, eodem tractu verticem, seu plagam superiorem integram, fungi obtegentem. Sub & simul cum hoc velo per integram longitudinem ita finditur, ut conchae, sive cymbæ, figuram inde obtineat. Discus massa quadam e murino cinerea, sebacea, obductus apparet, quæ exsiccata semina minutissima conglebata sistit. Fungus a linea una ad sesquilineam longus tandem valde corrugatur & crispatur. Obtulit se mihi Majo mense.

Figurae explicatio.

Tab. VIII fig. 64.

a. Fungorum agmen magnitudine nativa depictorum.

b-e. Fungus sub lente vitrea visus.

- b. Fissa jam epidermide; velo jam jam findendo.
- c. Velo & capsula plane fissis.
- d. Fungus decrepitus crispatus.
- e. Fungus adhuc clausus extra epidermidem arboream visus.

XXIV. HYDROPHORA.

Fungus globosus, stipitatus; capitulo aqueo; stipite capillari, subrecto; fructificatione ignota.

1. HYDROPHORA *minima*.

H. capitulo crystallino; stipite recto, integro, rigidiusculo, lutescente.

Mucor tam pusillus, ut nudo oculo plane se subtrahat. Sparsim gregatimque tempore aestivo post dies pluviosos in dejectis iisdemque exsiccatis ramulis, praesertim Fagi, cortice quidem jam orbatis, sed ab incipiente putredine nondum exulceratis, lentis ope facile detegitur. Capitulum, guttula aquea limpidissima, seta ex

albido lutescente suffultum, formam initio ovalem mox globosa mutat. Exinde fungillus per septimanas integras nullam mutationem visibilem subit; tum vero globulus contabescere incipiens, in medio magis magisque coarctatur, seu comprimitur, usquedum plane evanescat. De fructificatione nil certi in publicum promere possum; vidi autem capitulorum verticem saepissime flavedine quadam pergrata tinctum: quapropter ni fallacia forte, quam dicunt opticam, hic obtinet, seminum invisibilium sedes ibi quaerenda videtur.

OBS. Fungus hic minime rarus non confundendus est cum Mucore microscopico nostro *in den Schriften der Berlin. Gesellsch. naturforsch. Fr. Tom. V. p. 162, tab. 9. f. 2.* descripto.

Figurae explicatio.
Tab. VIII fig. 65.

a. Fungus ut primo in conspectum venit, mole perquam aucta depictus.
b. Idem, capitulo jam succrescente.
c. Idem, capitulo perfecto.
d. Idem, hoc contabescere jam incipiente.

Vidi & species quasdam hac nostra majores; sed cum earum rite examinandarum ad naturamque depingendarum facultas mihi non concessa fuit, descriptionem earum saltem aliqualem in gratiam Mycophilorum adjiciam.

2. HYDROPHORA *tenella.*

H. capitulo crystallino, subpendulo; stipite erecto, griseo, tenello.

An Mucor Aspergillus *Scop. carn. 2. II. p. 464. n. 1642?*

Post pluvias autumnales in ramulis caulibusque putridis observavi longo ac denso agmine crescentem. Altitudo nonnullarum (3-4) linearum. Styli tenuissimi, tenerrimi, (simplices?) Globuli vel tantillum quassati illico confluunt; stipites vero una collapsi stratum tum byssinum strage sua constituunt.

3. HYDROPHORA *stercorea.*

H. capitulo subpellucido stipiteque erecto, procero, simplicissimo, sordide lutescentibus.

Lycogala petiolatum, aquosum, flavescens *Hall. hist. n. 2145.*

E ster-

E ſtercore humano, imbre praevio enatam ſemel vidi, media, ni fallor, aeſtate. Tota planta aquoſa, colore albo paſſim in foede luteum, ſeu ochraceum, tranſeunte. Capitula ſemini Sinapis aequiparanda. Styli ſeta ſuilla longe craſſiores, erecti, ſubarcuati, triunciales ferme. Aggregate creſcebat, ſedem natalem agmine non interrupto occupans.

OBS. Detexi nuperrime varietatem hujus fungi in ſtercore canino, pluvia macerato, vegetantem & priori ab omni parte ſimilem, magnitudine excepta, qua octuplo circiter minorem ſe mihi praebuit.

XXV. SPHAERIA.

Maſc. Pollen ſuperficiei fungi vel integrae, vel exparte, idque aut immediate, aut mediante velo, inſidens.

Foem. Capſula ſubrotunda, per apicem perforatum expellens mucilaginem, ſeminibus minutiſſimis, ecaudatis, repletam, inter ejaculandum diverſimodo indureſcentem.

OBS. 1. Pollen illud a celeberr. *Hoffmanno* probe eſt notatum, (*Veg. cryptog. Faſc. I. Praef. & p. 11.*) Velum ubi in fungis obvenit, pollen ſunatum fovet. (*Hedw. Theor. generat. & fructific. pl. cryptog. p. 136.*) De varia hujus veli in variis Sphaeriae ſpeciebus figura ac ſtructura in earum tractatione ipſa fuſius, quam hic commode fieri poterat, agemus.

2. Mucilago, ſeminibus foeta, capſulis aridis & vacuis mox, ut inter omnes conſtat, reſtauratur, ſi humectantur; ſed quoties expellitur, extemplo, quin ſaepiſſime in ipſo capſulae orificio rigeſcit. Induraſcendo autem induit formam

a. Globularum minimarum fatiſcentium, ſeu pulveris. Sphaeriae, quibus hic rigeadi mos eſt, mihi audiunt *Pulverulentae*.

b. Globuli ſolitarii, decidui, fatiſcentis: *Globiferae*.

c. Styli, ſeu corniculi, decidui, fatiſcentis: *Styliferae*. (*Ceratoſperma Mich.*)

d. Cirri: *Cirriferae*. (*Naemaſpora Willd.*)

α. ſcabri, opaci, fatiſcentis;

β. laevis, pellucidi, ſolubilis.

e. Villi evaneſcentis, *Villiferae*.

Diverſus hic mucilaginis induraſcendi modus adminiculo nobis egregio eſſe poterit, Sphaeriarum cum acaulium, ſimplicium aeque ac compoſitarum; tum cauleſcentium

ingens

ingens agmen in totidem familias congruas dispescendi, singulisque speciebus locum suum ad naturæ ipsius leges assignandi. Accidet vero haud raro Sphæriarum indagatori, ut de mucilaginis illius determinato indurescendi modo nequaquam certior fieri queat: tum equidem semper ejusmodi speciem *Pulverulentis*, familiæ scilicet maxime vulgari, annumerari; at usu eveniet facile poterit, ut earum nonnullæ ad aliam aliquando sint transituræ.

† *Acaules.*

*) *Pulverulentae.*

1. SPHAERIA *mollis*.

S. simplex, atra, aggregata, nitidiuscula, subpapillata.

Figura sphaerica; sed non perfecte, basi subdepressa. Magnitudo puncti. Color externus ater cum aliquo nitore; internus fuscus. Orificium planum interdum cernitur pertusumque, interdum in papillam succrescentem elevatnm. Natura corticis mollis, cultello in modum pelliculae facile cedens. Inanes saepe capsulas; refertas vero quandoque tela araneosa candida, (*Hoffm. l. c. p.* 5) in hoc fungorum genere sæpissime obvia, reperi. Densissimo agmine crescit in ramulis putridis excorticatisque Fagi. Junio.

OBS. 1. Non confundenda cum Sphæria spermoide *Hoffm. cryptog.* II. *p.* 12. *t.* 3. *f.* 3.

2. Tela illa araneosa, cujus quoque meminit *Lightf. scot. p.* 1069. *n.* 5. valde memorabilis mihi videtur. Gignitur hæc in mucilagine Sphærias replente & haud raro per orificium earum expellitur, quod cum accidit, figuram globuli candidi bombacini habet; sed mox complanatur & tum in modum veli papillam obtegit, a qua subsequente mucilaginis spermophoræ profluvio, perforatur. At vero non semper per orificium Sphæriarum expellitur, sed in his post mucilaginis expressionem sæpe sub forma telæ araneosæ, integram fungi cavitatem explentis, remanet. Rumpitur vero postmodum in medio & tum ad parietes Sphæriæ rupta filamenta recedunt, ubi considentes sacculum candidum nitentem constituunt, a cel. *Batschio* Tapetium nobile candidum appellatum; (*cont. I. p.* 137.) a sacculo consimili, e residuo mucilaginis ejaculatæ quandoque formato, hujusque colorem retinente, quem Weigelianum a nomine primi detectoris (*Obs.* 36. *p.* 41.) postea semper nuncupabo, probe discernendum.

Figurae

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 66.

a. Sphæriæ cohortes magnitudine naturali exhibitæ.

b. Fungus lente ampliatus.

c. Idem ad perpendiculum fectus.

2. SPHAERIA *triftis*.

S. fimplex, aggregata, atra, immerfa, lichenoides, minima, granulata.

Vix vifibiles capfulæ globofæ, atræ, externe obfolete granulatæ, e crufta tenuiffima tomentofa nigra, fub lente nigro-fusca, agmine denfo protuberant, ad medium usque ligno immerfæ. Orificium planum, feu pertufum. Capfularum parietes interne partim tapetio Batfchii, feu tunica candida byffacea, veftitas inveni; partim inanes atque nudas. Obtulit fe mihi hæc rarior fpecies in fuperficie rami cujusdam fubputridi, cortice nudati. Majo

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 67.

a. Fungorum agmen, magnitudine naturali pictum.

b. c. Fungus lente auctus.

b. Ligno extractus.

c. Ligno immerfus, e vertice per orificium fectus.

3. SPHAERIA *cinnabarina*.

S. fimplex, fparfo-aggregata, rubra, ovalis, granulata.

In apice ftipitis Tremellæ purpureæ L. feu Tuberculariæ vulgaris α noftræ (*Fafc.* I. *p.* 68.) dejecto pileolo putrescentis, nec non ad bafin ejusdem fungilli enatam fparfim gregatimque vidi Sphæriam quandam minimam colore cinnabarino lætiffimo; figura globofa aliquantulum in ovalem producta; fuperficie granulata, vertice depreffo. Aperturam non vidi, nec mucilaginem capfulis contentam; quam vero ejusdem coloris effe inde colligo, quod has materia viscida rubra illitas confpexi. Septembri.

OBS. An globuli a celeberr. *Weigel* in fundo Tremellæ purpureæ L. obſervat *(Obſſ. p. 46.)* forte Sphæria hac noſtra paraſitica fuerunt? Non confundi caeterum debet cum Sphæria rubra *Wigg. holſ. n. 935.*

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 68.

a. Fungi quidam magnitudine naturali picti.

b-d. Fungus mole aucta delineatus.

b. Fungi nonnulli ad baſin Tuberculariæ vulgaris extuberantes.

c. Fungus ſua ſede remotus.

d. Idem ad amuſſim ſectus.

4 SPHAERIA *byſſiſeda.*

S. ſimplex, ſparſa, mammiformis, bicorticata, cruſtæ filamentoſæ innaſcens.

α. griſea.

Magnitudo ſemini aequiparanda Sinapis; figura capſulæ globi aliquantum compreſſi. Cortex exterior membranaceus, lævis, nitidus, admodum tenuis, e livido griſeus; interior craſſiuſculus, durior, atri coloris. Papilla ferme conica, initio clauſa, poſtmodum aperta. Capſulas interne ſacculo Weigelii griſeo tomentoſo veſtitas & mucilagine ejusdem coloris repletas vidi. Singulæ, rarius geminæ, inſident expanſo cuidam rotundato, figura convexa, e fibris, ſeu filamentis firmulis, laxius contexto: maſſulis hisce ſtuppeis confluentibus, lignumque circumquaque obducentibus. Sub finem Martii varietatem hanc pulchram aeque, ac raram, reperi in ramulo Salicis albae putreſcente.

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 69.

a. Fungi ſparſi magnitudine ac ſitu naturali.

b. c. Fungus lente vitrea auctus

b. ſtrato filamentoſo exemtus;

c. per papillam, ſeu e vertice, ſectus.

β. fuſca.

A varietate *α* differt magnitudine aliquantum minori; tum colore corticis exterioris

terioris fufco; porro papillæ atræ, in formam quandoque cylindri demum fuccrescentis; tunica demum Weigeliana, quæ hic non tomentofa, fed viscofa ac nigra eft. Crufta byffacea, ex qua fparfim protuberat, continua, fusca, filamentis longiusculis, divifis, denfis, mollioribus, perplexis conftat, quæ dum exficcantur, vellus quoddam molliusculum conftituunt. Capfulas nunc maffa nigra, viscida, repletas, nunc caffas, tunica folummodo jamque defcripta interne obtectas vidi. In cortice rami quercini putridi. Majo.

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 70.

a. Fungorum acervus magnitudine naturali pictorum.

b. c. Fungus lente ampliatus

b. aetate juvenili;

c. fenescens, papilla elongata.

5. SPHAERIA *mobilis*.

S. fimplex, conferta, globofa, mobilis; papilla decidua.

An Sphæria Mori *Dickf. Cryptog. p.* 22? Defcriptio faltem admodum convenit, colore excepto.

Ad minimas fui generis referenda. Capfula exacte fphærica, lævigata, admodum tenera, feu mollis, coloris obfcure fusci in nigrum denique tranfeuntis. Papillam fungus fenior fæpius dejicit; eft enim infititia: quod cum fit, orificio præditus pertufo cernitur. Contiguas, quin coacervatas inveni capfulas; eft enim peculiare huic noftro, ut, cum radice nulla gaudeat, facile fe quaquaverfus moveri finat. Capfulas tum mucilagine dilute lurido, feu livido, repletas; tum tunica folum illa Weigeliana interne veftitas, tum omnino inanes vidi. Obvenit mihi in ramulo putrido excorticato Quercus. Majo.

OBS. E colore hujus tunicæ, feu facculi, hic lateritio, admodum probabile mihi fit, capfulam ipfam prima juventute eodem, feu rubro colore effe tinctam; fed non nifi fuscam vidi.

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 71.

a. Fungorum greges aliquot magnitudine naturali pictorum.

 b. Acer-

b. Acervus eorum lente auctorum.

c. Fungus ampliatus ad perpendiculum sectus.

6. SPHAERIA *porphyrogona.*

S. simplex, aggregata, phialæformis, atra, crustæ tenuissimæ violaceæ innata.

An Sphæriæ acutæ *Hoffm. crypt.* I. *p.* 22. *t.* 5. *f.* 2. varietas?

In caulibus putridis Solani tuberosi passim apparent maculæ amœne violaceæ, oblongæ, unius unciæ & quod excurrit longitudine. Ex hac crusta tenuissima, si mera macula crustæ nomen meretur, eminent ad medium usque capsulæ læves, atræ, minutissimæ; papilla habitiori, procera; corpore compresso, basi complanata. Non nisi inanes vidi. Majo.

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 72.

a. Fungi crustæ insidentes magnitudine nativa delineati.

b. c. Fungus lente vitrea augmentatus

b. in situ naturali;

c. liber, ad perpendiculum sectus.

7. SPHAERIA *macrostoma.*

S. simplex, aggregato-sparsa, globosa; orificio largo, labiato.

α. nigra.

Seminis papaveris magnitudine gregatim e ligno extuberat, colore nigrescente: externe lævis; interne non nisi vacuam conspexi. Orificium umbonatum, in formam oblongam cristæ, seu lobi, extensum, nitidum, atrum, primum e ligno emergit; capsula ipsa tunc temporis adhuc plane demersa; at paulatim ad medium usque protruditur. Crista, initio integra, postmodum in bina labia finditur; fissura hac mucilagini erumpenti exitum dante. In ligno ipso rami cujusdam, putredine admodum jam exesi, observavi Aprili mense vegetantem.

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 76.

a. Fungi aggregati ligno infixi.

b. c.

b. c. Fungus, ut lente auctus apparet.
b. Fungi tres, erumpens, adolescens, adultus.
c. Fungus e vertice sectus.

β. fusca.

Admodum cum varietate α congruit, sed hac est minor & capsulæ color fuscus, at osculum æque atrum nitidumque. Detexi ramuli cujusdam putrescentis, cortice exuti, superficiei sparsim gregatimque immersam. Majo.

γ. nigro-fusca.

A varietate præcedente in eo discrepat, quod capsula nigra sub microscopio nigro-fusca ac subtomentosa appareat, osculo spadiceo, lævi, nitido. Color capsularum interna superficie idem est, sed dilutior: non nisi inanes vidi. Obvenit sparsim crescens in Hederæ terrestris & Lonicerae Periclymeni stipitibus aridis Aprili & Majo.

δ. libera.

Magnitudine varietatem α æquat. Figura sphærica; cortex exasperatus, niger, durus; osculum atrum, laeve, nitidum, subhians. Sparsim crescit, ligno haud immersa. Capsulas omnes inanes inveni; vidi autem in frustulo ligni quercini, humi jacentis.

Figurae explicatio.
Tab. IX fig. 77.

Fungus, uti lente admota sub aspectum venit.

ε. pileata.

Cum varietate α omnino fere convenit, figura nempe sola ostioli, quæ hic est ferme ovalis, excepta; complanatur id scilicet superne, lateribus ad verticem capsulæ contractis: unde cono truncato, inverso quodammodo simile fit. In ramulis aridis tum cortici, tum libro, immersam reperi primo vere. Cortex durus & friabilis.

Figurae explicatio.
Tab. IX fig. 78.

Fungus augmentatus ligno exsculptus.

invenitur. Capſulæ quandoque ad ovalem figuram tantillum accedunt. Color eſt illis, uti papillæ, piceus, ſuperficies lævigato-punctata. Papilla excepta, tota Sphæria villo curto, ſeu tomento griſeo-albido, tenerrimo, molli, tecta eſt, quo fit, ut mucore quaſi obducta appareat. Fibrarum quarundam ope, ceu tot radicularum, ligno affigitur. Haud admodum rara ſpecies, quam tamen nusquam deſcriptam inveni. In lignis putrescentibus, Salicis præcipue, reperi, capſulis liquore atro-viridi repletis, menſe Septembri ac Octobri.

Figurae explicatio.

Tab. X fig. 82.

a. Fungorum acervuli ad naturam delineati.

b. Fungus per lentem viſus.

c. Idem per orificium recta ſectus.

β. alba.

Concordans in omnibus cum præcedente varietate; ſed tomento albo obſita & rara admodum eſt. Sparſim ramo cuidam cortice orbato, & putredine admodum corrupto, innatam vidi. Octobri.

γ. fusca.

De hac varietate quoque valent, quæ de prima dicta ſunt; ſed magnitudine hanc aliquantum antecedit & in noſtra tomentum fuscum & valde delicatum eſt. Capſulæ lineari plerumque tractu protuberant, contiguæ; haud raro nutantes cernuntur. Papilla, principio fusca, ſenſim atrum colorem induit. E rimulis lignorum putridorum progerminat Septembri.

OBS. Papillæ forma a varietate α & β nonnihil differt, quam nec perforatam vidi: nescio igitur, an illis rite adjungatur.

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 75.

a. Fungorum lente auctorum ſeries.

b. Fungus perpendiculariter ſectus.

11. SPHAERIA *calva*.

S. ſimplex, ſparſa, atra, papillata; hemiſphærio ſuperiori glabro, inferiori hiſpido.

Diameter

Diameter capſulæ vix dimidium lineæ aſſequitur; color piceus; figura ſphæroidea, ſeu mali aurantii. Sphæria ſuperne ad medium usque glabra, nitida; inferne ſetis hiſpida. Oſtiolum papillæforme; capſulas inanes vidi. In ramulo dejecto, arido, obſervavi Martio.

Figurae explicatio.

Tab. X fig. 83.

a. Ramuli fragmentum, cui Sphæriæ inſident magnitudine nativa pictæ.

b. Sphæria, ut ſub lente apparet.

c. Eadem ad amuſſim per papillam ſecta.

12. SPHAERIA *hiſpida.*

S. ſimplex, ſparſa, pyriformis, hiſpida, atra.

Capſula ovata, ſemilineam circiter longa, cum papilla ita confluit, ut Sphæriæ figura pyro inverſo ſimilis ſit. Externe ſetis remotis, brevibus, ad baſin vero longioribus, obſita eſt; intus mucilagine livido-virescente repletas capſulas vidi. Sparſim in ramulo quercino, cortice nudato, vegetantem reperi, Septembri.

Figurae explicatio.

Tab. X fig. 84.

a. Fungorum grex magnitudine naturali pictorum.

b. Fungus per lentem viſus.

c. Idem ad perpendiculum ſectus.

13. SPHAERIA *inquinans.*

S. ſimplex, aggregata, obvelato-papillata, atra, immerſa; ſeminum glebulis ejectis cylindricis.

Sedes ejus in cortice ramorum emortuorum Aceris Pſeudo-Platani, quos ferme integros occupat. Figura capſulæ globoſa, in papillam faſtigiata; color piceus; magnitudine ſemine Braſſicæ haud multo minor; ſuperficies utraque lævis. Infixa eſt alburno; corticem inhabitat, papilla ad epidermidem pertingente. Increscendo dum magis magisque extenditur capſula, eodem tempore epidermis a papilla ſubjacente in modum puſtulæ elevatur, usque dum ab illa in mucilaginis ejaculatione una

cum

cum velo quodam albo, byssino, plano, pustulæque quasi agglutinato, perforatur: quod priusquam fit, hujus mucilaginis egurgitatæ portio per orificium papillare ad latera Sphæriæ quaquaversus defluit & partes contiguas, v. c. stratum corticis superius, atro colore tingit. Seminum glebulæ, seu pastæ, quam copiosissime ejectæ, figuram exacte teretem, seu cylindri, habent, subinde arcuati, seu lunulæ: indicio manifesto, mucilaginem seminibus fartam, dum per ostiolum ejicitur, in ipso ejaculationis actu, ut primum aeri exponitur, rigescere & in formam jam dictam coalescere. Floret Aprili.

OBS. 1. Nequaquam igitur semina singula sicca, ut vulgo creditur, e Sphæriis evomuntur: sed ipsa mucilago semina continens expellitur, illico, ut monuimus, indurescens & sic glebulas multiformes producens, quæ in pulvisculum delicatissimum fatiscunt, & tum demum singula semina cernuntur.

2. Faciem primigeniam veli margine repandi nondum nosco, cum huc usque capsulas juveniles non viderim; dubito vero, id ortu jam suo esse planum.

Figurae explicatio.
Tab. X fig. 85.

a. b. Fungi naturali magnitudine delineati.
- a. Rami fragmentum Sphæriis sub cortice latentibus plenum.
- b. Ramuli particula dissecti, quæ capsulas in cortice nidulantes ob oculos ponit.

c–f. Fungus per lentem visus.
- c. Fungus cortici rami immersus, uti ad amussim e vertice dissectus apparet. Corticis stratum superius mucilaginis effluvio tinctum hic exhibetur.
- d. Fungus e cortice rami effractus, adhærentibus ei hujus corticis ramentis, superficiei Sphæriæ, initio viscidæ, agglutinatis.
- e. Fungus seminum pastillis cylindricis explosis ubique cinctus.
- f. Velum, fungum sub epidermidis tumore latentem obtegens.

14. SPHAERIA *fissivela*.

S. coacervata, globosa, atra: massa glutinoso-farinacea, umboniformi, findenda, capsularum congeriem obtegente.

In epidermide rami emortui faginei conspexi Majo mense pustulas rotundatas &

& ovales, linea parifina aliquantum longiores, e quarum vertice fiffo maffa candida, viscido-granulata in formam umbonis, feu lobi oblongi, recti, affurgebat, quam vero, rima puftulæ fenfim dilatata, fupra hanc depreffam fieri, tum vero ibi eodem modo, & fpatio, ac puftulam, findi obfervavi. Quo facto maffa illa candida, fiffuræ epidermidis utrobique adhærens & paulatim arescens, membranulæ erectæ, undulatæ, feu binis labiis, fit fimilis. Hians puftula prodit capfulas globofas, minimas, atras, læves, cavas, orificio vifibili carentes, puftulæ vero cavitatem denfe replentes.

OBS. E Sphæria fpermoide materiam farinaceam ejici, obfervavit celeberr. *Hoffmann.* (*Cryptog. II. p. 12.*) Materia ifta, dubia procul primum vifcida, in noftra, ut videtur, granula, feu globulos farinaceos, invicem conglutinat: quo fit, ut maffam initio continuam, umboniformem, poftea in medio fiffam, velo fiffo admodum fimilem, conftituant. Utrum verum velum, an potius expanfum feminibus conglobatis conftans? Non dubito quin prior fententia fit tenenda. Conf. infra Sphæriam ultimam.

Figurae explicatio.

Tab. X fig. 86.

a. Fungorum agmen fub epidermidis tuberculis latentium & magnitudine nativa depictorum.

b-f. Fungus folitarius lente auctus.

- b. Maffa umboniformi erumpente.
- c. Eadem jam fiffa.
- d. Tuberculum ad perpendiculum fectum.
- e. Capfula externa facie.
- f. Eadem e vertice fecta.

15. SPHAERIA *confluens.*

S. fimplex, confluens, atra, papillata, volva fugaci.

Ad Sphærias lineares, h. e. lineari tractu lignis infidentes, pertinet. Capfulæ globofæ, papillatæ, atræ, nitidæ, prædura, friabiles, non folum lateribus confluunt, fed quoque e fubftantia oblonga, convexa, quæ cum corticis ipfarum maffa eadem eft, ceu ex bafi communi, ita protuberant, ut quondam inferne liquefactæ fuiffe videantur. Obvolutæ prima ætate cernuntur volva tenerrima, mucida, nivei coloris, quæ & fundamentum illud, apparenter antea liquefactum, obtegit; fed

 mox

mox ex integumento hocce papillæ emicant, tum ſuperiori parte capſulæ pſæ, quæ ſenſim plane denudantur, denique volva penitus evanescit; remanet tamen macula candida, capſulas circumfluens in ligno. Repletas has vidi mucilagine ex livido-viridi lurida; vidi tapetium Batſchii candidum, nitidum ad parietes internas fuscas; vidi tela araneoſa Hoffmanni alias plenas; vidi & caſſas. Habitat ſatis frequens in lignis carie conſumtis, præſertim Salicis. Martio viget inſequentibusque menſibus.

Figurae explicatio.

Tab. X fig. 87.

a Fungorum acervi nonnulli, magnitudine naturali delineati.

b-d. Fungi ampliati

b. Volva vel omnino, vel ex parte tecti.

c. Volva jam denudati.

d. Sphæria verticaliter diſſecta.

16. SPHAERIA *artocreas.*

S. ſimplex, ſparſa, atra, mammiformis; contabescendo convexo-complanata, plica annulari.

In foliis emortuis Fagi cernuntur tubercula admodum parva, ſparſa, atra, retrimento Muscæ vomitoriæ perquam ſimilia, quæ, ſi lente admota perluſtrantur, Sphærias ſiſtunt mammiformes, coloris picei, ſuperficie læves, punctatas, papilla perforata. Senescentes dum collabescunt, forma earum ex hemiſphærica plus minus ſit depreſſior; plica enim tum apparet in media circiter ſuperficie, papillam in modum annuli cingens, & tum fungillus artocreatis figuram quodammodo æmulatur. Cortex lentus, membranaceus. Repletas vidi capſulas pulvisculo tenerrimo, griſeo. Auguſto.

OBS. Collapſam ſolummodo vidi hanc Sphæriam; ſed dimenſio peripheriæ in fungo decrepito, plicæ, ſeu rugæ altioris, rationem ſi habueris, formam primævam hemiſphæricam ſatis manifeſtat.

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 73.

a. Fungi folio inſidentes, magnitudine naturali picti.

b. Sphæria

b. Sphæria contabescens, ſub lente viſa.

c. Eadem ad perpendiculum ſecta.

17. SPHAERIA *complanata.*

S. ſimplex, aggregata, mammiformis, pulla; collabescendo complanata.

Ad minimas referenda. Caulibus plantarum humi putrescentibus agmine longo innascitur. Figura globi, in hemiſphærio inferiori immerſo compreſſo. Superficies ſcabro-tomentoſa, colore nigro ad fuscum vergente, ſeu pullo; papilla atra, nitida. Fungus adultus, quantum e ſede natali eminet, mammiformis; collapſus poſt mucilaginis ſpermophoræ exploſionem, complanatur. Majo.

Figurae explicatio.

Tab. XI fig. 88.

a. Fungorum cohors magnitudine nativa pictorum.

b. Fungi quidam lente ampliati, ut forma nativa & collapſi apparent.

c. Fungus adauctus ad perpendiculum ſectus.

18. SPHAERIA *epiſphæria.*

S. ſimplex, aggregato-ſparſa, purpurea, globoſa; collabescendo complanata; papilla convexo-oblonga.

Peziza granati coloris pellucentis *Hoffm. crypt.* I. *p.* 7. *Obſ.*

Discum Sphæriæ ſtigmatis *Hoffm.* ſparſim gregatimque ſupercrescit hæc noſtra, tam parva, ut ægre oculis haud armatis contemplabilis ſit. Figura ejus initio globoſa, ſubcompreſſa in modum mali aurantii, papilla verticem occupante pulvinata, oblonga, nitidiſſima, colore purpureo ſaturatiori, ſeu granati, ſimili quidem admodum papillæ Sphæriæ macroſtomæ, ſed rima viſibili nunquam prædita. Superficies fungi amoene carmaſini, pellucidi, lævis, nitida. Subſtantia admodum tenera: quare mature collabitur Sphæria & ſenſim compreſſa, necnon depreſſa; (ſic a celeberr. *Hoffmann* viſa & proinde pro Peziza habita;) tandem vero ſit complanata, ambitu tum ovali, ſeu eliptico. Umbo quidem, papillam puta, ſemper figuram coloremque primitivum conſervat; ſed capſulæ color in morboſe rubrum & ex hoc in fuscum ſenſim deflectit. Fungulum, vere frequentiſſimum, non niſi inanem vidi.

α. cylindrica.

De cortice variarum arborum, præſertim Alni, tubercula cylindrica, apice convexa, denſiſſime pullulare cernuntur, ſemine Braſſicæ paulo minora. Rumpitur cito apex, ſeu epidermidis protuberantis vertex, impulſu maſſæ cujusdam incluſæ, candidæ, fibroſæ, elaſticæ, quæ materia quadam, colore quidem eadem; ſed ſubſtantia diverſa, initio byſſina, tenella; poſthæc autem læviori, compactiori, ſuperſtrata & cum iſthac coalita videtur. Quæ ſi recte ſint inſpectata & judicata, ut equidem opinor, habemus hic dubio procul velum, ſphærulas initio demerſas obtegens; ſed ſucceſſu temporis hæ tam in altum tolluntur elaſtica maſſæ fibroſæ vi, ut mediæ demum e velo contabescente emineant. Interea tubercula, figuram ſuperne truncatam aſſumentia, ſphærulis globoſis, atris, vertice perforatis, in disco fungi & verſus ejus oram jam ſparſim apparentibus, ad ſimilitudinem talorum luſoriorum ſatis accedunt. Vidi ſæpenumero Majo.

Figurae explicatio.

Tab. XI fig. 92.

a. Fruſtum corticis alnei, puſtulis, ſeu tuberculis, ſcabri, magnitudine nativa delineatum.

b. Particula hujus corticis, ex quo fungi quinque lente ampliati protuberant.

c. Sphæria admodum augmentata adolescens.

d. Eadem adulta, h. e. ſphærulis e ſubſtantia fungi jam emicantibus conſpicua.

e. Sphæria ad perpendiculum diſſecta.

β. ſulcata.

Minor priori, puſtulis cylindricis brevioribus. Sphærulæ ſulcatæ mihi ſunt viſæ. Sparſim ramulum quendam dejectum, aridum, ab illa obſeſſum vidi Martio.

Figurae explicatio.

Tab. XI fig. 93.

Sphærula, ſub lente uti apparet.

γ. pileata.

In varietate hac, e cortice ramorum demortuorum Aceris Pſeudo-Platani gregatim progerminante, forma tuberculorum conum truncatum refert, cujus vertici velum

velum orbiculatum, prominens, demum depressum & margine passim incisum, insidet, pileum quasi efformans, e quo sphærulæ emergunt compressæ. Senescentis modo fungi exempla vidi Aprili. Magnitudine varietati β æqualis.

OBS. An Sphæria nivea *Hoffm. crypt. p. I. p. 21. t. 6. f. 3?*

Figurae explicatio.

Tab. XI fig. 80.

Fungi tres ampliati in situ naturali.

δ. licheniformis.

Facie externa admodum variat. Tubercula quidem teretia, sed altitudine varietatibus præcedentibus inferiora, adde, quod forma rotundata in fungo senescente fiiat oblonga, margine tunc subangulato. Globuli, nitidi magis, quam in varietate α & β, sunt exserti & non solum ad oram, sed in toto fungi disco sparsi cernuntur. Materia quadam inspissata & quasi cerea constant, quæ qua plus aret, eo plus in centro dehiscere incipit. Massa quoque alba, cui sunt infixi, arescit & tum rimulis hic & illic distincta, seu fissa, apparet. At vero figura haud raro conspicitur ovali, utrimque acuminata; epidermide quidem, quæ Sphæriam cingit, prominente, sed massa ipsa illius vix ac ne vix quidem ultra corticem, cui incubat, emergente. Sphærulæ tum aut ad marginem contiguæ in formam rosarii, seu lineæ globulorum precatoriorum, dispositæ conspiciuntur; aut in angulo utroque disci constipatæ commorantur. Varietatem hanc polymorpham & forte ad Lichenes crustaceos amandandam observavi in ramulis aridis Coryli Avellanæ Martio.

Figurae explicatio.

Tab. XI fig. 95.

a. Fungorum agmen, e ramulo sicco protuberantium, magnitudine naturali pictorum.

b-e. Fungus lente adauctus

b. adultus;

c. senescens;

d. sphærulis contiguis, aream margine cingentibus.

e. sphærulis confertis, angulum Sphæriæ utrumque occupantibus.

f-h. Sphærula admodum augmentata,

f. facie externa;

g. ad perpendiculum secta, cum in centro dehiscit.

h. Sphærulæ substantiæ fungi immersæ eodemque modo sectæ.

ε. conferta.

Sphærulæ in hac integrum discum occupant, ut nullum igitur massæ candidæ, has excipientis, vestigium appareat. Magnitudo earum eadem, ac in varietatibus præcedentibus; substantia ceræ similis; sed aliquantum durior; figura sphærica, compressa. Inveni Martio in cortice ramuli arborei exsiccati sparsim crescentem.

Figurae explicatio.

Tab. XI fig. 94.

a. Fungorum hexas magnitudine nativa pictorum.

b. Fungi duo lente ampliati.

c. Sphærula admodum aucta.

d. Eadem ad perpendiculum dissecta.

21. SPHAERIA *placenta*.

S. composita, rotunda, complanata, tuberculosa, monosticha; sphærulis globoso-acuminatis, connatis, atris.

Figura fungi placentæ rotundæ, subconvexæ; magnitudo lineæ & quod excurrit; superficies lævis; discus colliculosus; color niger in arida; nigro-fulvescens in humectata Sphæria; substantia fibrosa; cortex inseparabilis. Sphærulæ atræ, globosæ, vertice tantillum productæ, lateribus connatæ, unica serie crescentes, nitidæ. Sedes fungi in epidermide ramulorum exsiccatorum. Majo.

Figurae explicatio.

Tab. XII fig. 97.

a. Fungi ramulum demortuum incolentes, magnitudine naturali picti.

b. Fungus per lentem visus.

c. Idem verticali directione dissectus.

d. Sphærula adaucta.

e. Eadem, uti perfecta cernitur.

22. SPHAERIA *natans.*

S. composita, subrotunda, convexo-plana, aggregata, atra, monosticha; cortice superne colliculoso, substantiam viscidulam, indurescentem continente; sphærulis aggregatis, albis.

E cortice ramorum demortuorum Sambuci nigræ dense erumpunt tubercula rotunda & interdum ovalia, atra, convexa initio, demum plana, epidermidis ruptæ laciniis circumcincta, disco semilineari, colliculis densis exasperato. Dissecta folliculum sistunt membranaceum atrum, liquore subviscido livido, h. e. mucilagine seminifera, huic generi peculiari, repletum: quapropter primo obtutu pro Sphæria simplici haberi facile potest. At nantes conspiciuntur immediate sub disco fungilli adolescentis sphærulæ monostichæ, albidæ, globosæ, vertice producto acuminatæ, solidæ, sed sensim cavescentes, quarum papillæ, vesiculæ plagam superincumbentem trudentes, huicque forte insertæ, colliculis jam jam dictis ortum dant. Liquor ipse viscidus, initio aqueus, in massam ceream coloris e cinereo albentis coagulat, haud raro interne dehiscentem. Aperturam in colliculis, forte ob nimiam ejus parvitatem, non vidi; adesse enim, nullus dubito. Fructificationis modum hujus Sphæriæ omnino ignoro; singularem vero esse, ipsa fungi structura monet. Senescens nitet, mensibus Martio ac Aprili frequentissimus.

Figurae explicatio.

Tab. XII fig. 98.

a. Fungorum agmen ad naturam pictum.
b. Fungus admodum ampliatus.
c. Idem per verticem recta sectus.
d. Sphærula adaucta.
e. Eadem ad amussim secta.

23. SPHAERIA *aeruginosa.*

S. composita, oblonga, convexa, sparsa, aquæ marinæ colore, monosticha; substantia & sphærulis atris.

Non confundenda cum Sphæria flavovirescente *Hoffm. crypt.* I. *p.* 10. *t.* 2. *f.* 4, ad quam sane accedit quoad figuram oblongam, placentæ similem, quam

 interdum

interdum acuminatam utrimque & a linea una ad tres usque extenſam inveni, latitudine plus minus lineari. Convexam nonnunquam, ſed & planam vidi. Superficies tomentoſa, ſqualide viridis inſtar aquæ marinæ. Eminent ex illa, unam modo ſeriem conſtituentes, ſphærulæ atræ, nitidæ, compreſſo-acuminatæ, perforatæ & ſubſtantiæ concolori, compactæ, ad papillam usque immerſæ, quas inanes inveni. Innotuit mihi ſparſim in ramulo putrescente, delibrato, querno, crescens. Julio.

Figurae explicatio.
Tab. XII fig. 99.

a. Fungi nonnulli, magnitudine ac ſede naturali delineati.
b. Fungus ſub lente viſus.
c. Idem medio diſſectus.
d. Sphærula mole perquam aucta.
e. Eadem e vertice ſecta.

24. SPHAERIA *caſtorea.*

S. compoſita, ſubgloboſa, aggregato-ſparſa, aequalis, nigra, monoſticha; volva fusea, fugaci; ſphærulis atris.

Prodit e ligno putrescente, ſparſim gregatimque, figura mali aurantii, interdum ovali, diametro lineari, ad duas lineas nonnunquam extenſo. Integumento obducta cernitur, tomento nimirum anguſto, byſſino, tenerrimo, coloris fusci dilutioris, ſeu caſtorei, quod cum evanuit, cortex niger, aequalis, in conſpectum venit, a ſubſtantia fungi reſinoſa, friabili, inſeparabilis; quin, ut videtur, ab ea, colore excepto, re vera non diverſus. Maſſa hæc, ſeu corpus Sphæriæ, ſi verticaliter ſecatur, lobos planos, arcte obvolutos, inferne vero connatos, h. e. vaſa conſtrictoria, ſeu emulgentia, e quibus ad modum aliarum Sphæriarum conflata eſt, ſic ſatis manifeſtat, ut is certe, cui vaſa hæcce, conſtrictione ſpontanea ſphærulas, mucilagine plenas, evacuantia, jam aliunde innotuerunt, hic ea haud difficulter recognoscat. Sphærulæ ovales, acuminatæ, oſtiolo ſuo ſuperficiem fungi, ſeu, ſi mavis, corticem ejus, perforant. Inanes vidi, ſacculo candido, vulgato, interne inductas. Communicavit perbenevole mecum exempla recens lecta clariſſ. *Timm.* Junio.

OBS. Involucrumne illud tenerrimum, fugax, in ſpecie hac, ut in aliis, v. c. Sph. confluente & Sph. radiante, illico deſcribenda, ipſum pollen; an ejus fortaſſis receptaculum eſt?

eſt? Satagant cæterum de hac vexabili Sphæriarum volva fugaci Viri in ejusmodi rebus ſcrutandis & judicandis me acriores.

Figurae explicatio.

Tab. XII fig. 100.

a. Sphæriæ aetate impares, magnitudine nativa pictæ.
b. Sphæria mole aucta, ut volva induta cernitur.
c. Eadem ſectione verticali diviſa.
d. Sphærula adaucta, ſimili modo diſſecta.
e. Eadem integra.

25. SPHAERIA *radians*.

S. compoſita, ſubgloboſa, aggregato-ſparſa, ſubtuberculoſa, atra, ſubmonoſticha; volva pulverulenta, fulva; ſphærulis albis.

E ligno querneo, putrescente, ſparſim gregatimque protuberant forma vel rotunda, vel ovali, globi ſatis compreſſi, ſive pulvinati, magnitudine Sphæriæ præcedentis. Incruſtati ſunt pulviſculo coloris e luteo, rubro fuscoque mixti, h. e. fulvo-teſtacei. Sed integumentum illud pulverulentum, digitis attrectatum, facile defricatur, & tum comparet cortex fungi ipſe inſeparabilis, ater, nitidus, initio aequalis, tandem vero modice tuberculoſus. Quod ſi Sphæriam hanc, cultello per ejus verticem ducto, ſecueris, ſubjacentes videbis cortici ſphærulas albas, globoſas, papilla procera, in modum pyri inverſi, umbonatas & in unum tabulatum diſpoſitas, quibus tamen interdum ſuccubant hic vel illic aliæ ſphærulæ ejusdem coloris, globoſæ, papillis carentes. Maſſula griſea, apparenter viscoſa, utrumque earum genus repletum obſervavi. Nidulantur in ſtrato quodum albido, compacto quidem, ſed nec fibroſo, neque reſinoſo, ſubſtantiam Sphæriæ circumdante & cum hac connata. Pulveri carbonum illa ipſa quidem externa facie ſimilis eſt; ceream vero, ſi perſcinditur, ſe monſtrat, ſuperficie ſegmentorum nitente; id, quod naturam ejus reſinoſam, ſeu gummoſam, arguit. Sed ſolemne huic Sphæriæ eſt, ut centro, ſeu nucleo, gaudeat albo, capitulo clavæ militaris, muricatæ, ſimili, & hanc ob cauſam radiante quaſi. Progerminat radians hocce viscus immediate e ligno, cui Sphæria ope tuberculi cujusdam affigitur; porriguntur vero ejus radii quaquaverſus in maſſam carbonariam & in ſtratum albidum, jam deſcriptum, ſphærularum ſcilicet

 habita-

habitaculum; quin probabiliter ad ipsasmet pertingunt; ductus enim, succo nutritio provehendo destinati, esse videntur, qui & in aliis Sphæriis haud raro observantur. Et hunc fungum munificentiæ *Timmii* mei acceptum refero.

OBS. 1. Stratum in Sphætiis compositis sphærulas fovens celeberrimo *Hoffmanno* (l. c. Præf.) pollinis congeries videtur. Quod si non sine causa dicit Vir doctissimus, id, quod volvam nuncupo, in hac saltem specie cum polline nil commune habere potest.

2. Accedit quidem Sphæria nostra ad Sph. Lycoperdoidem ꝙ *Weig.* sed in hac sphærulæ sunt nigræ, & integumentum externum omnes veri corticis notas habet.

Figurae explicatio.

Tab. XII fig. 101.

a. Fungi nonnulli magnitudine nativa depicti.

b. Fungus lente auctus, integumento pulverulento instratus, cujus per plagam destrictam cortex ater conspicitur.

c. Idem ad perpendiculum una cum nodulo muricato centrali sectus.

d. Sphærula admodum ampliata.

e. Eadem e vertice, una cum strati, cui immersa est, particula, perpendiculariter dissecta.

26. SPHAERIA *lenta.*

S. composita, lentiformis, aggregata, lenta, pulla, monosticha; sphærulis globosis.

Diameter ejus duarum, vel trium linearum. Lentis figuram habet, disco gibbo, margine compresso, subrepando & exsiccatione undulato. Discus pullus, ad luridum vergens, lævis; in fungo vieto rugosulus, centro depresso. Substantia candida, lenta, fibrosa, valida; cortex inseparabilis ab illa mihi est visus. Prope hunc sphærularum unica series cernitur. Globosas vidi & coloris albidi; sed potius sphærularum primordia fuisse autumo, cum Sphæria hæc, ut omnia testantur, ad Hypoxylorum familiam pertineat. Crescit fungus gregatim confertimque, duobus, tribus quatuorve haud raro connatis. Conspiciendum se mihi præbuit in trunco excisæ Fagi putrescente & simul in radicibus ejus, terra leviter tectis. Septembri.

Figurae explicatio.

Tab. XII fig. 102.

a. Funguli duo magnitudine naturali delineati.

b. Sphæria,

b. Sphæria, uti prima aetate comparet.
c. Alia jam adulta.
d. Sphæriæ tres ejusdem aetatis, connatæ.
e. Sphæria lente aucta, ut ad perpendiculum dissecta cernitur.

27. SPHAERIA *Ribis*.

S. composita, convexo-oblonga, aggregata, purpurascens, monosticha; sphærulis ovalibus, papillatis, prominulis.

E cortice ramorum demortuorum Ribis rubræ protuberat, rupta eorum epidermide, qua circumsepta postea conspicitur. Agmine non interrupto pustulæ hæ transversales, oblongæ, lineam vix longitudine exæquantes, virgulas aridas cingunt. Fungus ipse oblongus, modice convexus, cortice lævi, inseparabili, purpureo-badio; substantia siccæ plantulæ lanuginosa, levidensi, e cinereo albescente. Ex hac prominent una eademque serie, ad medium ferme, sphærulæ cortici concolores, læves, sed absque nitore, ovales, papillatæ, quas massa quadam albida, cerato simili, repletas inveni. Substantiæ fungi non firmiter infixæ sunt, quare facillime ab hac separantur; sed evulsis ex ea portiuncula lanuginis memoratæ plerumque adhæret. Non nisi exempla aetate provecta vidi. Majo.

OBS. Admodum speciei insequenti similis est; a qua tamen sphærularum figura ovali, potissimum differt.

Figurae explicatio.

Tab. XII fig. 103.

a. Sphæriarum agmen, naturali magnitudine pictarum.
b. Sphæria per lentem visa.
c. Eadem ad amussim secta.
d. Sphærula admodum ampliata.
e. Eadem e vertice dissecta.
f. Sphærula evulsa, cui inferne substantiæ lanuginosæ panicula adhæret.

28. SPHAERIA *decidua*.

S. composita, oblongo-convexa, aggregata, monosticha; substantia flava; sphærulis globoso-papillatis, rubris, prominentibus, deciduis.

Ad

Ad modum proxime præcedentis ex epidermide ramorum demortuorum eademque ſpecie externa erumpit; at vero magnitudine hanc ſæpius antecellit. Subſtantia a cute lævi inſeparabilis eſt, ſeu, ut rectius dicam, cutis veri nominis omnino abeſt, uti in Sphæria jam nominata. Solidam ſe prodit & cerei quidpiam habentem, coloris in ſuperficie ſtraminei, interne vero aurantii, in aureum expalleſcentis. Sphærulas vix ad medium usque immerſas excipit, confertas, globoſas, obſolete punctatas, miniatas, papilla coccinea, decidua, umbonatas, quæ cum conſenuerint, colorem nativum cum miniato-flavescente, ſeu Arſenici rubri, languidi, commutant, in papilla ſemper vividiori, & ex alveolis ſuis ſæpius excidunt. Inanes vidi menſe Martio in ramulo arido, alneo.

OBS. Eodem menſe conſpexi varietatem, ut videtur, hujus Sphæriæ, ſed tum temporis obſoletam. Aequali modo epidermidem ramorum emortuorum in tubercula extendit & tum rumpit. Figura rotunda & oblonga, convexa, diametro à linea una ad tres extenſa. Subſtantia ſolida, ſubſucculenta, coloris amœne ferruginei. Sphærulæ atropurpureæ, ovales, collabeſcendo vertice quaſi truncatæ & tum nigreſcentes, papilla atrum colorem induente. Baſi ſua ſolummodo inhærebant ſubſtantiæ Sphæriæ. In ramulo dejecto Cratægi Oxyacanthæ.

Figurae explicatio.

Tab. XIII fig. 104.

a. Fungi nonnulli ramulum inhabitantes, magnitudine & ſitu naturali depicti.
b. Fungus lente auctus.
c. Idem perpendiculari directione diſſectus.
d. Sphærula ampliata.

29. SPHAERIA *atro-purpurea.*

S. compoſita, rotundato-plana, ſparſa, atro-purpurea, monoſticha; ſphærulis ovalibus, papillatis, connatis, nigris.

Inter compoſitas Sphærias planiſſimis eſt aſſocianda. Epidermidi ramorum demortuorum innaſcitur & orbiculari & elliptico anfractu, diametro unciali, interdum biunciali. Cortex inſeparabilis, lævis, apiculis ſphærularum, ubique denſe prominentibus, ſcaber, coloris pulli, ſeu ſaturate ſpadiceo-nigreſcentis. Subſtantia ſubpulverulenta, in fungo juniori fulvus, in ſeneſcente vero ad colorem accedit, qui a famoſiſſima Pompaduria nomen traxit, ſed minus lætum, h. e. ſpadicei quid

admixtum

admixtum habentem. Sphærulæ minimæ ovales, connatæ, nigræ sunt, sed ad verticem, ut papilla, atræ. Interne inanes inveni. Observavi speciem hanc admodum raram in ramis exficcatis Cratægi Oxyacanthæ Majo & in fragmento ligni putrescentis Octobri.

OBS. Forte mera varietas subsequentis speciei est censenda; certe in hac nostra nondum omnia notatu digna detecta mihi videntur.

Figurae explicatio.
Tab. XIII fig. 105.

a. Sphæria magnitudine nativa depicta.
b. Eadem dissecta ad amussim.
c. Segmentum ejus admodum ampliatum.
d. Sphærula mole valde aucta.

30. SPHAERIA *macula.*

S. composita, polymorpha, planissima, atra, monosticha; sphærularum globoso-papillatarum singulis, velo fugaci tectis.

In ramulis querneis defractis aridisque post pluvias largiores maculæ atræ, satis magnæ, h. e. nonnullarum interdum unciarum mensura, figura variæ, plerumque vero rotundatæ, e fissa ac revoluta epidermide emicare mox incipiunt, quæ, si per lentem conspiciuntur, Sphæriam ob oculos ponunt de cortice protuberantem, planam, atram, superficie tomentosa, seu panno holoserico admodum simili. Tomento huic immersi sunt glomeruli bombacini, nivei, perquam minuti, aggregati, quorum quisque, expulsus per papillam perforatam sphærularum minimarum, atri coloris, statim in apice ostioli, ex quo erumpebat, subsidet & brevi post, contabescendo complanatus, velum orbiculare sistit, a papilla sensim perforandum, tum autem evanescens. Perbrevi temporis intervallo hæc omnia accidunt; interim vero sphæria ipsa magis complanatur, seu potius coarctatur; tomentum enim illud holosericum in cortice disparet & e superficie jam glaberrima prominent papillæ sphærularum lævium, figura sphærica subcompressa comparentium, quas gelatina vulgari seminifera plenas, substantiæque solidæ, candidæ, immersas inveni.

OBS. Sphaeriam stigma Hoffm. V. p. 7. t. 1. f. 1. admodum cum nostra congruere, nemo non videt; sed angustior longe est haec, ac compressior, quam illa & nunquam rimis fissurisque scissa, nec tam late serpens, ut ramorum plagas maximas incrustet. Accedit eo, quod Sphaeria macula non solum cortices virgultorum supercrescat, sed in nudo quoque ligno putrescente sedem sibi figat, Sphaeriae stigmati plane inconsuetam. Hisce notionibus commotus, aliam ab alia separandam esse credidi. Caeterum & Hoffmannianam neu integumento fugaci holoserico, neve velo itidem fugaci sphaerularum carere, cognitum & compertum habeo.

2. Glomeruli illi bombacini delicatulique, ostiolis sphaerularum paulisper incumbentes, tum complanati & paulo post evanescentes, velum mihi videntur, pollen fovens. Expelluntur enim manifesto jam tum e sphaerulis, cum hae mucilagine, semina continente, adhuc sunt repletae: quare pro hac ipsa haberi nequit. Sed unde demum venit? Nil aliud, meo quidem judicio, est, quam tela toties dicta araneosa, e mucilagine spermatica, in capsulis contenta, ortum trahens. Ejicitur quidem e quibusdam Sphaeriis tempore fructescentiae globulus candidus, seu, quod idem est, mucilago protrusa in massam globosam hujus coloris irrigescit; at vero ejusmodi globulus nunquam contabescit; sed figuram suam usque dum decidit, conservat, tum vero in pulvisculum fatiscit. Conf. infra Sphaeriam 39 sqq.

Figurae explicatio.

Tab. XIII fig. 106.

- a. Sphaeria magnitudine nativa delineata.
- b. Eadem, (mole tantillum aucta) ut verticaliter secta comparet.
- c. Segmen ampliatum Sphaeriae adolescentis, glomerulis bombacinis, seu velis particularibus, globosis, vixdum expulsis.
- d. Segmentum aeque ampliatum adultioris Sphaeriae, velis jam complanatis & a sphaerularum mucrone transfossis.
- e. Sphaerula admodum aucta, cujus papilla sub velo globoso superincubante latet. (Tomentum Sphaeriam obducens in figura non est expressum, ut nempe velum integrum in situ suo eo melius conspici queat.)
- f. Sphaerula adaucta, uti una cum velo contabescente ad perpendicum dissecta se cernendam praebet.

31. SPHAERIA *cancellata.*

S. subcomposita, rotundo-ovalis, convexa, aggregato-sparsa, atra, monosticha; velo prominente; sphaerulis connatis.

E ramis

E ramis salignis, dum arescunt, egerminant tubercula, seu sparsa, seu aggregata, seminis papaverei magnitudine, quae epidermidem corticis arborei, quin potius lamellam illius extimam, qua teguntur, ubi ubi in formam pustulæ rotundæ, vel oblongæ, ita elevant extenduntque, ut ejus fibræ contextæ reticuli in modum extricentur ac fenestrentur: unde cancellatæ nomine mihi venit. Simplex aeque, ac composita invenitur: h. e. sphærula nigra, lævis, phialæformis, vel solitaria, vel gemina trigeminave, ad apicem usque immersa est substantiæ fungi parabolici, superne truncati, basi convexi, urnæ proinde sepulcrali, vel ollæ, externa specie similis; cortice inseparabili, lævi, aequali, nigro; medulla e cinereo ablescente & apparenter stuppea. Obtecta cernitur Sphæria velo orbiculari, candido, demum albente, fibrillis byssinis condensatis contexto, et ultra oram urnulæ prominente. Videtur velum hoc, una cum papillæ apice epidermidem cancellatam supereminens, cum substantia fungi ipsa esse connatum; sed probabile mihi fit, in hac Sphæria, ut in compluribus nostrae consimilibus, v. c. in proxime praecedente, epidermidem a papilla capsularum perforari, tum scilicet, cum per ejus porum exploditur glomerulus ille bombacinus, seu tela araneosa, mucilaginis seminiferae progenies, hancque in eruptione aliquantisper praecedens, qui papillae eidem, qua exprimebatur, tum de more incubans, sensim, uti monuimus, complanatur contabescens & ab illa transfigitur. Perforatas autem esse papillas haud dubito, licet ob parvitatem eximiam porum ipsum distincte non viderim. Medulla capsulas fovens, forte quod nimium relaxa est, in Sphaeria humida dilucide quidem conspicitur, ast in sicca non item. Sphaerulas gelatina pervulgata impletas inveni, & ubi plures earum simul in uno eodemque fungo aderant, semper connatas. Sedes hujus non in ipso ramorum cortice, sed intra lamellam, seu membranam, pellucidam mediam ac infimam epidermidis. Offendi Sphaeriam hanc concinnam raramque Majo mense.

Figurae explicatio.

Tab. XIII fig. 107.

a. Sphæriæ, fragmini corticis saligni insidentes, magnitudine naturali pictae.

b-f. Fungus quam maxime auctus.

b. Sphæria, epidermide reticulata rami saligni tecta, papilla sphærulæ veloque emicantibus.

c. Sphæria simplex, verticaliter secta, quo figura ejus urnalis, seu

ollaris

ollaris, ac ſtructura interna, ſicuti veli complanati perforatique ſitus, oculis commodius ſubjiciatur.

d. Sphæria compoſita, eundem in modum diſſecta.

e. Sphæria ſimplex, velo inſtructa, ut epidermidi exſculpta cernitur.

f. Eadem, diſſecta quidem ſubſtantia una cum velo; ſed ſphærula incolumi.

g. Sphærula nuda, mole perquam aucta.

32. SPHAERIA *inſitiva*.

S. compoſita, corticalis, plana, lineari-acuminata, candida, monoſticha; velo cum ſubſtantia fungi connato; ſphærulis papillatis, atris.

Rimas epidermidis Vitis demortuæ omnes omnino ita infarcit, ut quaſi inſititia videatur. Cum vero cuticula hac conſepta ſemper inveniatur, eodem jure, ac Sphæriam ſtigma, tuberculoſam, cæt. *Hoffm.* pro compoſita habetur; licet ambitus ejus, Lichenum cruſtaceorum in morem, quam maxime fluctuet. Sphærulæ minimæ, compreſſo-globoſæ, læves, nitidæ, atræ, aggregatæ, papilla ſubelongata, perforata, eminent e velo candido, texturæ byſſinæ, plano, ſuperne lævi, inferne cum ſubſtantia ipſa fungi albida, furfuracea, tenera, connato. Corruens haec demum, ſeu contabescens, lateribus earum laxe adhaeret, velo tandem evanescente. Obtectas quaſi vidi hac Sphæria vites compluviatas ſideratasque, ad murum auſtralem aedis ſacræ, quæ *Perlini* eſt, plantatas, Sphærulas interdum tela, generi huic promiscua, araneoſa oppletas, ſæpiſſime autem inanes reperi. Julio.

OBS. Non confundi debet cum Sphæria byſſacea *Weig. obſ. p. 41. t. 2. f. 9.* & *Dickſ. crypt. p. 22*; hujus enim ſphærulæ papilla carent & collapſæ, ut obſervavi, concaveſcunt: h. e. Pezizæ faciem induunt. Adde, quod ex epidermide arborum Sphæria illa nunquam extuberat, ſed nuda his inſidet ut cruſta furfuracea, neutiquam circumſepta.

Figurae explicatio.

Tab. XIII fig. 108.

a. Sphæriæ nonnullæ magnitudine nativa pictæ.

b. Sphæriæ quædam lente auctæ.

c. Sphæria exoleta, ut corruente jam ſubſtantia, ſphærulas circumdante, ſub lente apparet.

d. Segmen-

d. Segmentum Sphæriæ adauctum, in quo ſphærulæ duæ verticaliter ſectæ, velo adhuc ſubſtantiæ furfuraceæ incumbente, conſpiciuntur.

e. Sphærula admodum ampliata, adhærente illi ſubſtantiæ contabescentis particula.

33. SPHAERIA *ſuccenturiata*.

S. compoſita, oblongo-pulvinata, ſparſa, bicorticata, atra; ſphærulis ſuccenturiatis ſimplicibusque.

Ligniſeda, oblonga, pulvinata, lineas 2 vel 3 longa. Cortex exterior lævis, aequalis, ater, reſinoſus; interior fuscus, uterque anguſtus & inſeparabilis. Subſtantia fungi griſea, fuscescens, ſolida. Præſciſſa nitet, indicio aperto, eam e maſſa gummoſa, ſeu gelatina, eſſe concretam. Sphærulas atras duplicis figuræ ac molis continet, alias nempe immerſas ad corticemque interiorem applicatas, pyriformes, quarum orificium attenuatum intra fungi corticem interiorem exterioremque dilatatur in capſulam homogeneam, globoſam, ſed admodum compreſſam, vertice demum pertuſo. Sphærulæ hæ, pro fertilibus merito habentur: capſula ſcilicet ſuccenturiata figuræ compreſſæ, jam jam deſcripta, globulum illum candidum, tenerrimum, in quo velum agnosco, ad tempus ſaltem, manifeſto includente. Adſunt vero & aliæ ſphærulæ, altius defoſſæ, figuræ ovalis, capſula hac adventitia orbæ, quas ſteriles proinde judico. Sphæria caeterum, ut complures ſimilis ſtructuræ, innititur tuberculo cuidam e ligno prominenti, ceu radici, ſuccum nutricium ſphærulis ſuppeditanti. Colorem album, nativum, nunquam illud in noſtra Sphæria deponit. Sphærularum fertilium capitula qui detegere cupit, caute & verſatili manu corticem fungi atrum ſenſim progrediendo abradat, neceſſe eſt. E rarioribus ſui generis; reperi vero ſparſim crescentem in ramis deciduis quercinis, quorum cortex putredine graſſante jam erat abſumtus, plus una vice Majo menſe.

OBS. Sphærulæ ſuccenturiatæ, mira ſane apparentia! in hac non ſolum ſpecie; ſed etiam in Sphæria coronata *Hoffm. crypt. I. p. 24. t. 5. f. 4. 5*, clariſſime cernuntur. At enim obſervantur quoque in Sph. bullata *Ejusd. (l. c. p. 5. t. 2. f. 1.)* cujus e ſuperficie Vir doctiſſimus ſe albidum quid efflorescere ſvidiſſe (en velum noſtrum glomeratum!) teſtatur. Sphærulis nempe illa ſæpius inſtructa obvenit bifariis: fœcundis ſcilicet, ac ſterilibus, ſicuti noſtra. Priores tunc collo tubulari, longiusculo, ut celeberr. Auctor papillas Sph. disciformis *(t. 4. f. 1.)* depinxit, ſunt præditæ, quod

apice in aliam quasi sphærulam dilatatur, subglobosam, vertice perforato; sed postmodum, h. e. post globuli albi, byssini, intus ex sphærula genuina recepti, explosionem, collabescentem, & jam depressa & subangulata forma comparentem. Sphærulis hisce fœtiferis subjacent aliæ, globosæ, confertæ, colli, seu papillæ omnino expertes, id quod in Sph. denciformi, *Hoffm.* a bullata *Ejusd.* parum discrepante, quoque observatur. Pertransit vero globulus ille vexabilis, bombacinus, cavitatem utramque geminatæ sphærulæ eodem modo; sicuti minoris capsulæ quoque parietes interdum, in tapetium Batschianum permutatus, investit.

Figurae explicatio.

Tab. XIV fig. 109.

a. Sphæriæ duæ, magnitudine naturali depictæ.

b. Sphæria adaucta, ad perpendiculum dissecta, demto dextrorsum cortice exteriori nigro, ut sphaerularum fœcundarum capsulæ succenturiatæ, e cortice interiori emergentes, commode conspici queant.

c. Sphaerula fœcunda, admodum ampliata sicque repraesentata, ut segmini Sphaeriae dimidia inhaereat. In hoc vero inferne substantiae; superne, corticis interioris fungi pars cernitur, cute nigra exteriori resecta.

d. Segmentum aliud Sphaeriae, mole valde aucta, quo exhibetur sphaerula fœcunda, ad amussim dissecta, ita ut capsula succenturiata, (globulum bombacinum, e sphaerula ipsa eructatum, jam fovens) uti cortici hæc utrique fungi est immissa.

34. SPHAERIA *cucurbitula.*

S. composita, convexo-plana, aggregata, monosticha; sphaerulis ovalibus, contabescendo concavescentibus, insitis, rubris.

α. flavescens.

Ad corticales pertinet, & in variarum arborum ramis ramulisque demortuis tempore vernali abunde, & denso interdum agmine, provenit, fissa eorum epidermide, tubercula efformans linearis, vel sesquilinearis, mensurae, tum rotundata, tum praecipue oblonga, convexo-plana, seu placentiformia; cuticulae ruptae laciniis haec circumsistentibus. Substantia Sphaeriae ipsa cerea, straminei coloris, nullum genuini corticis indicium offert; observavi autem in dissecta ductus quosdam

dam; coloris dilutioris, a basi ad sphaerulas pertingentes, h. e. succum alimentarium eo vehentes. Minimae hae sunt, ac ovales, rubrae, laeves, pulvisculo albido conspersae, ac basi solum substantiae Sphaeriae, seu receptaculo communi, confertim infixae. Arescentes vertice primum depressae & quasi truncatae fiunt; postremo in formam concavam patellae contabescunt, colore jam earum ad sordide aurantium translabente. Capsulas neque duras, neque friabiles, sed lentas, repletas eadem massa cerea, pallida Sphaeriae ipsius, inveni; sed ostiolum in eis nunquam vidi.

OBS. Similitudo, inter varietatem hanc & Sphaeriam deciduam (p.31) intercedens, manifesta est.

Figurae explicatio.

Tab. XIV fig. 110.

a. Sphaeriae aliquot, ramulo innatae, magnitudine nativa repraesentatae.
b. Sphaeria adolescens, sub lente ut conspicitur.
c. Sphaeria adaucta, ut extrema aetate, h.e. sphaerulis concavescentibus, cernitur.
d. Sphaeria ad perpendiculum intersecata, uti sub lente apparet.
e. Sphaerula junior ac incolumis, mole adaucta.
f. Eadem ut tabefacta & verticaliter dissecta in conspectum venit.

β. nigrescens.

In omnibus varietate α consona; sed obsoletae superficies ubique, in receptaculo, puta, nec non in capsulis, pulvisculo rariori obductis, &, hoc absterso, nitidis, nigrescit. Massa lutescens arescendo interdum in centro dehiscit & ad basin fit cavernosa. Repletura quoque sphaerularum dehiscit & in sacculum Weigelianum, rudiori modo dispansum, abit. In ramis deciduis Pinus silvestris, vere.

35. SPHAERIA *convergens*.

S. composita, rosacea, aggregata; sphaerulis atris, excipuliformibus, liberis, convergentibus.

Sedes hujus inter epidermidem corticemque aridum Fagi. Nulli substantiae, seu massae foventi, immersas inveni sphaerulas atras, minimas, globosas, ostiolo tubulari, procero, instructas; sed basi solum imprimit quaeque lamellae subjacenti alveolum, cui immoratur. Quinae, vel senae, plerumque sphaerulae, unam centralem

lem in formam circularem, seu rosaceam; circumplectuntur sicque Sphaeriam constituunt: id, quod hoc pacto efficitur, ut collis suis, sive papillis tubularibus, erectis et in commune quasi centrum conniventibus, ac coadunatis, epidermis corticis perforetur, prominentibus tunc ab hac apertura tubulorum convergentium apicibus. Sphaerulas, ex exsiccatione inanes, aqua vero denuo superfusas, mucilagine spermatophora grisea sine mora repleri vidi. Largis densisque agminibus protuberantem conspexi Augusto mense.

Figurae explicatio.

Tab. XIV fig. III.

a. Fungi aggregati, magnitudine naturali picti.

b. Sphaerularum adauctarum convergentium oscula, e rupta epidermide arborea exstantia.

c. Sphaeria itidem valde aucta, uti ad amussim dissecta cernitur.

d. Sphaerularum ampliatarum compages, cuticula pustulae, has desuper circumdante, resecta.

e. Vestigia augmentata alveolorum, a sphaerulis lamellae subjacenti impressorum, ut convexi & quasi ustulati in hujus superficie aversa apparent.

36. SPHAERIA *sanguinaria.*

S. composita, crustacea, rotundato-polymorpha, glauca, limitata, monosticha; sphaerulis globosis, obsolete papillatis, atris.

Lichen sanguinarius *Linn. syst.* 4. *p.* 525. *Hoffm. lich.* 29. *t.* 5. *f.* 3.
Lichen limitatus *Scop. carn.* 2. *II. n.* 1370.
Sphaeria nitida *Weig. obs. p.* 45. *t.* 2. *f.* 14. *Web. spicil p.* 281. *Wigg. holf. n.* 932. *Dicks. crypt. p.* 22. *Relh. cantab. n.* 1055. *Timm. megap n.* 1169. *coll. n.* 892.
Verrucaria sanguinea *Willd. berol. n.* 1056.

Crusta laevigata, plano-convexa, coloris glauci, seu e griseo & viridi mixti, dilute demum fuscescentis, quae saepissime rotundata est, sed figura, ut magnitudine, admodum variat et linea atra repanda circumfunditur, epidermidi Fagi aliorumque arborum sparsim innascitur. Substantia, cortice duriusculo & ferme cartilagineo,

tilagineo, tecta, e massa conflata videtur ceræ, terebinthino permixtæ, simili. Ex hac maltha emergunt, cute jam descripta prius in pustulas minutas, convexas, aggregatas & sæpius contiguas, elevata tumque rupta, sphærulæ globosæ, semilinearis in maximis diametri, atræ; læves, ostiolo annulari prominulo, margine tandem subdeflexo. Repletæ sunt mucilagine coloris sanguinei, quam ad parietes in sacculum Weigelianum ejusdem coloris sæpe condensatam, hunc vero tapetio insuper candido Batschii interdum obductum observavi. Fructificationem ipsam non vidi; at substantiæ viscosæ, sphærulas circumdantis oram, orificio earum contiguam, atro semper colore conspurcatam conspexi, quod de mucilagine, dum expellitur, atrescente, testimonium luce clarius perhibet. Substantia, vel natura, hæc tandem valde contabescit & maxima ex parte disparet.

OBS. Sphæria mammiformis *Hoffm. crypt. I. p. 13. t. 3. f. 2.* cum nostra in omnibus fere adeo congruit, ut pro ejus varietate jure optimo haberi videatur.

Figurae explicatio.
Tab. XIV fig. 112.

a. Sphæria magnitudine nativa delineata.

b-d. Sphærulæ adauctæ.

- b. Sphærula ad perpendiculum dissecta, quo sacculus Weigelianus & ora substantiæ fungi, ad orificium capsulæ per mucilaginis ejaculationem inquinata, fit contemplabilis.
- c. Sphærula a sede sua remota.
- d. Alia jam grandævis verticaliter dissecta, in qua sacculus Weigelianus (integumentum internum rubrum) una cum tapetio Batschii (integumento candido) ob oculos ponitur.

37. SPHAERIA *cespitosa.*

S. composita, hydnoides lamellata, globoso-cespitosa, aggregata, atra; lamellis radiatis, inferne connatis, apice sphæruliferis.

OBS. Admodum cum hac concordat Sphæria brandeburgica *Villarsii delph. p. 1057. n. 7.* sed lamellarum apices digitati non sunt in planta gallica.

Species hæc abnormis epidermidem ramorum demortuorum Sorbi aucupariæ gregatim perrumpit tuberculis rotundis, ac ellipticis, viciae ut plurimum magnitu-

 dine

dine, atris. Quæ si lente dispiciuntur vitrea, Sphæriæ admirabilem fabricam oculis exhibent, lobis, seu lamellis planis, obvoluto-radiatis, præduris & quasi resinosis, inferne connatis, apice vero subdilatatis & digitatis, constantem. Omnia substantiam e mucilagine obduratam annunciant, cujus color nativus luridus jam in superficie atratus apparet. Sphærulas quas voco, processus dactyloidei ejusdem substantiæ sunt: quare pro Tremellæ specie fungillus putari potest; at enim vero cum Sphæriæ non solum bene multæ naturam lamellosam prodant; sed inter mihi notas una saltem inveniatur, itidem gelatina duritiem induente constans & sphærulas consimiles, h. e. solidas, cylindricas, similares, e visceribus quasi suis per superficiem globosam protrudens, cujus descriptionem strictam in aliud tempus reservo, cum genere hoc annumerandam censui. Obvenit mihi hæc Sphæria Majo.

OBS. Conspersam sæpissime vidi pulvisculo dilute cinereo. Num semine?

Figurae explicatio.

Tab. XIV fig. 113.

a. Sphæriæ sex magnitudine ac situ naturali pictæ.
b. Sphæria adaucta, ut, epidermide rupta quasi consepta, apparet.
c. Sphæria adauctior, demto epidermidis fissæ cingulo.
d. Sphæriæ admodum ampliatæ & prope basin transversim sectæ segmentum inferius.
e. Lamella quam maxime aucta, uti per verticem dissectæ interna species in oculos incurrit.

**) *Globiferae.*

38. SPHAERIA *cylindrica.*

S. simplex, globifera, cylindrica, sparsa, nigra; globo spermatico candido.

Existunt a ligno carioso saligno sparsim Sphæriæ cylindricæ, apice obtusæ, nigræ, læves, duriusculæ, vix visibiles, repletæ massula farinaceo-viscida, quæ ex earum orificio pertuso globuli forma ejusdem coloris expellitur, mox in pastam rigescit, ac tandem dejecta fatiscit.

Figurae

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 114.

a. Fungilli e ligno erumpentes, ut magnitudine nativa confpiciuntur.
b. Sphæria lente aucta, ligno infixa.
c. Sphæria ad perpendiculum fecta.

39. SPHAERIA *parabolica.*

S. fimplex, globifera, parabolica, lævis, aggregata, nigra; globo fpermatico livido.

Non nifi oculo armato contemplabilis. Pullulat confertim e lignis putrescentibus humidis, figura parabolica, fuperficie lævi, fuperne nigra, inferne fusca. Fabricam internam ob molis parvitatem fcifcitare non potui; aft apicem perforatum fenfi. Prodire ex hoc oftiolo vidi guttulam vifcidam, coloris ex lurido lividi, cito infpiffatam, tum vero arentem & deciduam. Capfula tenella, gelatinofa. Septembri. Plantula, uti præcedens, perrara.

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 115.

a-d. Sphæria admodum aucta
- a. de ligno protuberans;
- b. adulta, fructificans;
- c. confenescens.
- d. ligno effoffa.

40. SPHAERIA *conica.*

S. fimplex, globifera, conico-tomentofa, aggregata; globo fpermatico flavo, atrescente.

Admodum parva, agminatim crescens, figura in pyriformem fatis quadrante; fed in fitu naturali confpecta, h. e. bafi fedi fuæ inhærens, pyramidalis cernitur. Capfula nigra, cujus ftructuram intrinfecam quominus explorarem, molis tenuitas vetuit, tomento fubraro livido eft obfita. Guttula e poro ascendens fordide flava

 primum

primum est & subpellucida; sed condensata colorem jam mutat in piceum & globulus, antequam decidit, fit nitidissimus. In ligno arido Coryli. Aprili.

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 116.

a. Fungulorum acervuli magnitudine naturali depictorum.

b-e. Sphæria adaucta

b. primum comparens;

c. adulta, guttula ebulliente;

d. senior, guttula in globulum atrum conversa.

e. Eadem Sphæria, uti ligno exsculpta cernitur.

41. SPHAERIA *subulata.*

S. simplex, globifera, subulato-granulata, aggregata, fusca; globo spermatico flavo, atrescente.

Obviam habui in exsiccati Agarici aurati (*Fl. dan. t.* 980) superficie denso agmine luxuriantem. Statura unius fere lineæ; figura coni elongati, basi convexa; superficies granulata, coloris fusci, initio dilutioris, sed posterius saturatioris. Apicem vidi (Hypoxylorum more) pulvisculo albo conspersum; sed interiora fungilli minimi & gracillimi rimare non valui. Guttulam explodit aureo colore nitentem, pellucidam, egressu ipso ovalem. (Sic a me est depicta; sed ad modum aliorum fungorum hydrophororum formam hanc primogeniam, ovalem, posthac in globosam transire, nullus dubito.) Cum exempla a me lecta & capsæ papyraceæ indita, tempore quodam interjecto, reviderem, globulos omnes deturbatos in atrum pulverem jam resolutos inveni: certo igitur guttula condensatur, colorem mutat & fatiscit. Capsula junior natura mollitiuscula gaudet, sed rigida postmodum invenitur. Conspexi fungillum ut qui maxime rarum Septembri.

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 117.

a. Agmen Sphæriarum nativa magnitudine depictarum.

b. d. e. Sphæria adaucta, fungo decrepito inhærens, ut cernitur,

b. proveniens;

d. fructificans;

e. nutante

α. nutante acumine languescens.

c. Sphæria adauctior a sede sua semota, ut tempore fructescentiæ conspicienda venit.

42. SPHAERIA *dubia*.

S. simplex, globifera, elongato-attenuata, aggregata, grisea; guttula spermatica subpellucida, alba, lutescente.

*. Fungulus lineam & quod excurrit altus, propemodum, cylindricus, superne attenuatus, mollilusculus, colore griseo, tantillum in hyalinum vergente, ad apicem deorsumque flavo, cui fulvi quid admixtum est; superficie lævi, attamen ad basin tomentosa. Guttula, gelatinæ albidæ similis, globosa, semipellucida, flavescit. Conspicatus sum germinantem in alburno rami querni, carie infestati, Septembri.

OBS. Ad plantulæ oppido minutæ delicatæque interna indagandæ cultellum in subsidium vocare mihi non licuit. quamobrem cum globuli gelatinosi nec consistentiam, neque colorem stramineum porro immutari observaverim; quin illum postmodo obductum pulvisculo concolore videre mihi visus sim, vereor admodum, ne de Sphæriis eximenda & ad Stilba ableganda sit.

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 118.

a. Fungillorum grex magnitudine naturali depictorum.

b. Fungorum adauctorum trias, duobus inferne connatis.

43. SPHAERIA *penetrans*.

S. simplex, globifera, globoso-acuminata, collabescendo concavescens, aggregata, nigra; globo spermatico atro.

α. Patella.

Minimis sui generis merito associatur, cum puncto paulo major appareat. Crebro innascitur, mense Septembri, caulibus plantarum putrescentibus, aggregata, quin conferta. Capsulæ nigræ, læves, nitidæ, globosæ, vertice acuminato, pondere mucilaginis, in guttulæ formam expressæ & postea in globulum, omnis nitoris expertem, coagulatæ, deprimuntur adeo, ut tandem in Patellæ formam excaventur;

ventur; globulis ipsis tum decidentibus. Sphæria hæc initio plane est demersa; at succrescendo sensim e cortice, in quo nidulatur, ad hujus superficiem tendit, eamque demum superat.

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 121.

a. Sphæriarum grex, magnitudine nativa depictarum.

b-f. Sphæria per lentem visa.

b. extuberans;

c. adulta jamque dimidia sui parte ultra superficiem corticis caulini elevata;

d. corticem hunc tota quanta supereminens; sed & consenescendo jam depressior facta;

e. exoleta et tum perfecte concava;

f. nondum collapsa, ut verticaliter secta apparet.

β. compressa.

Varietate α paulo major, corticalis æque ac lignaria, lineari plerumque tractu confertimque proveniens, capsulis ovato-compressis, nigris, lævibus, sæpe deflexis. Ligno adhuc plane demersa jam fructificat. Globulus spermaticus, ater, admodum, postquam induruit, nitet. Varietas hæcce nunquam collabescit.

Figurae explicatio.

Tab. IX fig. 74.

a. Sphæriæ magnitudine naturali repræsentatæ.

b. Sphæriæ adauctæ.

44. SPHAERIA *Peziza.*

S. simplex, globosa, hydrophora, aggregata, rubens, collabescendo concavescens.

Capsulæ perfecte globosæ, læves, satis duræ, friabiles, primum flavæ, postea croceo miniatæ, tomento brevissimo ac delicatissimo, candido, obsitæ, magnitudine seminis Milii, gregatim stipites cæsarum fagorum & betularum, nec non lignum salicum cavernosum incolunt. Repletas semper inveni latice limpidissimo, qui, quo demum

demum pacto & quanam sub forma protrudatur, dicere nequeo. E capsula vero hunc exturbari inde conjectatur, quod fungus adultus collabescit & tandem in modum cupulæ depressus cernitur. At vero in vertice funguli observatur macula rotunda, colore vividiori saturatiorique conspicua, ubi certissime, sed modo mihi quidem incognito, humor ille crystallinus seu perspirat; seu alio quocunque modo excernitur; porum enim capsulæ nondum distincte conspicatus sum. Sphæriæ senescentis color dilutior ac languescens fit; margo autem denique rugoso-crenulatus apparet; fibrillis capillaribus, ad morem Pezizarum, ligno affigitur. Visendam se mihi præbuit aliquoties aestate ac autumno. (Julio & Octobri.)

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 122.

a. Sphæriarum cohors, magnitudine naturali repræsentatarum.

b-e. Sphæria ampliata

b. junior;

c. adulta;

d. decrepita;

e. ad perpendiculum in aetatis flore persecta.

45. SPHAERIA *Acrospermum*.

S. simplex, globifera, cylindrico-ventricosa, pulla, conferto-aggregata, collabescendo strigosa.

α. nigra,

Magnitudine variat, sæpius vix lineæ dimidio, interdum vero sesquilineæ aequali. E ligno putrescente quercino agmine plerumque conferto progerminat, Hydnum tum nigrum idque minutissimum mentiens. Superficies lævis, aequalis, aspectu nigra, per lentem visa colorem saturatius fuscum prodit; forma plus minus cylindrica, in medio fungo obsolete ventricosa, cernitur, quare eodem forte jure elongato-ovalis appellatur. Apex ferme parabolicus nitorem quendam habet; sed perforatum distincte non vidi; nec, ut Sphæria ipsa, tandem fit strigosus. Conspersum, exeunte Martio, vidi pulvisculo tenerrimo, candido; repletas autem capsulas mucilagine notissima, livida, et subinde tapetio, jam sæpius dicto, candido Batschii indutas inveni. Natura earum gelatinæ sensim indurantis. Superficiem ligni,

ligni, cui innascuntur, ſemper ferme atramento quaſi tinctam obſervavi. Fructificationem non vidi; ſed vix dubium ſubeſt, quin Sphæriis globiferis ſit adjungenda hæc noſtra, quam Martio ac Aprili menſibus, nec non Septembri, obviam habui.

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 119.

a. Sphæriæ aggregatæ, magnitudine naturali pictæ.

b-d. Sphæria adauctior

b. adulta;

c. inveterata;

d. ad perpendiculum ſecta, comparente intus tapetio candido Batſchii.

β. tricolor.

Figura in hac perfecte eſt cylindrica. Globulus ſubpellucidus, nitidus cum fungo quaſi concretus videtur. Color illi atro-rufus, ferme ſpadiceus; ſed Sphæriæ ipſi nigro-fuſcus, quæ ad apicem cinereo pulviſculo obducta cernitur. Menſura fungilli unius lineæ; ſedes rami querni, putreſcendo jam excorticati. Autumno varietatem hanc interdum vidi, priori longe rariorem.

Figurae explicatio.

Tab. XV fig. 120.

a. Quaternio fungillorum, magnitudine naturali delineatorum.

b. Fungulus, mole per lentem aucta.

46. SPHAERIA *gelatinoſa*.

S. compoſita, globifera, pulvinato-gelatinoſa, lutea, monoſticha; globulis ſpermaticis ſtramineis.

α. lutea.

Ligna in uliginoſis putreſcentia inhabitare amat Sphæria hæc gregatim ſparſimque creſcens & magnitudine admodum, h. e. a ſemilinea usque ad hujus triplum varians. Figura rotundata, ſubangulata, vel ad pulvinaris, vel ad placentæ ſimilitudinem accedens; color ſtramineus; ſubſtantia fungi molliuſcula, propemodum gelatinoſa, corticis (ſaltem conſpicui & ſeparabilis) expers. Superficies lævis, nitore omni orba, aequalis; ſed mature diſcus Sphæriæ adoleſcentis papulata ſit,

tum

tum vero pustulis hisce ruptis extuberant papillæ, sive orificia, sphærularum unico solum tabulato, sed proxime superficiei, subjacentium. Figura earum globosa est, vertice, seu papilla, in conum elongato; color flavus, in papilla vivide croceus. Excussam ex his vidi pastam globosam, dilute citrinam, denique fatiscentem. Conspicatus sum interdum Sphæriam hanc memorabilem ac rariorem Septembri.

Figurae explicatio.

Tab. XVI fig. 123.

a. Sphæriæ gregatæ, ut oculo haud armato cernuntur.

b-f. Sphæria per lentem vitream visa

- b. adolescens;
- c. eadem ad perpendiculum dissecta.
- d. Sphæria adauctior fructificans.
- e. Sphærula de sede sua revulsa.
- f. Eadem una cum globulo spermatico ictu verticali dissecta.

β. viridis.

Lignaria, ut præcedens, ejusdemque figuræ, substantiæ, coloris ac magnitudinis. Comparet post imbres autumnales sub specie globuli pusilli, minutissimo tenerrimoque tomento candido (num polline?) obducti; sed sphæricam formam cum pulvinata, colorem autem candidum cum stramineo commutat: tomento nempe illo candido, seu, si mavis, pulvere, mature evanescente. Cuticula fungi (ast a pulpa inseparabilis) quasi papyracea, initio æqualis, sed in senescente rugosula fit. Colliculatus cernitur discus, sphærularum papillis ubique punctorum, seu potius granulorum, nigrorum instar eminentibus; attamen revera non sunt nigræ, sed perivirides, mucilagine ejusdem coloris repletæ. Substantiæ albæ ac succulentæ fungi immersæ sunt. Fructificationem nondum vidi. Varietatem hanc, amœnissimis simulque rarissimis Sphæriis annumerandam, bis solummodo huc usque reperi: una vice Septembri, altera Octobri.

Figurae explicatio.

Tab. XVI fig. 124.

a-c. Sphæria magnitudine naturali depicta

- a. protuberans;
- b. increscens;

c. adul-

riæ minimæ, globosæ, atræ, subtilissime punctatæ, massam aspectu ceream, albentem (e mucilagine dubio procul coagulatam) includente. Inhabitat fungillus agminatim foliorum siccorum medullam & succrescendo mole sua auctiori paginam eorum aversam in colliculos jam dictos elevat; sed simul Sphæria quælibet paginam folii adversam diametrali plaga leviter fornicat. Capsula sphærica post fructificationem cupularis, seu hemisphærica, apparet, testimonis gravissimo, ejus hemisphærium inferius, dum per ostiolum exprimitur mucilago seminifera, motu quasi convulsivo vique maxima sursum, seu ad verticem & concamerationem fungi superiorem, rapi ibique quasi agglutinari: quo fit, ut tum hemisphæricus ille appareat. Sed explosus ex hujus orificio liquor viscidus, ut inde natus stylus spermaticus, illico congelantur, colore illius nativo in fulvum, apicem versus lutescentem; ad ostiolum autem capsulæ versus nigrescentem, mutato. Cum isthoc capsulæ poro postea ita concretus cernitur, ut, cum in ipso insertionis loco eodem hujus atro colore gaudeat, corpus simplicissimum tubæforme oculis scrutantibus objiciat. Fungum vernalem Majo legi.

OBS. Nonnunquam Sphæriam in superficie foliorum supina fructificare vidi.

Figurae explicatio.

Tab. XVI fig. 128.

a. Sphæriæ, magnitudine naturali pictæ, greges repræsentantur.

b-i. Sphæria ope lentis vitreæ adaucta.

- b. Sphæria sub pustula latens.
- c. Alia, stylo spermatico hanc jam nunc rumpente.
- d. Alia, stylo hoc jam toto quanto prominente.
- e. Eadem hoc pacto sistitur, ut pustula utraque, hinc inde illam operiens, una compareat.
- f. Sphæria senior, pagina, seu lamella, utraque folii illam foventis ad perpendiculum dissecta.
- g. Eadem, ut detracto integumento superiore ac inferiore cernitur.
- h. Sphæria nondum collabescens per verticem, una cum folii complectentis segmento, verticaliter persecta, quo nidus fungulí, aeque ac hujus figura, incipientis fructescentiæ tempore, dilucide ob oculos ponuntur.

i. Sphæria,

ℏ. Sphæria, tempore hoc elapſo, ſimilem in modum diſſecta, quo ſtyli ſpermatici coalitio cum capſula, colorque illius, ex fulvo baſin verſus in atrum gradatim tranſiens, fit contemplabilis.

50. SPHAERIA *hyſtrix.*

S. compoſita, ſtylifera, ovalis, convexo-plana, aggregata, nigra, monoſticha; ſtylis ſpermaticis proceris, ſuperne ſubincraſſatis, cum ſphærulis connatis.

Corticalis, oblonga, primum convexa, conſeneſcendo verum complanata, ſedem ſibi ſub epidermide ramorum aridorum figit, de qua extuberans cuticula rupta conſpicitur. Menſura ejus diametro culmi triticei aequiparanda. Medulla fungilli fibroſa quidem, ſed laxius cohærens, coloris e cinereo rubentis, cortice tenuiſſimo lævi, nigro obtegitur. Sphærulæ atræ, læves, baſi compreſſæ, vertice autem in conum obtuſum productæ, in unico tractu, cuti huic contiguo, collocatæ conſpiciuntur. Mucilagine vulgatiſſima, viridi-griſea, repletas vidi. Styli nigri inde nati, proceri, rudes, ſubarcuati & apicem verſus ſæpiſſime incraſſati ſimulque compreſſi, cum oſculo capſularum ita connati ſervantur, ut nullum hujus veſtigium ſuperſit. Facile decidunt, nec apprime rigent. Octobri gregatim creſcentem reperi.

OBS. 1. Vidi varietatem aeſtivam, minimam, ſubſtantia potiſſimum nigra ab hac diverſam, ſed fortaſſis & in noſtra hæc demum fit nigra.

2. Non confundenda eſt cum Sphæria tentaculata *Batſch, hist.* I. *p.* 271. *n.* 30. *f.* 181.

Figurae explicatio.

Tab. XVI fig. 127.

a. Fungilli magnitudine & ſitu naturali depicti.

b. Sphæria ampliata.

c. Eadem verticaliter diſſecta.

d. Sphærula adaucta, ut e nido ſuo extracta apparet.

e. Sphærula fructificans dimidiata.

51. SPHAERIA *Ceratoſpermum.*

S. compoſita, ſtylifera, ſubrotunda, pulvinato-convexa, aggregata, nigra; ſphærulis bifariis; ſtylis ſpermaticis ſcabro-rudibus, cum iisdem connatis.

Ceratoſpermum nigrum minimum diſcoides *Mich. P. G. p.* 125. *n.* 2. *t.* 56. *f.* 1.

α. ſtrigoſa.

Sphæriæ proxime præcedenti perquam ſimilis; ſed hæc aliquantum major, bilinearis nimirum diametri, magisque convexa & plerumque rotundata. Cortex niger, lævis, aequalis, a ſubſtantia fungi inſeparabilis. Hæc fibroſa, minus compacta, alba, languide demum fuſceſcens. Sphærulæ globoſæ, nigræ, maxima ex parte fœcundæ ſunt, tumque ſtylum ſatis longum, ſuperficie ſcabrum, ſtrigoſum & longitudinalirer quaſi ſulcatum expellunt, e mucilagine livido-lurida paullatim obdurescentem, cito vero nigrescentem, quem apice pulvere albido interdum conſperſum vidi. At enim adſunt & aliæ ſphærulæ globoſæ, concolores, aſtomæ, inferiora foventis ſubſtantiæ, ſeu medullæ fungi, tenentes: hæ, cum nunquam ſtylum ſpermaticum producunt, pro ſterilibus jure meritoque habentur. Sacculo, ſeu tunica unguinoſa, (mucilaginis ſpermaticæ reſiduo coagulato,) utrarumque capſularum parietes internos vidi laqueatos. Reperi fungillum, cortici Roſæ caninæ demortuæ gregatim innatum ejusque epidermide fiſſa obſeptum, Julio.

Figurae explicatio.

Tab. XVII fig. 131.

a. Fungilli tres magnitudine nativa repræſentati.

b. Sphæria ampliata.

c. Eadem admodum aucta, ut verticaliter diſſecta conſpicitur.

d. Sphærula fœcunda, adauctior, uti, eodem modo una cum ſtylo ſpermatico perfecta, apparet.

β. farcta.

In paucis modo varietati α convenit. Medulla nempe Sphæriæ, ſphærulas fovens, his ferme omnino farcta invenitur, quarum attamen hæ, quæ cortici ſunt contiguæ, ferme ſolæ videntur ſtyligeræ eſſe. Styli ipſi rudes & interdum obſolete articulati. Cortex lævis, aequalis, membranaceus, ſeparabilis. Ambitum Sphæriæ, in ramis ramulisque varii generis putreſcentibus obviæ, rotundum, ſed & ovalem interdum inveni admodumque convexum. Vernalis eſt & medio jam Martio menſe fructificantem, depulſis tum humore viſcido cinereo turgidis, obſervavi.

OBS. Obtegitur varietas hæc fere ſemper, quando exolevit, planta quadam minutu ligna, byſſum arcuatam, alopecuroidem ſimulante, de qua alio tempore uberius & fuſius diſputabimus.

52. SPHAERIA *fragifera.*

S. composita, stylifera, plana, nigra, monosticha; stylis spermaticis e singula capsula successive protrusis, brevissimis, coadunatis.

In fragmine assulæ putrescentis quernæ vidi hanc Sphæriam, sed non integram, quare de ejus magnitudine ambituque, forma nihil pronunciare possum. Crustam autem vidi superficie scabram, nigram, quæ vero, per lentem vitream curatius investigata, tuberculis minimis, fragiformibus, nigris, dense obsita apparuit. Constat quodlibet eorum stylis spermaticis nonnullis, (6–8) ex eodem sphærulae poro iterato nisu expressis, qui cum breves admodum sint, & antequam obdurescunt, invicem leniter confluant, figuram inde fragi, seu, si mavis, nucis pineae, utcunque obtinent. Sphaerulae ad aciculae minimae capitulum magnitudine accedentes, ovatae, atrae, laeves, nitidae, immersae sunt substantiae apparenter cereae, coloris e cinereo in glaucum vergentis. Investitas interne sacculo Weigeliano vidi. Condonavit me peramanter exemplo hujus fungilli unico, jam descripto, clariss. *Timmius*, quod autumno a se lectum testatur.

Figurae explicatio.

Tab. XVII fig. 132.

a. Segmentum ligni, cui innata est Sphæria.

b. Sphæriæ recta præsectæ & a ligno separatæ frustum.

c. Sphærula aucta in statu fructificationis. (Denuo massa Sphæriæ, seu medulla, cui immersa erat illa, & relicta modo corticis fungilli particula.)

d. Sphærula ampliata in eodem statu repræsentatur, dissecta directione verticali in hunc modum, ut tum corticis, medullæque Sphæriæ; tum vero & ligni, cui innati est, portiuncula oculis subjiciatur.

53. SPHAERIA *versipellis.*

S. composita, stylifera, polymorpha, convexo-bicorticata, nigra, densa, monosticha; sphærulis biformibus; stylis spermaticis obsolete nodosis, subuncinatis.

Lichen-agaricus crustaceus crassus &c. *Mich. G. P. p.* 104. n. 3. t. 54. *f.* 1.

Sphæria maxima convexa nigerrima *Hall. hist. p.* 122. n. 2192.

Sphæria

Sphæria maxima *Web. spicil. p.* 286. *n.* 801. *Dicks. crypt. p.* 23. *Wigg. holf. p.* 84. *n.* 939.

Lycoperdon fraxineum *Huds. angl.* 2. *p.* 641. *n.* 3.

Sphæria deusta *Hoffm. crypt.* I. *p.* 3. *t.* 1. *f.* 2. *Timm. Megap. p.* 274. *n.* 1176.

Sphæria hæc vulgaris quidem admodum est, cum frequentissime truncis demortuis Fagorum adnata inveniatur; sed obveniunt in illa plura nondum evulgata & uberiori descriptione haud indigna. Versipellis omnino nomine insigniri meretur, cum faciem suam aetatis decursu plus una vice mirum in modum mutet. Ineunte scilicet vere provenit specie expansi gelatinoso-tomentosi, repentis, candidi, rotundati, vel ovalis, pollicaris, bipollicaris diametri, margine repandi. Sed maculis orbicularibus aggregatis, mox distinguitur ejus superficies, ceu speculis depressis, diametro 2-4 lineari; pulvisculo amœne glauco obductis, paulatim vero perfecte sic confluentibus, ut integer expansi discus unicum speculum jam efficiat, pulvere dicto superstratum, margine tumido solum excepto, colorem nativum nondum mutante. Aestate autem appropinquante substantia fungi gelatinosa in fibrosam lentamque, quin demum in ligneam ferme Agarici quercini L. obdurescere incipit; margo autem jam lævis fit magisque repandus, quid? quod subinde inciso-lobatus. Interea discus magis explanatur simulque corrugatur in centro, ubi rugæ hæ partim in tubercula polymorpha postmodum abeunt. Superficies inferna, qua fungus ligno stipitum adhæret, jam nigro-fusca, inæqualis & exasperata invenitur. Substantia ipsa succulenta, est ac candida, inferne plerumque rubens, et punctis cum conspiciatur notata confertis, nigris, in eadem, ut videtur, serie collocatis, fasciata quasi apparet: jamque sphærularum rudimenta ovalia, gelatinosa, dilute fusca, cernuntur. Fungus aetate eo procedens Lichenibusque coriaceis decumbentibus haud multum absimilis factus, vel excutere, vel amittere incipit pulvisculum illum glaucum, in quo pollen genuinum agnoscere parum sane abest, quin cogamur. Nunc vero tandem Sphæriæ faciem induere hic noster occipit: discus enim, huc usque planus, jam fit convexus, centro depresso, & sic bovillum renem haud male refert, cum ambitus ejus plerumque sit ellipticus, auriculæ similis, in diametrum sæpe triuncialem, quin interdum quadruncialem, succrescendo dilatatæ; superficie inferiore in præsenti nigra, obsolete concava, ejusque centro in formam coni brevis, inversi, umbonato, cujus, ceu radiculæ, ope ligno

caudicino

caudicino inhæret nutriturque fungus. Color ſuperficiei lævis, ne margine quidem excepto, nunc eſt fuscus; ſed ex fusco jam in nigrum vergens. Ipſamet cuticulam ſiſtit fungi bicorticati membranaceam, tenuem, jam colliculatam puſtulis confertis, quas concient ſphærulæ in medullam Sphæriæ primum demerſæ, ſed impulſo inteſtino ad cutem ejus propius ſemper tendentes, usque dum papilla ſua huic infigantur. Perforant, inquam, papilla cutem fungi, ſeu corticem ejus interiorem, ſed neutiquam, exteriorem, ſeu cuticulam; hanc vero in puſtulas jam memoratas, denſas, hemiſphæricas elevant & diſtendunt mole ſua globuli byſſini, quorum jam ſæpiſſime memini, ex orificio capſularum ante mucilaginis ipſius ſementivæ exploſionem exſilientes. Sed cum ejusmodi globulus de more contabescat evanescatque, in loco, ubi jam puſtula erat, poſthac vovea cupulæ forma cernitur, cujus de meditullio Sphærulæ papilla atra jam protuberat. Mucilago hæcce ſub initium autumni e capſulis expellitur inque ſpeciem ſtyli atri, ſcabri, ſeu potius leviter nodoſi, (conſtat enim glebulis coagmentatis,) & pedetentim obdurescentis figuratur, qui pondere ſuo ſæpiuscule vel arcuatus, vel uncinatus, plerumque vero decumbens conſpicitur & in minutiſſimum pulverem fatiſcit. Et nunc conſenescere incipit Sphæria, magis magisque nempe forma ejus convexa augetur, admodum jam colliculoſa quoque & angulata, ſimulque durior, fit deuſtaque videtur, & in margine ſæpenumero apprime undulata conſpicitur; ſubſtantia ipſa, jam plane exſiccata & friabili, adeoque tandem contabescente, ut ferme non niſi cutis de ea remaneat; lamella inferna fungi ad ſphærularum baſin prorſus attracta. Sphærulæ ovales, laeves, interdum verrucis ſparſis aſperatæ & lineam dimidiatam longæ, duplicis ſunt ordinis: fœcundæ nimirum & ſteriles. Priores papilla ſatis eminente (ſuccrescente, ad modum aliarum, ut mihi ſit veriſimile) ſunt inſtructæ, & ſolæ globulum byſſinum evomentes, colliculos illos minutiſſimos, in epidermide fungi conſpicuos, producunt; poſteriores non niſi papillæ rudimentum produnt. Epidermis demum nigra; ſed cutis ipſa Sphæriæ atra, reſinoſa, cum diſſecatur, nitida cernitur & floccis albidis congeneribus, (an globulis forſan byſſinis abortivis?) intertexta. Medulla fungi tempore fructescentiæ adhuc albet; ſed colore jam in cinereo-fuscum aperte vergente; paulo poſt vero e fusco in ſpadiceum, badium, nigrescentem & tandem in nigrum tranſit. Mucilagine livida plenas capſulas interdum vidi, interdum tapetio nobili Batſchii ſtratas, alioquin inanes.

OBS. 1. Si pulvisculus ille glaucus, cui immixta quandoque filamenta tenuissima, araneæ staminibus persimilia, vidi, pollen Sphæriæ non est; ecquid est? Si illud autem re vera est; quid, quæso, de globulis byssinis, ex mea hypothesi polliniferis judicandum demum erit? Heu, quantis adhuc tenebris hic omnia sunt circumfusa!

2. Memorabile & hoc mihi videtur, globulos hosce, crucem dixerim Botanicorum, in Sphæria nostra, uti in subsequente, intercutaneos esse.

3. Descriptio Micheliana *Lichen-Agaric. ord.* II. *n.* 1. *p.* 104. Sphæriæ nostræ faciem aestivam adumbrat, quemadmodum a nobis Fig. 129. c. est repræsentata.

Figurae explicatio.

Tab. XVII fig. 129.

a-e. Sphæria magnitudine naturali depicta.

a. Recens orta, sed speculis pulverulentis jam in fungo gelatinoso-pubido, conspicuis.

b. Adultior, polline discum integrum obducente, margine verum jam glabro & detumente.

c. Aetate florens, instante fructescentiæ tempore.

d. Consenescendo tuberculoso-lobata varieque crispata.

e. Sphæriæ verticaliter dissectæ frustulum.

f-h. Sphæriæ auctæ segmina.

f. Fragmentum Sphæriæ fructificantis, ad amussim præsectæ.

g. h. Segmentum adauctius, Sphæriæ sistens cuticulam cutemque, fungi substantiam & puncta nigra (uti scilicet dissecti apparent ductus concolores, succum nutricium sphærulis advehentes) nec non superficiem ejus inferiorem. Præsertim hic exhibentur dimidiatæ

g. Sphærula sterilis;

h. Sphærula fœcunda, tempore fructescentiæ papilla globum byssinum jam penetrans.

i. Sphærula fœcunda, lentis ope ampliata, uti ejus papilla post fructificationem e fundo voveae, a velo globoso, fugaci, excavatæ, eminet. (Libera sphærula repræsentatur, corticis fungi particula solummodo huic adhærente; eo consilio nempe, ut cavernula ipsa papillæque in hanc insertatio eo melius illuceant.)

54. SPHAE-

54. SPHAERIA *tunicata*.

S. compoſita, ſtylo-cirrifera, ſubovalis, tuberoſo-bicorticata, obſolete caulescens, fusca, monoſticha; tunicis, ita ut ſphærulis biformibus, connatis; velis particularibus confluentibus, fugacibusque.

Valſa tuberoſa *Scop. carn.* 2. II. *p.* 399. *n.* 1415. Sed Synonyma *Mich.* huc non pertinent.

Sphæria tuberoſa *Tim. megap. p.* 279. *n.* 1177.

In Sphæria hac non minus, quam in proxime præcedente, quædam in cæteris ſpeciepus inſolitæ apparentiæ obveniunt. Figura ejus plerumque ovalis, raro rotunda, ſemper tuberoſa, creberrime aequalis, ſæpiuscule autem inæqualis & obſolete angulata, vertice nonnunquam depreſſo, cernitur. Magnitudo ejus interdum nuci Avellanæ ſuppar eſt; at haud raro menſura ferme pollicaris, quin ſedecim lineis aequalis, hic obtinet. Cutioula ejus fusca, ſenſim in ſpadiceum & poſthac in atro-rufum colorem vergens, a cute ipſa atra inſeparabilis, admodum tenuis demumque evanescens, obtegitur tomentone dicam, an pulvere? coloris e ſtramineo & fusco mixti, itidem evanescente: quare fungus conſenescens ater glaberque apparet. In baſi rudimentum caulis prominens, fuscum conſpicitur, in juniori Sphæria cylindricum; in adulta vero inverſe conicum. Conſtructio interna hanc ſpeciem a cæteris omnibus, mihi quidem notis, nomine plus uno ſeparat. Primum enim fungi ſubſtantia tota quanta, ad effigiem ferme bulbi tunicati, concamerationibus concentricis quibusdam (4-6) magnitudine variis, h. e. alia ſemper ab alia ampliori incluſa, invicemque connatis conſtat. In his, capacſſimo, ſeu extimo, fornice excepto, qui ſphærulas extemplo deſcribendas fovet, totidem tabulata, ſeu receptacula capſularum abortiva, conſpicies: ſphærulis ſcilicet, quibus excipiendis deſtinata videntur, nunquam comparentibus, ſeu potius nunquam exiſtentibus; ſed alveolis modo earum continuis, cortici cuidam imperfecto, atro, ſubnatis, comparentibus. Contabescunt quodammodo alveoli hi, ſeu texturæ levidenſis ſeptulæ, & ſuccedente tempore colorem candidum cum nigro commutant, quod cum factum eſt, ſubſtantia in maſſam pulverulentam carbonariam convertitur; centrum vero fungi arescentis plerumque excavatur & ſæpe admodum dehiseit. Ad ſphaerulas autem, uno eodemque ordine, ut jam commemoravimus, immediateque ſub cortice cellulis ſuis denſiſſime collocatas, quod attinet, omnes omnino qui-

 dem

dem obovatae, laeves nigraeque cernuntur; ſed biformatae: fœcundae partim ſcilicet, partim ſteriles, quarum priores ſolae papilla viſibili gaudent. Evomunt hae ſub ſpecie globuli byſſini araneoſam illam, cujus jam ſaepius facta eſt mentio, telam; congeries autem horum globulorum, confertim excretorum, contabeſcendo confluit in membranulam niveam, tenerrimam, intercutem: h. e. inter corticem atrum pulpamque fungi circumcirca diffuſam, at haud ita brevi poſt evaneſcentem. Sphærulæ cæterum inter ſe non ſolum lateribus ſunt connatæ; ſed baſi inſuper a ſubſtantia has excipiente mordicus tenentur. Mucilagine iſtas ſpermatophora conſueta repletas, & ſæpius tapetio nobili Batſchiano interne aulæatas vidi. Liquor ille ſeminalis e capſularum papillis, cutem fungi, alioquin aequalem, modo vix viſibili penetrantibus, fili, ſeu ſtyli, tenuis, nodoſi atrique forma ſcaturit. Nonnunquam hujusmodi ſtyli ſpermatici perquam elongati ſunt, & tum in cirri modum criſpantur; nonnunquam contra modicæ altitudinis, & tum vel ſubrectos, vel arcuatos, vel obuncos invenies; at verum maxima eorum pars cito decumbit. Textura eſt illis tam tenera, ut vel leviſſimo ſuccuſſu protinus toti corruant, in pulvisculum reſoluti: in ſingula nimirum ſemina, atra quidem, ſi nudis oculis adſpiciuntur; violacei autem ſaturatiſſimi gratiſſimique coloris, ſi per lentem ea colluſtrantur. Fungus minime rarus, polyſpermus, ſparſim, quandoque confertim, quin fasciculatim, innascitur ſtipitibus ramisque aridis Betulæ, nec non Alni, forte & aliarum arborum, Septembri menſe fructificans.

OBS. 1. En hic exemplum luculentum veli intercutanei! Fortaſſis ſtratum illud, in quo interdum Sphæriarum compoſitarum capſulæ demerſæ latent, (*Hoffm. crypt.* I. *Praef. p.* V.) nil, niſi ex ejusmodi velorum partialium confluxu obortum expanſum fœcundans vel hujus analogum quid, eſt: tum vero cum Viri acutiſſimi theoria fructificationis, generi huic peculiaris, hypotheſis noſtra de globulis byſſinis complanandis, ceu velis fœcundantibus, admodum conſentanea foret.

2. Ex jam memorati expanſi in hac ſpecie ortu ac ſacie elucescit, maſſam illam, e globulis colliquescendo coadunatis, albis, conflatam, quam e Sphæria ſiſſivela protuberare ſupra (p. 18.) annotavimus, nil, niſi ſimile velum, eſſe poſſe.

3. Pulvere viridi hanc Sphæriam, uti præcedentem, extremo aetatis gradu ſæpius conſperſam vidi, forte notabili. Conf. *Hoffm. crypt.* I, *p.* 5. *obſ.*

Figurae

Figurae explicatio.

Tab. XVII fig. 130.

a-e. Sphæriam naturali magnitudine depictam exhibent.

a. Sphæriæ tres: duæ protuberantes; tertia jam adolescente.

b. Sphæria adulta, qualis in Betulis fit obviam.

c. Eadem ad amussim dissecta, in qua concamerationum concentricarum habitus illucet.

d. Sphæria fructificans. (Exemplo, quod hic depictum exhibemus, ex Alno exsiccata decerpto.)

e. Sphæriæ geminæ connatæ, (Alni antea incolæ,) corticis fungi particula devulsa: qua in plaga jam emicant globuli nivei, e capsulis emersi, confluendo membranam intercutem, byssinam, fugacem, procreantes.

f. Segmen adauctum ejusdem Sphæriæ, plagam jam dictam, cortice ibi eliso albentem, complectens, quod eo consilio oculis hic oblique obvertitur, ut cortex fungi duplex, necnon membrana illa nivea apposite in hos incurrat.

g. Sphærularum ampliatarum rectaque dissectarum trias, media fœcunda fructificante; utraque vero laterali sterili.

evaſit; ſeu ad hoc relata ſphærularum moles nimis valde eſt imminuta. Quod reliquum eſt, parum abeſt, quin mihi perſuadeam, Sphæriam deciduam aeque, ac, quæ proxime ad illam accedit, Sph. cucurbitulam, a plantarum conquiſitoribus bene multis pro Sphæria Mori *Weig.* haberi; cum tamen haec a Viro maxime perſpicaci expreſſis verbis ſimplex declaretur: ſed fieri omnino perfacile poteſt, ut qui in Sphæriam noſtram incidit, ad receptaculum capſularum, ſub cuticula arborea deliteſcens hisque ſuperne denſe obſitum, non advertat.

INDEX.

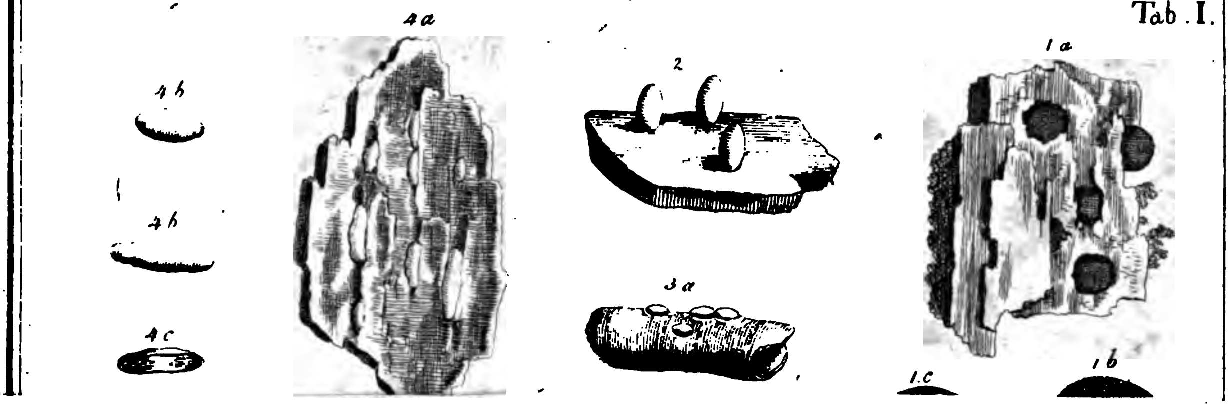
INDEX.

ERRATA.

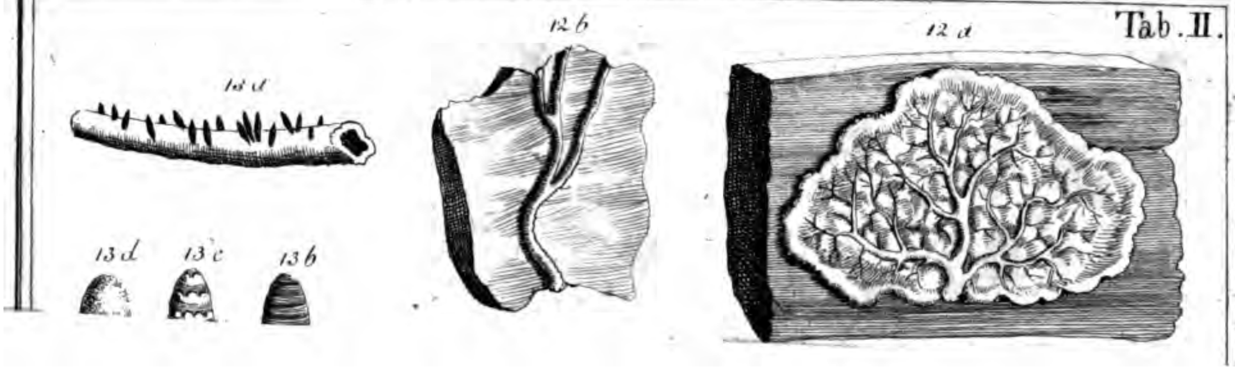
ERRATA.

Pag. V lin. 2 loco fpcieofis lege fpeciofis
VIII — 3 — Procœminari — Procœmiari; humatate — humanitate
2 — 17 — feffilibus — feffilibus
6 — 27 — ftorcorea — ftercorea
7 — 1 voci prævio fubjungatur comma.
8 — 5 loco annumerari lege annumeravi
14 — 27 — agmino — agmine
Ibid. — penult. — tribus — duobus
15 — poft vocem globofa addatur claufa,
Ibid. — 17 loco M lege X
16 — ult. — fuperiori,, „inferiori lege fuperiore„ „inferiore
25 — 11 — fiiat lege fiat
Ibid. — 13 — qua — quo
28 — 21 poft vocem fungi inferendum eft fufca,
32 — penult. loco fulvus lege fulva eft
33 — 15 poft vocem fingulis deleatur comma.
35 — 4 loco fibræ lege fibræ
Ibid. — 9 — ablescente — albescente
37 — 10 — fuscescens — fuscescens
45 — 16 — puivisculo — pulvisculo
Ibid. — 23 — globofo acuminata — globofo-acuminata
46 — antepenult. — croceo miniatæ — croceo-miniatæ
51 — 13 poft orbicularem inferendum eft ora
Ibid. — antepenult. poft fulva omiffum eft comma.
55 — 25 loco innati lege innata
56 — 13. 27 — glanco, glancum — glauco, glaucum.
57 — 19 delendum eft comma poft ipfa.
59 — 9 loco fpeciepus lege fpeciebus
60 — 29 — facie — facie.

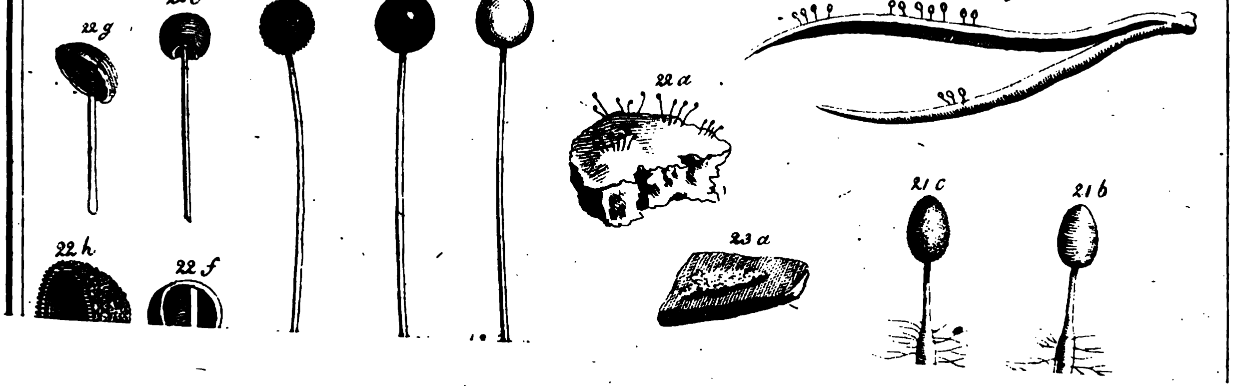
Tab. I.

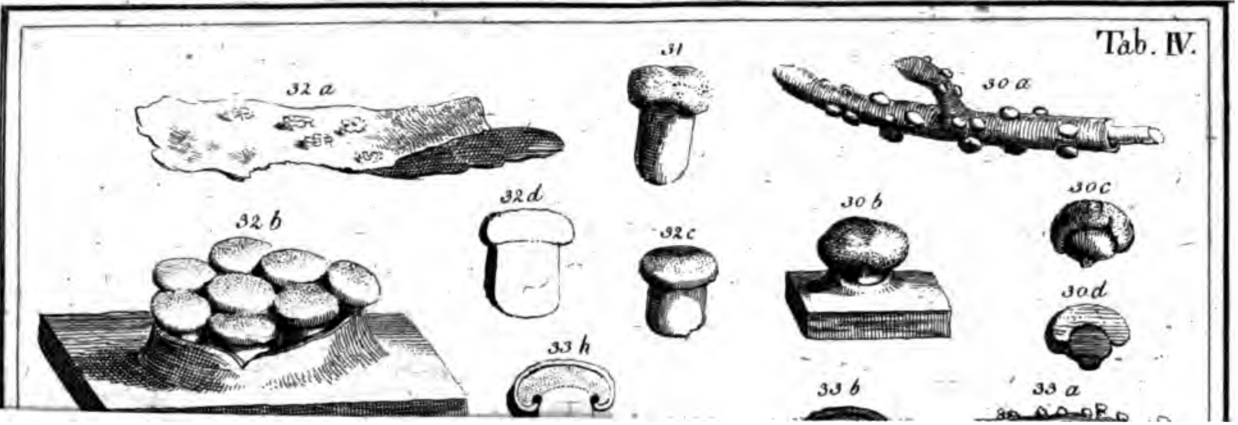
Tab. II.

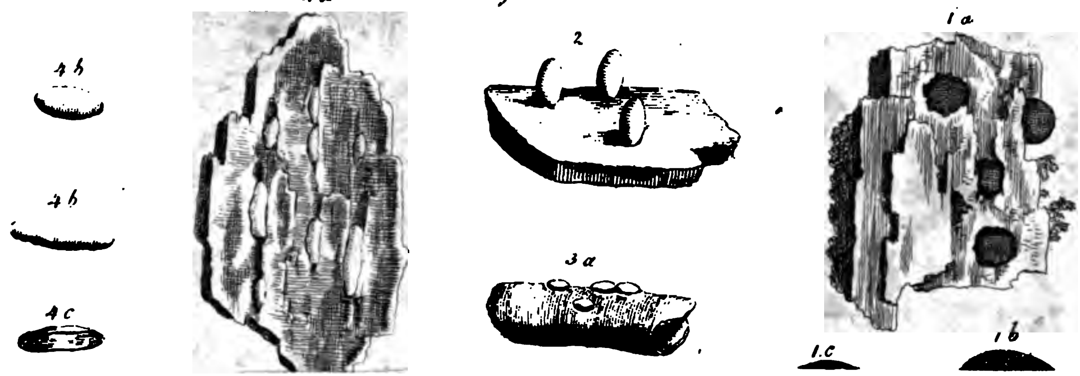
Tab. III.

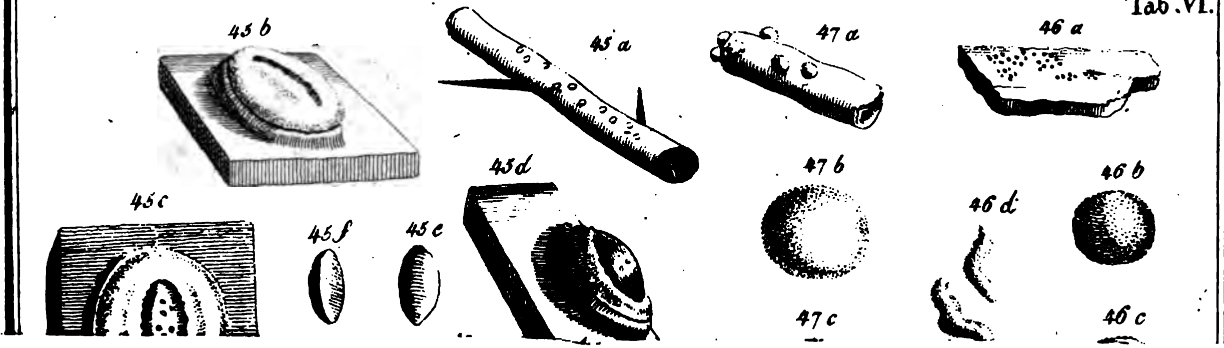
Tab. IV.

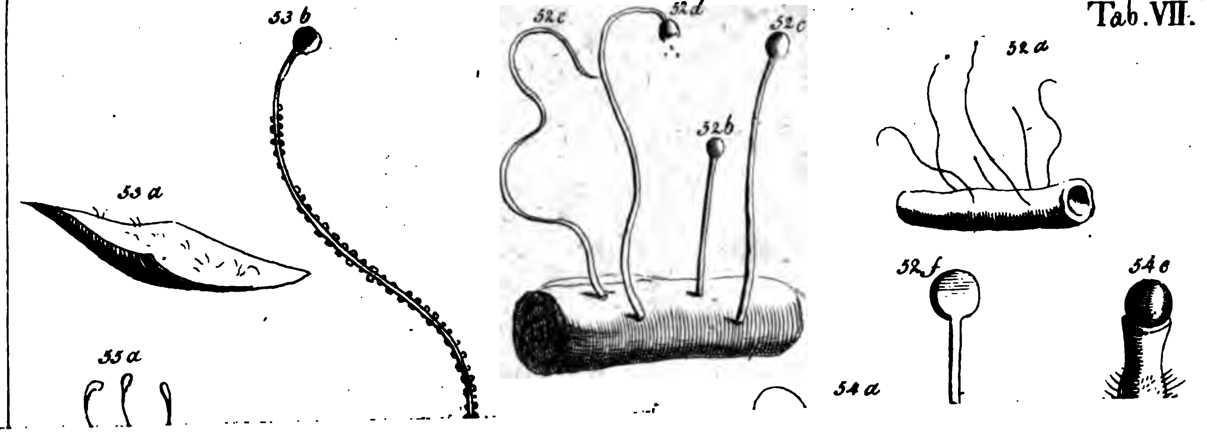
Tab. I.

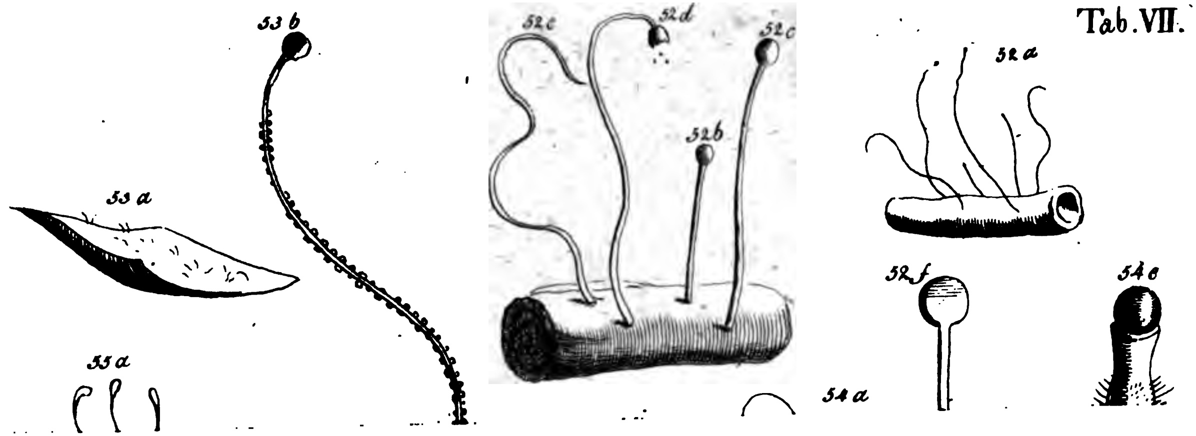
Tab. VI.

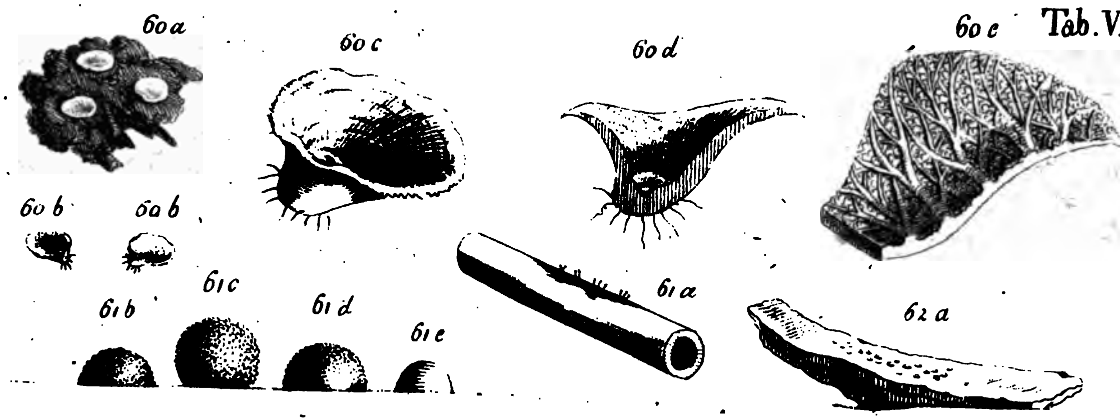
Tab. VII.

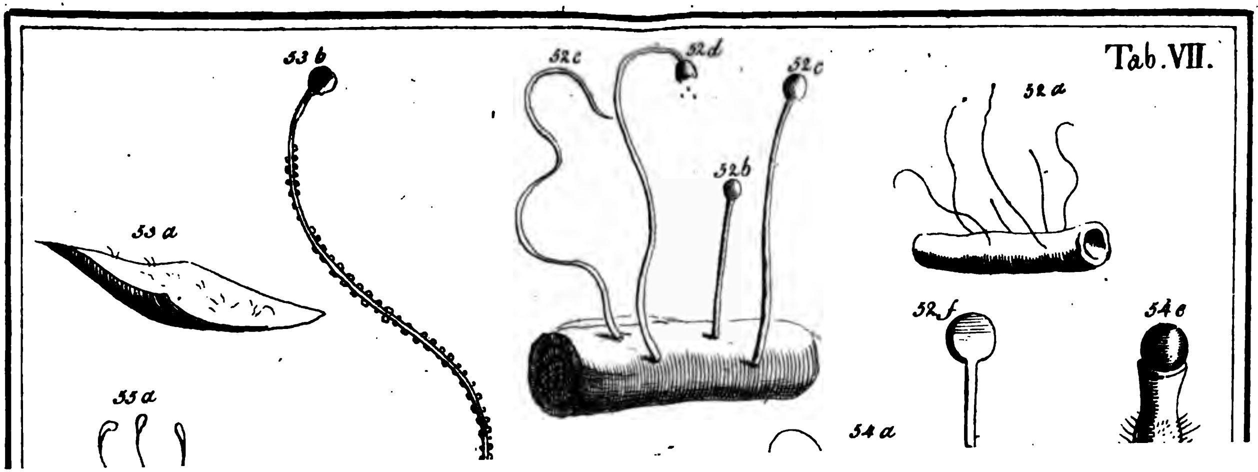

Tab. VII.

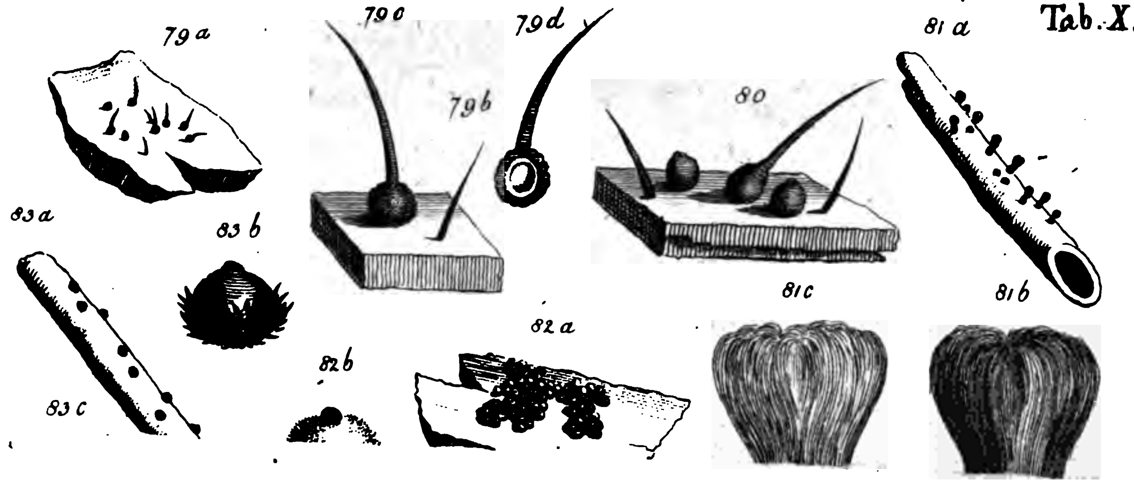

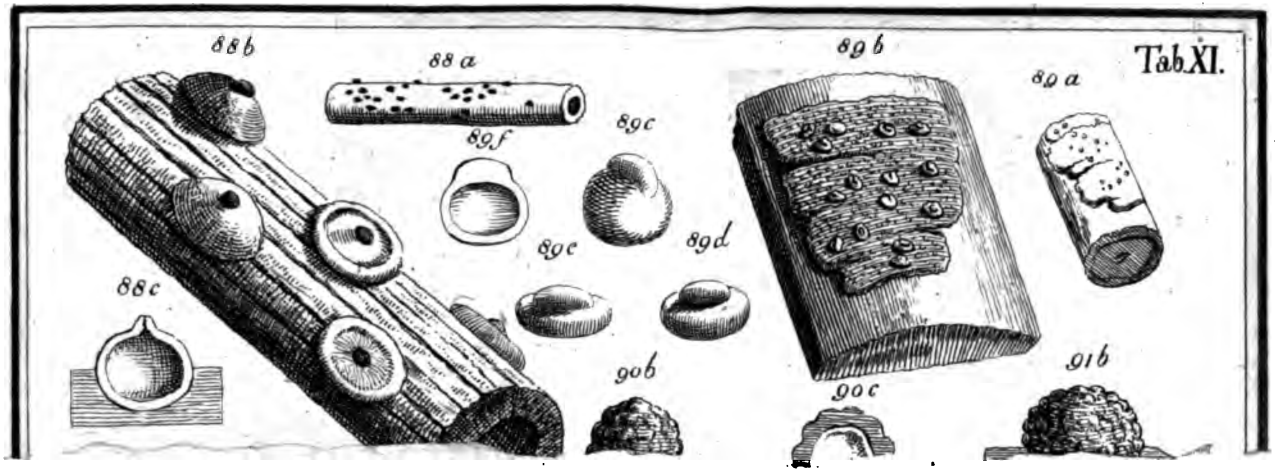
Tab. VIII.

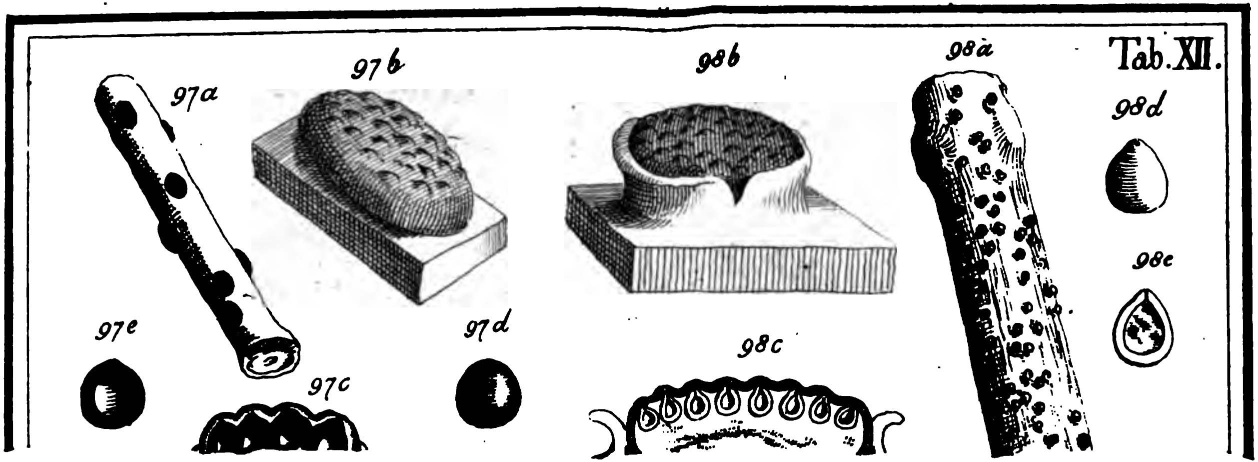

Tab. VII.
53 b
52 c
52 d
52 c
52 b
52 a
53 a
52 f
54 e
55 a
54 a

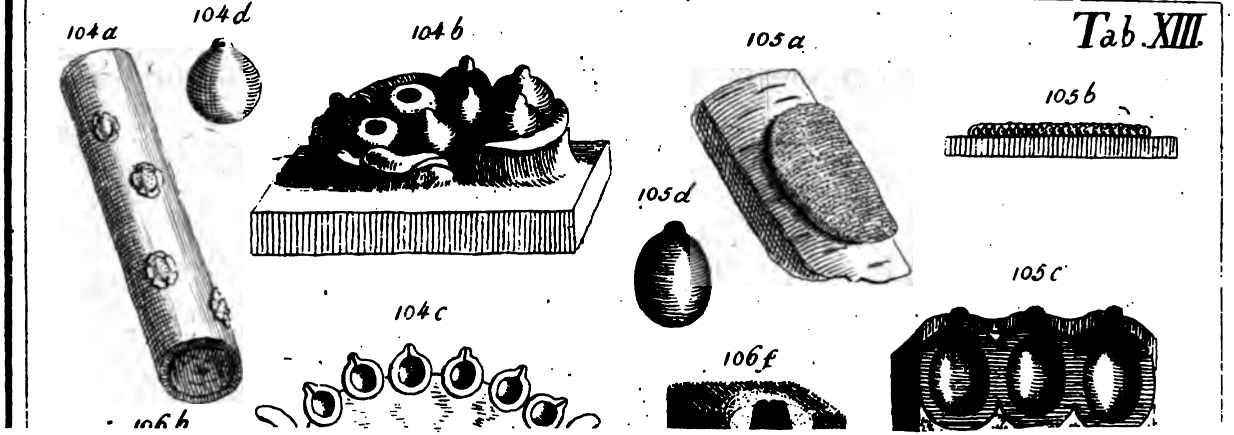
Tab. X.

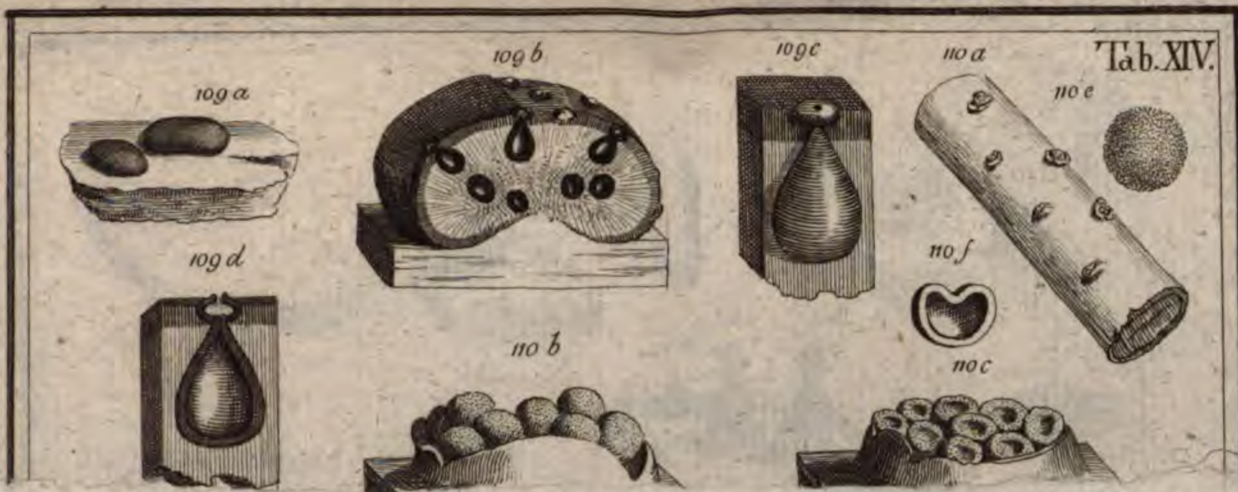

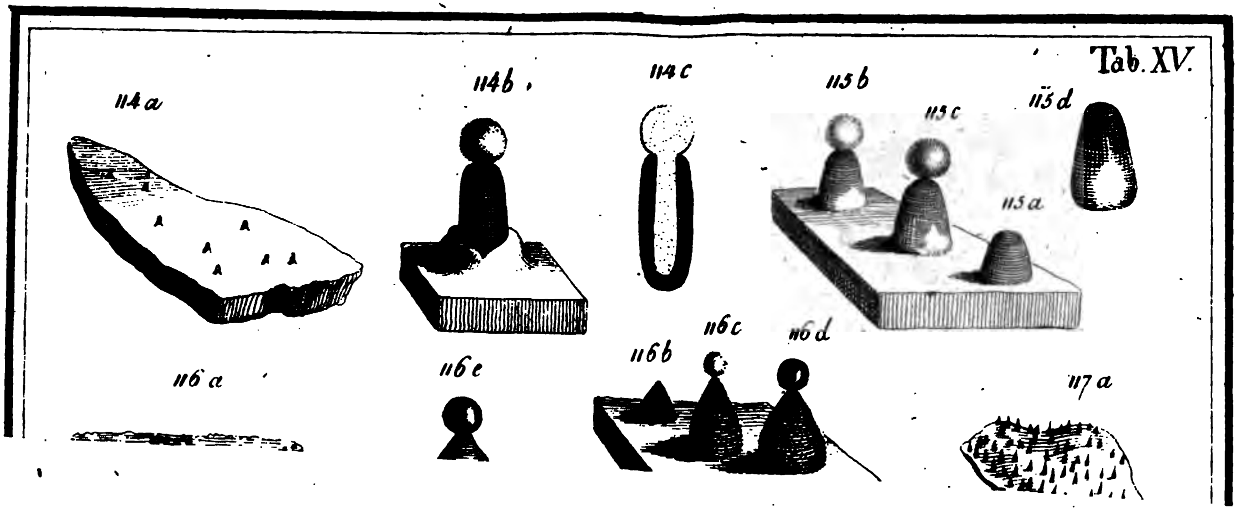

Tab. XI.
88 b
88 a
89 f
89 c
88 c
89 e
89 d
89 b
89 a
90 b
90 c
91 b

Tab. XII.
97a
97b
97c
97d
97e
98a
98b
98c
98d
98e

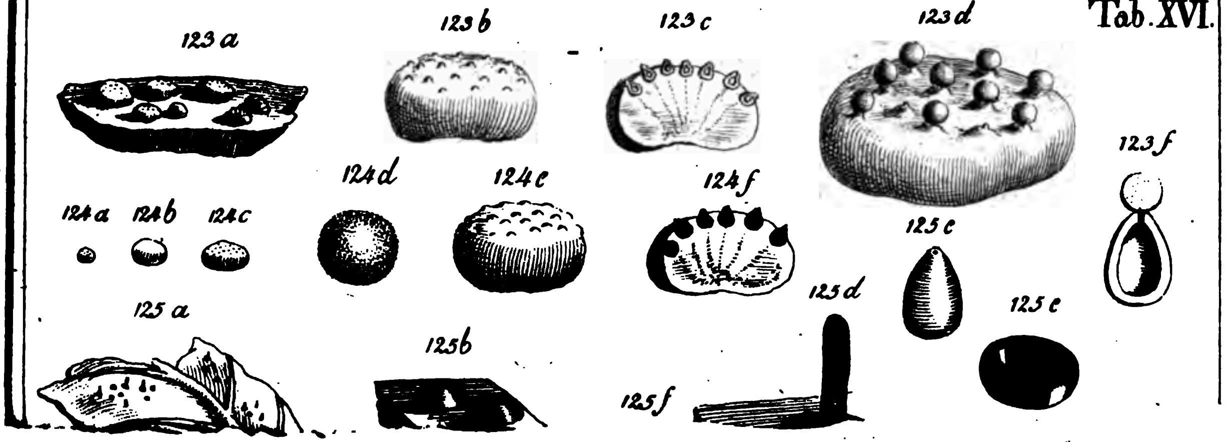
Tab. XIII.

Tab. XIV.
109 a
109 b
109 c
109 d
110 a
110 b
110 c
110 e
110 f

Tab. XV.
114a
114b
114c
115b
115c
115d
115a
116a
116e
116b
116c
116d
117a

Tab. XVI.

123 a
123 b
123 c
123 d
123 f
124 a
124 b
124 c
124 d
124 e
124 f
125 a
125 b
125 c
125 d
125 e
125 f

Tab.XVII.

